මූල්‍ය විමසුම
2023

සරසවි සිහිනයට මඟ කියන සහෝදරත්වයේ දෑත් දිගුව

විභාගය ඉලක්ක කොටගත් ප්‍රශ්න පත්‍ර

- ගිණුම්කරණය
- ආර්ථික විද්‍යාව
- ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය
වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

මූල්‍ය විමසුම

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයීය මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය නියෝජනය කරමින් මූල්‍ය ශිෂ්‍ය සංගමය විසින් සාඩම්බරයෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන "ශිල්ප 2023 අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ සම්මන්ත්‍රණයට සමගාමීව ඉදිරිපත් කරන "මූල්‍ය විමසුම" සඟරාව දසවන වෙළුම මෙලෙස එළිදක්වන්නෙමු.

සරසවි වරම් හිමි කර ගනිමින් ජීවිතයේ තවත් එක් සුවිශේෂී වූ කඩ ඉමක් ජය ගැනීමට අපේක්ෂාවෙන් සිටින සිසු සිසුවියන්ට දැනුමෙන් සුපෝෂණය කිරීම සහ ඔවුනට අත්වැලක් සැපයීම උතුම් අරමුණ පෙරදැරි කරගෙන එළිදක්වන ලද මෙම සඟරාව පිටුවහලක් ම වේවායි ඉතා බැති සිතින් පතන්නෙමු.

අප විශ්වවිද්‍යාලයීය කථිකාචාර්යවරුන්ගේ සහ විද්‍යාර්ථීන්ගේ දැනුම් ඒකරාශී කරගනිමින් සකස් කර ඇති ලිපි වලින් සමන්විත වූ මෙම සගරාව යථාර්ථයක් කර ගැනීම සඳහා නන් අයුරින් සහය දුන් ඔබ සැමට ස්තූති වන්ත වන අතර මෙහි නිසි ඵල ලබා ගනු ඇතැයි අප අපේක්ෂා කරන්නෙමු.

සරසවි සිහිනය සිහිනයක් නොව සැබෑවක් කර ගැනීමට ඔබ සැමට සුභ ප්‍රාර්ථනා කරන්නෙමු.

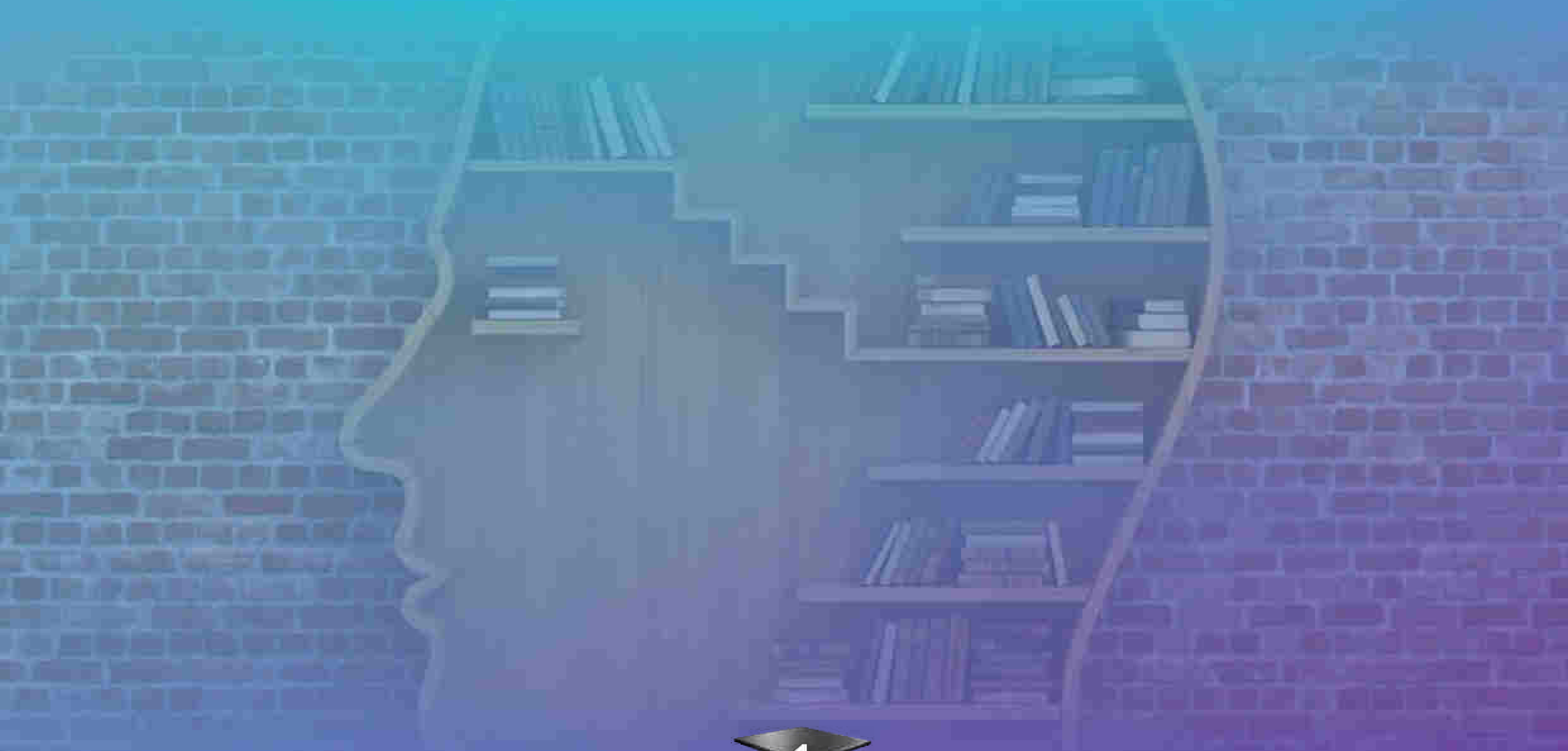

පටුන

(01) අංශාධිපති තුමියගේ පණිවිඩය 3

(02) මූල්‍ය ශිෂ්‍ය සංගමයේ පණිවිඩය..4

(03) සංස්කාරක තුමියගේ පණිවිඩය 5

(04) නූතන ව්‍යාපාරික ලෝකයේ කෘත්‍රිම බුද්ධියේ භාවිතය 6-9

(05) වාණිජ්‍යය සහ තොරතුරු තාක්ෂණය 10-12

(06) ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාලේඛනය හරහා ගමනක්.............................13-14

(07) ව්‍යාපාර අධ්‍යනය ප්‍රශ්න පත්‍රය...15-49

(08) ආර්ථික විද්‍යාව ප්‍රශ්න පත්‍රය..50-76

(09) ගිණුම්කරණය ප්‍රශ්න පත්‍රය...77-93

(10) අනුග්‍රහක භවතුන්ගෙ පණිවිඩ...95-96

අංශාධිපති තුමියගේ පණිවිඩය

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ පා තිබෙන ආර්ථික අර්බුද හමුවේ, මුල්‍ය සාක්ෂරතා-වයේ වැදගත්කම ඉස්මතු වී ඇත.

රාජ්‍ය විශ්ව විද්‍යාලයක කර්තව්‍යක් ලෙස, මුල්‍ය ශිෂ්‍ය අධ්‍යයන සංගමය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන මුල්‍ය විමසුම සඟරාව අ.පො.ස. උසස් පෙළ වාණිජ විෂය ධාරාවෙන් ඉගෙනුම ලබන සිසු දැරියන්ගේ මුල්‍ය සාක්ෂරතාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණින් උසස්පෙළ විෂය ධාරාව ආවරණය කරමින් දසවන වරටත් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන සඟරාවකි.

උසස් පෙළ විෂය නිර්දේශය මනාව ආවරණය කරමින් සිසුන්ට අවශ්‍ය ඉතා වටිනා දැනුම් සම්භාරයක් ලබා දීම මෙම සඟරාවේ ප්‍රධානතම අරමුණ වේ. මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශයේ කථිකාචාර්ය මණ්ඩලය මෙන් ම විද්‍යාර්ථීන්ගේ සහයෝගිතාවෙන් නිර්මාණය කරනු ලබන මෙම සඟරාව විශේෂත්වයක් ගනු ලබන්නේ එම නිසාවෙනි.

මෙම මූල්‍ය ලිපි ඇතුළත් සඟරාව, අනාගත ව්‍යාපාර ලෝකයට පිවිසීමට සැරසෙන පාසල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ කියවීමේ කුසලතා, විශ්ලේෂණ කුසලතා, නිවැරදි තීරණ ගැනීමේ කුසලතා, තාර්කික චින්තනය මෙන්ම අභියෝග වලට මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනයට ද මහඟු පිටිවහලක් වන බව නොඅනුමානයි .

අ.පො.ස. උසස් පෙළ (2023) සම්මන්ත්‍රණ වැඩමුළුවට සමගාමීව එළිදක්වනු ලබන මෙම මූල්‍ය විමසුම සඟරාව තම දැනුම වර්ධනය කර ගැනීමට උත්සාහ ගන්නා ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට මනා අත්වැලක් ලබා දෙනු ඇතැයි අපි විශ්වාස කරමු .

ආචාර්ය ජේ.එම්.ආර්.ප්‍රනාන්දු
අංශ ප්‍රධාන
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

මූල්‍ය ශිෂ්‍ය සංගමයේ පණිවිඩය

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයීය වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨයේ, මූල්‍ය අධ්‍යන අංශය නියෝජනය කරමින් මූල්‍ය ශිෂ්‍ය සංගමය විසින්, අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය නිමිත්තෙන් සිදු කරනු ලබන "ශිල්ප" සම්මන්ත්‍රණ වැඩමුළු උදෙසා ඉදිරිපත් කරනු ලබන, සාඩම්බර ඉදිරිපත් කිරීමකි.

අප විශ්වවිද්‍යාලයීය කථිකාචාර්යවරුන්ගේ සහ විද්‍යාර්ථීන්ගේ, ආරාධිත ලේඛකයන්ගේ, ලිපි මගින් මෙම සඟරාව සමන්විත වන අතර උසස් පෙළ කඩයිම සාර්ථක ලෙස ජය ගැනීමට මෙය මහගු පිටුවහලක් වනු ඇතැයි අප සිතන්නෙමු. උසස් පෙළ වාණිජ විෂය ධාරාව නිමිති කර ගනිමින් වාණිජ විෂය නිර්දේශය මත පදනම් වෙමින් සකස් කර ඇති "මූල්‍ය විමසුම" සඟරාව නොකඩවා වසරක් පාසා ඉදිරිපත් කිරීමට අප සැලසුම් කර ඇත්තෙමු.මෙම සඟරාවේ ඉදිරි කලාපයන් සඳහා ලිපි ඉදිරිපත් කරමින් දිගින් දිගටම අප සමගින් එක්ව සිටීමට කථිකාචාර්යවරුන්හට සහ සෙසු සියලු දෙනාට සුහඳව ඇරයුම් කර සිටින අතර මෙවර කලාපය සඳහා ලිපි සැපයීම වෙනුවෙන් ස්තූති කර සිටින්නෙමු.

මෙම සඟරාවේ පළ කරනු ලබන ලිපි සම්බන්ධව සංස්කාරකවරුන් සහ මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය කිසිදු වගකීමක් නොදරන අතර සියලු වගකීම් ඒ ඒ ලේඛකයන් සතු වේ.

සංස්කාරක තුමියගේ පණිවිඩය

අධ්‍යන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය, වාණිජ විෂය ධාරාවෙන් හදාරන ඔබට, අත්වැලක් වීම සඳහා කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ වාණිජ හා කළමනාකරණ පීඨයේ මූල්‍ය අධ්‍යනාංශය මෙවරත් "මූල්‍ය විමසුම 2023" වාර්ෂික සඟරාව ඉමහත් ගෞරවයෙන් එළි දක්වන්නෙමු.

ඉදිරියේ දී පැවැත්වීමට නියමිත අපොස උසස් පෙළ විභාගය ඉලක්ක කොටගෙන විෂය නිර්දේශය ආවරණය වන පරිදි සකසන ලද ඉලක්කගත ප්‍රශ්න පත්‍ර මාලාවක් මෙන්ම වටිනා ලිපි පෙළක් මෙම සඟරාව තුළින් ඔබ හමුවට ගෙන ඒම, මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශයේ කථිකාචාර්ය මණ්ඩලයේ මෙන්ම විද්‍යාර්ථීන්ගේ ද සාර්ථක වෑයමකි. මෙම සඟරාව සාර්ථකව ඉදිරිපත් කිරීමට නන් අයුරින් සහයෝගය ලබාදුන් සැමට අපගේ ගෞරවණීය ස්තූතිය පළකරමු.

කම්කටොලු බාධක ජය ගනිමින් ඉලක්ක වෙත ළඟාවන අනාගතයකට සුබපැතුම්!

අනීශා යාපා
කථිකාචාර්ය (සහකාර)
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

නූතන ව්‍යාපාරික ලෝකයේ කෘත්‍රිම බුද්ධියේ භාවිතය

නූතන ව්‍යාපාරික ලෝකය නිරන්තරයෙන්ම නව තාක්ෂණයත් සමග බැඳී පවතී. එබැවින් නූතන ව්‍යාපාරික ලෝකය නිරතුරුවම විවිධ වෙනස්කම් වලට භාජනය වේ. එලෙස වර්තමාන ව්‍යාපාර කටයුතු කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරන ප්‍රධාන තාක්ෂණික සාධකයක් බවට කෘත්‍රිම බුද්ධිය (Artificial Intelligence - AI) පත්වෙමින් තිබේ. පරිගණක විද්‍යාවේ ශාඛාවක් වන කෘත්‍රිම බුද්ධිය දෘශ්‍ය සංජානනය, කථන හඳුනාගැනීම, තීරණ ගැනීම සහ භාෂා අතර පරිවර්තනය වැනි සාමාන්‍යයෙන් මානව බුද්ධිය අවශ්‍ය වන කාර්යයන් ඉටු කිරීමට හැකියාව ඇති පරිගණක පද්ධති සහ වැඩසටහන් සංවර්ධනය සම්බන්ධව යොමු වූ විෂයයකි.

කෘත්‍රිම බුද්ධිය යනු, තර්ක කිරීමට, ඉගෙනීමට සහ ස්වයංක්‍රීයව ක්‍රියා කළ හැකි පද්ධති වේ. ක්‍රීඩාවේ සිට වෛද්‍ය රෝග විනිශ්චය දක්වා පුළුල් පරාසයක ගැටළු විසඳීම සඳහා ඵලදායි තාක්ෂණික ක්‍රම සංවර්ධනය කිරීමේදී කෘත්‍රිම බුද්ධි (AI) පර්යේෂණය ඉතා සාර්ථක වී ඇත.

මෑත වසරවලදී, ව්‍යාපාරික ගැටළු සඳහා AI යෙදීම කෙරෙහි වැඩි උනන්දුවක් ඇති වී තිබේ. මෙයට හේතු වී ඇත්තේ වැඩිවන දත්ත ලබා ගැනීමේ හැකියාව, වඩා බලවත් පරිගණක දෘඪාංග සංවර්ධනය කිරීම සහ AI ඇල්ගොරිතමවල දියුණුව ඇතුළු සාධක ගණනාවක් නිසාය.

කෘත්‍රිම බුද්ධියෙහි මෑත කාලීන ප්‍රවණතා

■ යන්ත්‍ර ඉගෙනීමේ නැගීම:

යන්ත්‍ර ඉගෙනීම (Machine Learning) යනු පරිගණකවලට පැහැදිලිව ක්‍රමලේඛනයකින් තොරව ඉගෙන ගැනීමට ඉඩ සලසන (AI) වර්ගයකි. යන්ත්‍ර ඉගෙනීමේ ඇල්ගොරිතම වලට දත්ත වලින් ඉගෙන ගැනීමට සහ කාලයත් සමඟ ඒවායේ ක්‍රියාකාරිත්වය වැඩි දියුණු කිරීමට හැකි වේ.

■ ගැඹුරු ඉගෙනීමේ වර්ධනය:

ගැඹුරු ඉගෙනීම (Deep Learning) යනු දත්ත වලින් ඉගෙන ගැනීමට කෘත්‍රිම ස්නායුක ජාල (Artificial) (Neural) (Networks) භාවිතා කරන යන්ත්‍ර ඉගෙනුම් වර්ගයකි. ස්නායුක ජාල මිනිස් මොළයෙන් ආභාෂය ලබා ඇති අතර, දත්ත වලින් සංකීර්ණ රටා ඉගෙන ගැනීමට ඔවුන්ට හැකි වේ.

■ වැඩිවන දත්ත ලබා ගැනීමේ හැකියාව:

ව්‍යාපාර සඳහා ලබා ගත හැකි දත්ත ප්‍රමාණය වේගයෙන් වර්ධනය වේ. මෙයට හේතුව අන්තර්ජාලය, සමාජ මාධ්‍ය සහ වෙනත් දත්ත උත්පාදන තාක්‍ෂණයන් ඉහළ යාමයි. වැඩිවන දත්ත ලබා ගැනීමේ හැකියාව ව්‍යාපාරවලට වඩාත් සංකීර්ණ AI යෙදුම් සංවර්ධනය කිරීමට සහ යෙදවීමට හැකි වේ. මෙය විශාල දත්ත (Big Data) ලෙස ද හැඳින්වේ.

ව්‍යාපාර ලෝකයේ (AI) හි යෙදුම්

කෘත්‍රිම බුද්ධිය දැනටමත් සියලුම ප්‍රමාණයේ ව්‍යාපාරවල සහ පුළුල් පරාසයක කර්මාන්තවල භාවිතා වේ. ව්‍යාපාර ලෝකය තුළ AI හි වඩාත් පොදු යෙදුම් සමහරක් පහත සඳහන් වේ.

▪ස්වයංක්‍රීයකරණය (Automation) පාරිභෝගික සේවයේ සිට නිෂ්පාදනය දක්වා පුළුල් පරාසයක කාර්යයන් ස්වයංක්‍රීය කිරීමට AI භාවිතා කළ හැක. මෙය වඩාත් උපායමාර්ගික සහ නිර්මාණාත්මක වැඩ කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට සේවකයින් නිදහස් කළ හැකිය.

▪දත්ත විශ්ලේෂණය (Data Analysis) මිනිසුන්ට හඳුනා ගැනීමට අපහසු හෝ කළ නොහැකි රටා සහ ප්‍රවණතා හඳුනා ගැනීමට විශාල දත්ත (Big Data) කට්ටල විශ්ලේෂණය කිරීමට AI භාවිත කළ හැක. නිෂ්පාදන සංවර්ධනයේ සිට අලෙවිකරණ ව්‍යාපාර දක්වා සෑම දෙයක් ගැනම වඩා හොඳ තීරණ ගැනීමට මෙම තොරතුරු භාවිතා කළ හැකිය.

▪පෞද්ගලිකකරණය (Personalization) පාරිභෝගික අත්දැකීම පෞද්ගලිකකරණය කිරීමට AI භාවිතා කළ හැක. උදාහරණයක් ලෙස, AI බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන නිර්දේශ පද්ධති පාරිභෝගිකයින් උනන්දු විය හැකි නිෂ්පාදන සහ සේවා යෝජනා කළ හැක.

▪පාරිභෝගික සේවය (Customer Service 24/7) පාරිභෝගික සහාය සැපයිය හැකි චැට්බෝට් (Chatbot) සහ අතථ්‍ය සහායක (Virtual Assistants) සංවර්ධනය කිරීමට AI භාවිත කෙරේ. AI පාරිභෝගික දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීමට සහ ප්‍රවණතා හඳුනා ගැනීමට ද භාවිතා වේ, එමඟින් ව්‍යාපාරවලට ඔවුන්ගේ පාරිභෝගික සේවා වැඩිදියුණු කිරීමට උපකාරී වේ.

▪අලෙවිකරණය සහ විකුණුම් (Sales & Marketing&) ඉලක්කගත අලෙවිකරණ ව්‍යාපාර සංවර්ධනය කිරීමට සහ පාරිභෝගික හැසිරීම පුරෝකථනය කිරීමට AI භාවිත කෙරේ. විකුණුම් කාර්යයන් ස්වයංක්‍රීය කිරීමට ද AI භාවිතා වේ.

▪නිෂ්පාදන සංවර්ධනය (Product Development) නව නිෂ්පාදන සහ සේවා සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පාරිභෝගික දත්ත සහ ප්‍රතිපෝෂණ විශ්ලේෂණය කිරීමට AI භාවිත කෙරේ. නිෂ්පාදන පරීක්ෂාව සහ තත්ත්ව පාලනය ස්වයංක්‍රීය කිරීමට ද AI භාවිත කෙරේ.

▪මෙහෙයුම් (Operations) සැපයුම් දාම කළමනාකරණය (Supply Chain Management) සහ නිෂ්පාදනය වැනි ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලීන් ස්වයංක්‍රීය කිරීමට සහ ප්‍රශස්ත කිරීමට AI භාවිත කෙරේ. උපකරණ අසාර්ථක වීම පුරෝකථනය කිරීමට සහ වැළැක්වීමට ද AI භාවිතා වේ.

විවිධ කර්මාන්තවල (AI) භාවිතා කරන ආකාරය පිළිබඳ නිශ්චිත උදාහරණ කිහිපයක් මෙන්න:

■සිල්ලර වෙළඳාම: තොග කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමට, පුද්ගල රුචිය අනුව නිෂ්පාදිත කිරීමට, සහ වංචා හඳුනා ගැනීමට AI භාවිත කෙරේ.
■මූල්‍ය: අවදානම් තක්සේරුව සහ වංචා හඳුනාගැනීම වැනි කාර්යයන් ස්වයංක්‍රීය කිරීමට AI භාවිත කෙරේ. නව මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවා සංවර්ධනය කිරීමට ද AI භාවිතා වේ.
■සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය: නව ඖෂධ සහ ප්‍රතිකාර නිපදවීමට, රෝග නිර්ණය කිරීමට සහ රෝගීන්ට පුද්ගලාරෝපිත සත්කාර සැපයීමට AI භාවිත කෙරේ.
■නිෂ්පාදනය: නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාව, තත්ත්ව පාලනය සහ පුරෝකථන නඩත්තු වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා AI භාවිතා වේ.

සමස්තයක් වශයෙන්, AI ව්‍යාපාරික ලෝකයට විශාල බලපෑමක් ඇති කරයි. AI බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන යෙදුම් ව්‍යාපාරවලට කාර්යයන් ස්වයංක්‍රීය කිරීමට, පාරිභෝගික අත්දැකීම් පුද්ගලීකරණය කිරීමට සහ වඩා හොඳ තීරණ ගැනීමට උදවු කරයි. AI නවෝත්පාදන සහ බාධා කිරීම් සඳහා නව අවස්ථා ද නිර්මාණය කරයි.

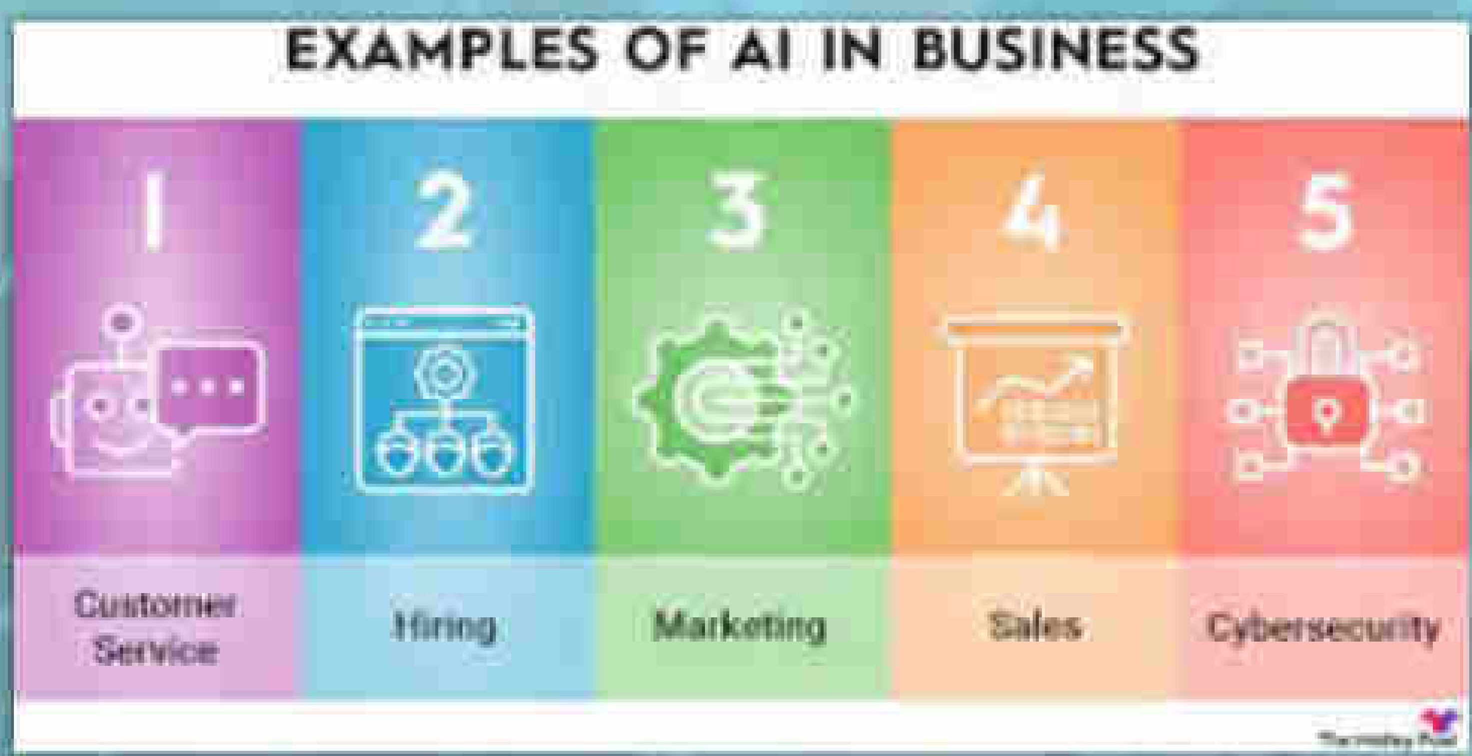

ඇතැම් ලෝක ප්‍රසිද්ධ ව්‍යාපාර (AI) භාවිතා කරන ආකාරය පිළිබඳ නිශ්චිත උදාහරණ කිහිපයක් මෙන්න:

■Netflix සිය පරිශීලකයින්ට චිත්‍රපට සහ රූපවාහිනී වැඩසටහන් නිර්දේශ කිරීමට AI භාවිතා කරයි.
■නිෂ්පාදන නිර්දේශ පෞද්ගලීකරණය කිරීමට සහ එහි (Alexa) හඬ සහායකයා බල ගැන්වීමට Amazon AI භාවිත කරයි.
■Google එහි සෙවුම් ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීමට සහ Google Translate සහ Google Map වැනි නව නිෂ්පාදන සංවර්ධනය කිරීමට AI භාවිත කරයි.
■Walmart පාරිභෝගික ඉල්ලුම පුරෝකථනය කිරීමට සහ එහි සැපයුම් දාමය ප්‍රශස්ත කිරීමට AI භාවිතා කරයි.
■GE එහි කාර්මික උපකරණ සඳහා අනාවැකි නඩත්තු පද්ධති සංවර්ධනය කිරීමට AI භාවිතා කරයි.

මේවා ව්‍යාපාර AI භාවිතා කරන බොහෝ ක්‍රම සඳහා උදාහරණ කිහිපයක් පමණි. AI තාක්ෂණය අඛණ්ඩව වර්ධනය වන බැවින්, ව්‍යාපාරික ලෝකය තුළ AI හි තවත් නව්‍ය සහ කඩාකප්පල්කාරී යෙදුම් දැකීමට අපට අපේක්ෂා කළ හැකිය.

ව්‍යාපාරයේ (AI) භාවිතා කිරීමේ ප්‍රතිලාභ

ව්‍යාපාරයේදී AI භාවිතා කිරීමෙන් බොහෝ වාසි ඇත. ප්‍රධාන ප්‍රතිලාභ සමහරක් ඇතුළත් වේ:

■කාර්යක්‍ෂමතාව වැඩි කිරීම: AI හට දැනට මිනිසුන් විසින් සිදු කරනු ලබන කාර්යයන් ස්වයංක්‍රීය කළ හැකි අතර, වඩාත් උපායමාර්ගික සහ නිර්මාණාත්මක වැඩ කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට සේවකයන් නිදහස් කරයි.
■අඩු කරන ලද පිරිවැය: කාර්යයන් ස්වයංක්‍රීය කිරීම, කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම සහ දෝෂ අඩු කිරීම මගින් පිරිවැය අඩු කිරීමට AI ව්‍යාපාරවලට උදවු කළ හැක.
■වැඩිදියුණු කළ තීරණ ගැනීම: විශාල දත්ත ප්‍රමාණයක් විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් සහ මිනිසුන්ට හඳුනා ගැනීමට අපහසු හෝ කළ නොහැකි රටා හඳුනා ගැනීමෙන් වඩා හොඳ තීරණ ගැනීමට AI හට ව්‍යාපාරවලට උදවු කළ හැක.
■පාරිභෝගික තෘප්තිය වැඩි කිරීම: වඩා හොඳ පාරිභෝගික සේවාවක් සැපයීම සහ පාරිභෝගික අවශ්‍යතා සපුරාලන නිෂ්පාදන සහ සේවා සංවර්ධනය කිරීම මගින් පාරිභෝගික තෘප්තිය වැඩිදියුණු කිරීමට AI ව්‍යාපාරවලට උදවු කළ හැක.

ජයනාත් සමරවික්‍රම
කථිකාචාර්ය
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

වාණිජ්‍යය සහ තොරතුරු තාක්ෂණය

වර්තමානයේ ශීඝ්‍රයෙන් පරිණාමය වන ලෝකය තුළ, විවිධ විෂයයන් සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණය (IT) ඒකාබද්ධ කිරීම වඩ වඩාත් අත්‍යවශ්‍ය වෙමින් පවතී. තොරතුරු තාක්ෂණය හේතුවෙන් සැලකිය යුතු පරිවර්තනයක් සිදු වූ එවැනි එක් විෂයක් වන්නේ වාණිජ්‍යයි. සාම්ප්‍රදායිකව මූල්‍ය ගනුදෙනු සහ ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් වල මුල් බැස ඇති වාණිජ ප්‍රවාහය දැන් ඩිජිටල් යුගය වැලඳ ගනිමින් එහි භාවිතාවන් වැඩිදියුණු කිරීමට නැඹුරු වෙමින් පවතී.

වාණිජ්‍යය සහ තොරතුරු තාක්ෂණය එකිනෙකට වෙනස් විෂයන් දෙකක් ලෙස පෙනුනද ඇත්ත වශයෙන්ම ඒවා එකිනෙකට සහසම්බන්ධ වේ. වාණිජ්‍යය තුළ තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතාව යනු ගිණුම්කරණය සහ ව්‍යාපාර කළමනාකරණයේ සිට අලෙවිකරණය සහ පාරිභෝගික සබඳතා දක්වා විවිධ ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලීන් විධිමත් කිරීමට, ස්වයංක්‍රිය කිරීමට සහ ප්‍රශස්ත කිරීමට තාක්ෂණය භාවිතා කිරීමයි. මෙම තාක්ෂණ භාවිතාව තුළින් සමස්ත වාණිජ ප්‍රවාහයට ප්‍රතිලාභ රැසක් ලැබී ඇත

1. ඉහළ කාර්යක්ෂමතාව:
තොරතුරු තාක්ෂණ මෙවලම් සහ මෘදුකාංග වාණිජ අධ්‍යාපනයට ඇතුළත් කිරීම මඟින් දත්ත වේගයෙන් සැකසීමට, සංකීර්ණ ගණනය කිරීම් පහසුවෙන් සිදු කිරීමට සහ විශාල දත්ත පද්ධති කාර්යක්ෂමව කළමනාකරණය කිරීමට හැකියාව ලැබේ. මෙය ව්‍යාපාර තුළ තීරණ ගැනීමට සහ සම්පත් කළමනාකරණයට උපකාරී වේ.

2. තාර්කික දත්ත විශ්ලේෂණය:
තොරතුරු තාක්ෂණය මඟින් නූතන ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා විශ්ලේෂණාත්මක දත්ත උපයෝගී කර ගන්නේ කෙසේදැයි ඉගෙන ගත හැකිය. එමෙන්ම යාවත්කාලීන වූ දත්ත මඟින් තීක්ෂණ අවබෝධයක් ලබා ගත හැකි අතර, ආයතනවලට වෙළඳපල වෙනස්කම් වලට වේගයෙන් අනුවර්තනය වීමට උපකාර කරයි.

3. ගෝලීයකරණය සහ ඊ-වාණිජ්‍යය (Globalization & E-commerce):
ඊ-වාණිජ්‍යය සහ ගෝලීයකරණය ව්‍යාප්ත වීමෙන් අදහස් වන්නේ ව්‍යාපාර ගෝලීය පරිමාණයෙන් ක්‍රියාත්මක විය යුතු බවයි. තොරතුරු තාක්ෂණ කුසලතා මඟින් මෙම ඩිජිටල් වෙළඳපල අවබෝධ කර ගැනීමට සහ සැරිසැරීමට, ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම සහ ව්‍යාපාර ව්‍යාප්තියට ද පහසුකම් සපයයි.

4. ඩිජිටල් අලෙවිකරණය (Digital& Marketing):
තොරතුරු තාක්ෂණය ඩිජිටල් අලෙවිකරණ ලෝකයට දොර විවර කරයි, එහිදී ව්‍යාපාර ඵලදායී ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා සමාජ මාධ්‍ය, ඩිජිටල් මාධ්‍ය සහ වෙනත් සබැඳි මෙවලම් භාවිතා කරන්නේ කෙසේදැයි ඉගෙන ගත හැකිය. ඩිජිටල්කරණය වෙමින් පවතින ලෝකයක එය තීරණාත්මක සාධකයකි.

5. ස්වයංක්‍රියකරණය සහ AI (Automation & AI:
වාණිජ අංශය වැඩි වැඩියෙන් "ස්වයංක්‍රියකරණය සහ කෘත්‍රිම බුද්ධිය" ක්‍රියාවලි විධිමත් කිරීමට සහ මානව දෝෂ අවම කිරීමට යොදා ගනී. මෙම තාක්ෂණයන් පිළිබඳ ඉගෙනීම ස්වයංක්‍රියකරණය සහ කෘත්‍රිම බුද්ධිය අනුගමනය කරන කර්මාන්තවල රැකියා අවස්ථා ලබා ගැනීමට උපකාරී වේ.

5. මූල්‍ය තාක්ෂණය (Fintech):
Fintech මඟින් අපගේ මූල්‍ය ගනුදෙනු හසුරුවන ආකාරයේ විප්ලවීය වෙනසක් සිදුකරයි. ජංගම බැංකු යෙදුම්වල සිට ක්‍රිප්ටෝ මුදල් වේදිකා දක්වා ෆින්ටෙක් විසඳුම් අවබෝධ කර ගැනීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට තොරතුරු තාක්ෂණ කුසලතා අත්‍යවශ්‍ය වේ. ෆින්ටෙක් පිළිබඳ මනා දැනුමක් ඇති වාණිජ සිසුන් මූල්‍ය අංශයේ භූමිකාවන් සඳහා වඩා හොඳින් අනුවර්තනය වේ.

6. දුරස්ථ කාර්ය කුසලතා:
දුරස්ථ කාර්ය සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණතාවය අත්‍යවශ්‍ය වන අතර එය මෑත වසරවල ප්‍රමුඛත්වය ගෙන ඇති ප්‍රවණතාවකි. තොරතුරු තාක්ෂණ දැනුම ඇති වාණිජ සිසුන් හට ඩිජිටල් වැඩ පරිසරයක් තුළ දියුණු වීමට ඉතා ඉහළ අවස්ථාවක් ඇත.

7. ව්‍යවසායකත්ව අවස්ථා:
තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණතාවය ඇති වාණිජ සිසුන්ට තාක්ෂනය මත පදනම් වූ ලෝකයක ව්‍යවසායකයින් ලෙස සාර්ථක වීමට වැඩි අවස්ථාවක් ඇත. ඔවුන්ට නවීන ඩිජිටල් නිෂ්පාදන සහ සේවා සංවර්ධනය කිරීමට සහ අලෙවි කිරීමට උපකාරී කල හැකිය.

මෙලෙස වාණිජ්‍යය තුළ තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතාවේ ඇති වැදගත්කම හේතුවෙන් වාණිජ විෂය ධාරාව තුළට තොරතුරු තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම සඳහා, අධ්‍යාපන ආයතනවලට විශේෂිත පාඨමාලා පිරිනැමීම හෝ පවතින විෂයමාලාවලට තොරතුරු තාක්ෂණ මොඩියුල ඇතුළත් කිරීම සිදුකරමින් පවතී. අදාළ මෘදුකාංග සහ මෙවලම් සමඟ ප්‍රායෝගික පුහුණුව ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියේ අනිවාර්යය කොටසක් විය යුතුය. මීට අමතරව, කර්මාන්ත විශේෂඥයින්ගේ වැඩමුළු, සම්මන්ත්‍රණ සහ ආරාධිත දේශන මඟින් වාණිජ්‍යයේ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රායෝගික යෙදුම් වෙත සිසුන්ට නිරාවරණය කළ හැකිය. මෙම අත්දැකීම් මඟින් වටිනා තීක්ෂණ බුද්ධියක් ලබා දිය හැකි අතර වාණිජ අංශය තුළ තොරතුරු තාක්ෂණ ආශ්‍රිත වෘත්තීය මාර්ග ගවේෂණය කිරීමට සිසුන් පෙළඹවිය හැකිය.

අවසාන වශයෙන්, වාණිජ විෂය ධාරාවට තොරතුරු තාක්ෂණ ඒකාබද්ධ කිරීම හුදෙක් විකල්පයක් නොවේ; එය වර්තමාන ඩිජිටල් යුගයේ අවශ්‍යතාවයකි. එසේ කිරීම මඟින් ඊළඟ පරම්පරාවේ වාණිජ වෘත්තිකයින් හට තාක්ෂණය මත පදනම් වූ ලෝකයක ස්ථාවර වීමට අවස්ථාවක් ලැබෙන අතර ඔවුන්ට නූතන ව්‍යාපාරික පරිසරයේ දිනෙන් දින වෙනස්වන අවශ්‍යතාවන්ට අනුවර්තනය වීමේ හැකියාව තිබිය යුතුය.

තාක්ෂණික දියුණුවට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ව්‍යාපාර අඛණ්ඩව විකාශනය වන බැවින්, තොරතුරු තාක්ෂණයේ ශක්තිමත් පදනමක් තිබීම අද මෙන්ම අනාගතයේ ද වාණිජ වෘත්තිකයන්ගේ සාර්ථකත්වය සඳහා ප්‍රධාන වේ.

ආර්.පී.එස්.සොයිසා
කථිකාචාර්ය (සහකාර)
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාලේඛනය තරහා ගමනක්...

තීරණ ගැනීමේදී ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාලේඛනය තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටුකරන අතර ව්‍යාපාර දත්ත තේරුම් ගැනීමට සහ අවබෝධයක් ලබාගැනීමට හැකියාව ලබාදෙයි. මෙම ලිපියෙන් දත්ත ඵලදායි ලෙස අවබෝධ කරගැනීම සහ භාවිතා කිරීම පිළිබඳ ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාලේඛනයයේදී වැදගත් වන ප්‍රශ්න කිහිපයක් අපි සොයා බලමු.

විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාලේඛනවල අරමුණ කුමක්ද?

දත්ත සමූහයක අත්‍යවශ්‍ය ලක්ෂණ සාරාංශ කිරීමට සහ විස්තර කිරීමට විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාලේඛන භාවිතා කරයි. එමගින් දත්තවලට පැහැදිලි හා සංක්ෂිප්ත නිරූපණයක් සපයන අතර දත්ත තේරුම් ගැනීමට සහ අර්ථ නිරූපණය කිරීමට පහසු වේ. සංඛ්‍යා ලේඛනවල පොදු මිනුම් අතරට කේන්ද්‍රික ප්‍රවණතාවයේ මිනුම් (මධ්‍යන්නය, මධ්‍යස්ථය හා මාතය) සහ අපකිරණ මිනුම් (පරාසය, මධ්‍යන්‍ය අපගමනය, චතුර්ථක අපගමනය, විචලතාව හා සම්මත අපගමනය) ඇතුළත් වේ.

කාල ශ්‍රේණි දත්තවල ප්‍රවණතා සහ රටා හඳුනා ගන්නේ කෙසේද?

කාල ශ්‍රේණි විශ්ලේෂණය යනු කාල නියම කළ දත්ත තුළ ප්‍රවණතා ඍතුමය රටා සහ අනිකුත් ව්‍යුහයන් හඳුනාගැනීම සඳහා භාවිතා කරන වටිනා මෙවලමකි. අනුපකාර ක්‍රමය (Free hand method), අර්ධ මධ්‍යක ක්‍රමය (Semi average method), හා අඩුතම වර්ග ක්‍රමය (Least Square Method) උපනතිය නිමානය කිරීමටත්, සාමාන්‍ය ප්‍රතිශත ක්‍රමය හා චල මධ්‍යක ක්‍රමය (Moving average method) ආර්තව දර්ශක නිර්මාණය කිරීමටත් බහුලව යොදා ගැනේ. මෙවැනි ශිල්පීය ක්‍රම ව්‍යාපාරික කාල ශ්‍රේණි දත්ත සඳහා භාවිතා කිරීමෙන් වඩාත් අර්ථවත් තොරතුරු අනාවරණය කරගත හැක.

ව්‍යාපාර තුළ සම්භාවිතා ව්‍යාප්ති වල ඇති වැදගත්කම කුමක්ද?

සම්භාවිතා ව්‍යාප්තිය දී ඇති අවස්ථාවක විවිධ ප්‍රතිඵලවල සම්භාවිතාව ආදර්ශනය කරයි. ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, අවදානම් තක්සේරුව සහ ඉල්ලුම් පුරෝකතනය කිරීම් වැනි කාර්යයන් සඳහා නිශ්චිත අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට ඉතා වැදගත් වේ. ප්‍රමණ ව්‍යාප්තිය, හා poison ව්‍යාප්තිය යන සම්භාවිතා ව්‍යාප්ති ව්‍යාපාරික ක්ෂේත්‍රය තුළ බහුලව වශයෙන් භාවිතා වේ.

විචල්‍යයන් අතර සබඳතාව තක්සේරු කරන්නේ කෙසේද?

සහසම්බන්ධතාවය සහ ප්‍රතිගාමී විශ්ලේෂණය යනු විචල්‍යයන් අතර පවතින සම්බන්ධතාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය මෙවලම් වේ. සහසම්බන්ධතා සංගුණකය, රේඛීය සම්බන්ධතාවයේ ප්‍රබලත්වය හා දිශාව විවරණය කිරීමටත් ප්‍රතිගාමී විශ්ලේෂණය, එක් විචල්‍යයක් තවත් විචල්‍යයක් මත පදනම්ව පුරෝකතන කිරීමටත් උපකාරී වේ. විකිණුම් පුරෝකතනය, වෙළඳපල පර්යේෂණ සහ අවදානම් තක්සේරුව වැනි කාර්යයන් සඳහා මෙම ශිල්පීය ක්‍රම ඉතා වැදගත් වේ.

ව්‍යාපාරික තීරණ ගැනීම සඳහා සංඛ්‍යාන කල්පිත පරීක්ෂාවේ කාර්යභාරය කුමක්ද?

කල්පිත පරීක්ෂාව මගින් නියැදි දත්ත මත පදනම්ව ජනගහනයක් පිළිබඳ නිගමනයන් කිරීමට අපට මග සලසයි. එය වඩාත් විශ්වාසදායක තීරණ ගැනීමේ හැකියාව ලබා දෙමින් උපකල්පන වලංගු කිරීමට හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට උපකාරී වේ. අලෙවිකරණ පර්යේෂණ සහ තත්ව පාලන වැනි ක්ෂේත්‍ර වල දී කල්පිත පරීක්ෂණ වලට අදාළව ටී-පරීක්ෂාව (t-test), කයි වර්ග පරීක්ෂාව (chi-square test) සහ විචලතා විශ්ලේෂණ වගුව (ANOVA) භාවිතා කරයි.

ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාලේඛන තුළ දත්ත දෘශ්‍යකරණය වැදගත්වන්නේ ඇයි?

දෘශ්‍යකරණය හෙවත් දත්ත නිරූපණය සංකීර්ණ දත්ත පැහැදිලි සහ තේරුම් ගත හැකි ආකෘතියකින් ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රබල මාධ්‍යයක් සපයයි. ප්‍රස්තාර, තීරු සටහන්, සහ සංඛ්‍යාත වක්‍ර මගින් දත්ත ඉතා ඉක්මනින් ග්‍රහණය කර ගැනීමට හැකියාව ලබාදෙයි. Excel, Tableau සහ Power BI වැනි මෙවලම් දත්ත නිරූපණය කිරීම සඳහා බහුලව භාවිතා කරයි.

සංඛ්‍යාන නිගමනවල විශ්වාසනීයත්වය සහතික කරන්නේ කෙසේද?

සංඛ්‍යානමය සොයා ගැනීම්වල විශ්වාසනීයත්වය සහතික කිරීම සඳහා නියැදි ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම සහ සංඛ්‍යානමය බල විශ්ලේෂණය ඉතා වැදගත් වේ. අධ්‍යනයක් සඳහා අවශ්‍ය අවම නියැදි ප්‍රමාණය ගණනය කිරීමෙන් පර්යේෂකයන්ට සංඛ්‍යානමය වශයෙන් මෙන්ම ප්‍රායෝගිකව වැදගත් වන ප්‍රතිඵල ලබාගත හැක. වෙළෙඳපොළ පර්යේෂණ සහ අත්හදා බැලීම් වැනි ක්ෂේත්‍ර වල දී මෙය විශේෂයෙන් වැදගත් වේ.

සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල ව්‍යාපාර සංඛ්‍යානය යනු දත්ත වලින් වටිනා තොරතුරු ලබාගැනීමට ආයතනවලට බලය දෙන අත්‍යවශ්‍ය ක්‍රමවේදයකි. විස්තරාත්මක සංඛ්‍යා-ලේඛන, සම්භාවිතා ව්‍යාප්ති, කල්පිත පරීක්ෂාව සහ දත්ත දෘශ්‍යකරණය වැනි සංකල්ප අවබෝධ කර ගැනීම සිදුකල හැක. මෙම මූලික මූලධර්ම අවබෝධ කර ගැනීම තුළින් ව්‍යාපාරයක් කාර්යක්ෂමව වැඩි දියුණු කිරීම, වෙළඳපොළ තරගකාරීත්-වයට සාර්ථකව මුහුණ දීම සහ වඩාත් ලාභදායික තීරණ ගැනීම් සිදු කළ හැක.

අනීශා යාපා
කථිකාචාර්ය (සහකාර)
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

■ ප්‍රශ්න අංක 1 සිට 30 තෙක් වූ ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුර තෝරා, එහි අංකය ප්‍රශ්නය ඉදිරියෙන් ඇති තිත් ඉර මත ලියන්න.

01 ව්‍යාපාරයක පදනමට අදාළ මූලිකාංග අනුපිළිවෙලින් දක්වා ඇති පිළිතුර කුමක්ද?

1) ගනුදෙනුකරු / ලාභය / නිෂ්පාදිතය / අවශ්‍යතා - වුවමනා
2) ගනුදෙනුකරු / අවශ්‍යතා - වුවමනා / නිෂ්පාදිතය / ලාභය
3) ලාභය / නිෂ්පාදිතය / අවශ්‍යතා - වුවමනා / ගනුදෙනුකරු
4) නිෂ්පාදිතය / ලාභය / ගනුදෙනුකරු / අවශ්‍යතා - වුවමනා
5) අවශ්‍යතා - වුවමනා/ ලාභය / ගනුදෙනුකරු / නිෂ්පාදිතය (........)

02 ව්‍යාපාර කෙරෙහි උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්ව කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
A අයිතිකරුවෝ B ණය හිමියෝ C සේවකයෝ D පාරිභෝගිකයෝ E සැපයුම්කරුවෝ
F විභව ආයෝජකයෝ G රජය H ප්‍රජාව I කළමනාකරුවෝ

ඉහත පාර්ශ්ව අතුරෙන් අභ්‍යන්තර පරිසරය නියෝජනය කරන පාර්ශව ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.
1) A,B,C 2) A,D,I 3) B,D,H 4) F,G,H 5) A,C,I (........)

03 ව්‍යාපාරවල සමාජයීය වගකීම් හා ආචාරධර්ම සඳහා නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
A - සේවකයින්ට වෘත්තීමය ආරක්ෂාව ලබාදීම
B - අයිතිකරුවන්ට සාධාරණ ඉපැයීමක් ලබාදීම
C - පාරිභෝගිකයින්ට සත්‍ය පමණක් සන්නිවේදනය කිරීම
D - වෙනත් පාර්ශවයන්ට හානි නොවන ලෙස කටයුතු කිරීම
E - වෙනත් ව්‍යාපාර සමග සාධාරණව හා අවංකව තරග කිරීම

ඉහත සඳහන් ඒවායින් ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම සඳහා නිදසුන් වන්නේ,
1) A, B හා C පමණි 2) A, C හා D පමණි 3) B, C හා D පමණි
4) B, D හා E පමණි 5) C, D හා E පමණි
(........)

04 මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියට සහ ෆිස්කල් ප්‍රතිපත්තියට අදාළ අයිතම පහත දැක්වේ.
A පොලී අනුපාත B වර්තන වියදම් පාලනය
C බදු සහ දඩ මුදල් D විවිධ වෙළඳපළ කටයුතු
මේවායින් මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියට සහ ෆිස්කල් ප්‍රතිපත්තියට අදාළ අයිතම පිළිවෙලින් දක්වා ඇත්තේ,

1) A, B සහ C, D තුළය. 2) A, C සහ B, D තුළය. 3) A, D සහ B, C තුළය.
4) B, C සහ A, D තුළය. 5) B, D සහ A, C තුළය. (........)

05 වර්තමානයේදී ව්‍යාපාර සමාජ වගකීම පිළිබඳ. ගැඹුරින් සාකච්ඡා කළ ද ඇතැම් ව්‍යාපාරිකයින් ව්‍යාපාරික සමාජ වගකීම්. පැහැර හැරීමට බලපා ඇති හේතුවක් නොවන්නේ?

1) කෙටිකාලීන ආදායම් පිළිබඳ අවධානය.
2) සේවකයින්ද දැනුවත් නොකිරීම
3) කාලීන විසඳුම් සොයා යාම.
4) නෛතික දෘෂ්ටිකෝණයකින් විමසීම
5) අයිතිකරුවන්ගේ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව පමණක් අවධානය. (........)

06 රාජ්‍ය ආදායම තුළ විවිධ වූ බදු වර්ග දැකිය හැකිය. ඒ අතරින් ඍජු බදු පමණක් දැකිය හැකි කාණ්ඩය තෝරන්න.

1) ආදායම් බදු, සමාගම් ලාභ බදු, ප්‍රාග්ධන ලාභ බදු.
2) පොලී මත ලාභ බදු, අපනයන බදු, ආදායම් බදු.
3) රඳවාගැනීමේ බදු, සමාගම් ලාභ බදු, නිෂ්පාදන බදු.
4) පුද්ගලික ආදායම් බදු, සමාගම් ලාභ බදු, රේගු බදු
5) ප්‍රාග්ධන ලාභ බදු, සමාගම් ලාභබදු,ආනයනබදු (........)

07 පැතුම් සතු ලක්ෂ 50ක නිවස සඳහා ගිනි රක්ෂණ ආවරණයක් ලබාගෙන ඇත. පසුගිය කාලයේදී ඇති වූ ගංවතුරෙන් ඔහුගේ නිවසට හානි සිදු වූ අතර ඒ සඳහා ඔහු රක්ෂණ වන්දි ඉල්ලා සිටිය ද වන්දි ගෙවීම රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. එසේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට අදාළ රක්ෂණ මූලධර්මය වන්නේ,

1) උපරීම විශ්වාසයයි. 2) රක්ෂණ හිමිකමයි.
3) හානිපූරණයයි. 4) ආසන්නතම හේතුවයි.
5) ආදේශනයයි. (........)

08 සංකල්පනාත්මක කුසලතා පිළිබඳ වඩාත් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

1) නව අදහස් විශ්ලේෂණය කිරීමේ, ගැටලු විසඳීමේ හා අන් අය සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමේ හැකියාව හා තීක්ෂණව සිතීමේ හැකියාවයි.
2) අභ්‍යන්තර හා බාහිර පරිසරය පිළිබඳ ව අවබෝධය හා ගැටලු තේරුම් ගැනීමේ හා විසඳීමේ හැකියාවයි.
3) සංවිධානයක පරිසරය පිළිබඳ අවබෝධය, ගැටළු තේරුම් ගැනීමේ හා විසඳීමේ හැකියාව, දූරදර්ශීව හා තීක්ෂණව සිතීමේ හැකියාවයි.
4) සංවිධාන පරිසරය පිළිබඳ ව අවබෝධය, ගැට තේරුම් ගැනීමේ හා විසඳීමේ හැකියාව, දූරදර්ශීබව හා කාර්යයන් කිරීමේ හැකියාවයි.
5) ගැටලු තේරුම් ගැනීමේ හා විසඳීමේ හැකියාව, සේවක සහයෝගීතාව සහ යම් කාර්යයක් කිරීමට පැවතිය යුතු සුවිශේෂ දැනුම, පලපුරුද්ද හා හැකියාවයි. (........)

09 ව්‍යාපාර සැලැස්මක මූලිකාංග X වලින් ද, ඒවායෙහි ඇතුළත් කරනු ලබන මූලික තොරතුරු Y වලින් ද පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

X	Y
A. විධායක සාරාංශය	a. භාණ්ඩ හා සේවා පිළිබඳව
B. ව්‍යාපාර විස්තරය	b. කම්හල් පිරියත සැලැස්ම
C. මෙහෙයුම් සැලැස්ම	c. තරගකාරීත්ව විශ්ලේෂණය
D. අලෙවිකරණ සැලැස්ම	d. තනතුරු හා වගකීම්
E. මානව සම්පත් සැලැස්ම	e. දැක්ම හා මෙහෙවර

X හා Y තීරු නිවැරදි ව ගැළපූ විට පිළිතුරු වන්නේ,

1) e, a, b, c, d
2) b, c, d, a, e
3) c, b, d, a, e
4) b, c, d, e, a
5) d, c, a, e, b (........)

10 ව්‍යාපාරයකට මූල්‍ය සම්පාදනය කර ගත හැකි මාර්ග කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A. කොටස් නිකුත් කිරීම D. කල් බදු
B. බැංකු අයිරා E. රඳවාගත් ලාභ
C. බැංකු ණය F. අතිරික්ත වත්කම් විකිණීම

ඉහත මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග අතුරෙන්, බාහිර, දිගුකාලීන හා වක්‍ර මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර තෝරන්න.

1) A හා B
2) B හා C
3) C හා D
4) D හා E
5) E හා F (........)

11 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතට අනුව කොටස් නිකුත් කිරීම සහ කොටස් මත වූ ඇරයුම් කිරීම සම්බන්ධයෙන් සමාගමට ලැබුණු හෝ ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු සියලුම මුදල් වල එකතුව,

1) කොටස් ප්‍රාග්ධනය වේ. 2) නිකුත් කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනය වේ.
3) අවම සහභාග මුදල වේ. 4) ප්‍රකාශ කළ ප්‍රාග්ධනය වේ.
5) ආරම්භක කොටස් ප්‍රාග්ධනය වේ (........)

12 පහත වගුවේ X වලින් ප්‍රමිති සංකේත දැක්වෙන අතර, Y වලින් ප්‍රමිති නාම දැක්වේ.

X	Y
A. ISO 9001 : 2008	1. ආහාර ආරක්ෂණ කළමනාකරණය
B. ISO 14001 : 2004	2. තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණය
C. ISO 22000 : 2005	3. වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සුරක්ෂිත කළමනාකරණය
D. ISO 27000	4. පරිසර කළමනාකරණ පද්ධති
E. OHSAS 18001 : 2007	5. තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධති

ඉහත තොරතුරු නිවැරදිව ගලපා ඇති පිළිතුරු කුමක්ද ?

1) 1, 2, 3, 4, 5 2) 1, 3, 4, 5, 2
3) 5, 4, 2, 1, 3 4) 1, 2, 5, 4, 3
5) 3, 1, 5, 4, 2 (........)

13 පහත වගුවේ X හා Y තීරුවල චෙක්පත් ගනුදෙනු වලට අදාළ තොරතුරු කීපයක් දැක්වේ.

X	Y
A වර්ග	1. අණකරු, අණලද්දා, ආදායකයා
B සම්බන්ධවන පාර්ශවකරුවන්	2. සාමාන්‍ය, විශේෂ
C රේඛණය කිරීම	3. ධාරක, විධාන

ඉහත තොරතුරු නිවැරදිව ගලපා ඇති පිළිතුරු කුමක්ද ?

1) 1, 3, 2 2) 3, 2, 1
3) 2, 1, 3 4) 3, 1, 2
5) 1, 2, 3 (........)

14 ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතියේ සංයුතිය නිවැරදිව දැක්වෙන පිළිතුර තෝරන්න.

1) වාණිජ බැංකු, භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, තත්කාලීන දළ පියවුම් පද්ධතිය, මුදල් වෙළෙඳපොළ, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
2) මූල්‍ය උපකරණ, මූල්‍ය ආයතන, මුදල් වෙළෙඳපොළ, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, තත්කාලීන දළ පියවුම් පද්ධතිය
3) මූල්‍ය ආයතන, මූල්‍ය යටිතල පහසුකම්, මූල්‍ය උපකරණ, මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ, මූල්‍ය නියාමනය
4) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, වාණිජ බැංකු, විශේෂිත බැංකු, මූල්‍ය සමාගම්, මූල්‍ය උපකරණ
5) මූල්‍ය උපකරණ, මූල්‍ය ආයතන, තත්කාලීන දළ පියවුම් පද්ධතිය, මුදල් වෙළෙඳපොළ, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (........)

15 සාකල්‍යවාදී අලෙවිකරණ සංකල්පයෙහි ප්‍රධාන කොටස් X තීරුවේ ද, එම කොටස් මගින් අවධානය යොමු කරන අංග Y තීරුවේ ද දැක්වේ.

X	Y
(i) සම්බන්ධතා අලෙවිකරණය	A - ආයතනයේ සියලු ම සේවකයින්
(ii) සමෝධානික අලෙවිකරණය	B - සමාජය හා පරිසරය
(iii) අභ්‍යන්තර අලෙවිකරණය	C - ඇල්මැති පාර්ශව
(iv) කාර්යසාධන අලෙවිකරණය	D - අලෙවිකරණ මිශ්‍රය

X තීරුවේ සඳහන් අලෙවිකරණ සංකල්ප Y තීරුවේ සඳහන් අංග සමග නිවැරදිව අනුපිළිවෙළින් ගළපා ඇති පිළිතුර තෝරන්න.

1) A , B, C, D
2) B, C, A, D
3) B, C, D, A
4) C, A, D, B
5) C, D, A, B (........)

16 සීමිත විශ්මි ඇපරල්ස් (පෞද්) සමාගම තම සේවක සේවිකාවන් සඳහා පවත්වන ලද වාර්ෂික සුහද හමුවේ දී එම ආයතනයේ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂවරිය විසින් පසුගිය වසරේ විවිධ දක්ෂතා පෙන්වූ සේවක සේවිකාවන් ඇගයීමට ලක් කරමින් ඔවුන්ට ත්‍යාග ප්‍රදානය කරන ලදි.
කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂවරිය කටයුතු කළ ප්‍රධාන භූමිකාව හා ඊට අදාළ උප භූමිකාව නිවැරදි ව දැක්වෙන පිළිතුරු තෝරන්න.

1) අන්තර් පුද්ගල භූමිකාව - ප්‍රධානියා
2) තොරතුරු භූමිකාව - තොරතුරු බෙදා හරින්නා
3) තීරණ භූමිකාව - සම්පත් වෙන්කර දෙන්නා
4) අන්තර් පුද්ගල භූමිකාව - නායකයා
5) තීරණ භූමිකාව - ව්‍යවසායකයා (........)

17 නිෂ්පාදන ආයතනයක කිසියම් භාණ්ඩයක නිෂ්පාදනයට අදාළ තොරතුරු පහත දැක්වේ.
ඒකකයක ස්ථාවර පිරිවැය - රු. 50
මුළු විචල්‍ය පිරිවැය - රු. 100 000
අපේක්ෂිත නිෂ්පාදන ඒකක - 1000
මෙම නිෂ්පාදන ආයතනය නිෂ්පාදන පිරිවැයට රු. 50 ක ලාභයක් එකතු කර මිල නියම කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. මෙහි සමච්ඡේද ලක්ෂයට අදාළ නිෂ්පාදන ඒකක ගණන කීයද?

1) 100 කි. 2) 200 කි. 3) 500 කි.
4) 1 000 කි. 5) 2000 කි (........)

18 පරිගණක ආධාරක නිර්මාණකරණය (CAD) නිසා ඇති නොවන වාසිය කුමක්ද?

1) අපතය අඩුවීම.
2) ශූන්‍ය දෝෂ නිෂ්පාදිත බිහිවීම.
3) නිෂ්පාදනය වේගවත් වීම.
4) සේව්‍ය - සේවක සබඳතා වර්ධනය වීම.
5) ඵලදායිතාව වර්ධනය වීම (........)

19 පහත වගුවේ X තීරුව මගින් නිෂ්පාදන ක්‍රම ද Y තීරුව මගින් එම නිෂ්පාදන සඳහා නිදසුන් ද දැක්වේ.

X	Y
	1 - මනාලියකගේ මිම්මට අනුව මංගල ඇඳුමක් මැසීම
A - කාර්ය	2 - යුධ හමුදාවට නිල ඇඳුමක් මැසීම
B - කාණ්ඩ	3 - ඇණවුමකට අනුව නිවාස සැලසුමක් ඇඳීම
C - ප්‍රවාහ	4 - පාසලක ශිෂ්‍ය නායක කණ්ඩායම සඳහා පදක්කම් සෑදීම
	5 - ජෑම් නිෂ්පාදන ආයතනයක් සීනි රහිත ජෑම් වර්ගයක් වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා නිපදවීම
	6 - චොක්ලට් නිෂ්පාදන ආයතනයක් අපනයනය සඳහා චොකලට් නිපදවීම

නිෂ්පාදන ක්‍රම හා ඊට අදාළ නිදසුන් නිවැරදිව ගළපා ඇති කාණ්ඩය තෝරන්න.

1) A - 1 , 2 B - 3 , 4 C - 5 , 6
2) A - 1 , 3 B - 2 , 4 C - 5 , 6
3) A - 1 , 4 B - 3 , 5 C - 2 , 6
4) A - 3 , 4 B - 5 , 6 C - 1 , 2
5) A - 5 , 6 B - 1 , 2 C - 3 , 4 (........)

20 තීරණ ගැනීමේ බලතල පහළ මට්ටමේ තනතුරු දරන නිලධාරීන්ට පැවරීම සහ තීරණ ගැනීමේ බලතල ඉහළ කළමනාකාරීත්වය රඳවා ගැනීම පිළිවෙලින් හඳුන්වන්නේ,

1) මධ්‍යගතකරණය හා විමධ්‍යගතකරණය යනුවෙනි.
2) විමධ්‍යගතකරණය හා මධ්‍යගතකරණය යනුවෙනි.
3) මධ්‍යගතකරණය හා දෙපාර්තුමේන්තුකරණය යනුවෙනි.
4) දෙපාර්තමේන්තුකරණය හා මධ්‍යගතකරණය යනුවෙනි.
5) පාලන අවකාශය හා මධ්‍යගතකරණය යනුවෙනි. (........)

21 සේවක වගකීම් හා සේවක යුතුකම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A. ආයතනයේ කීර්තිනාමය ආරක්ෂා කිරීම.
B. සංවිධානයේ අරමුණු ඉටුවන පරිදි වැඩ කිරීම.
C. ආයතනයේ වැඩි දියුණුව සඳහා උනන්දු වීම.
D. වැඩ ස්ථානයේ යහපත් ලෙස හැසිරීම.
E. රැකියා ගිවිසුමට අනුව කාර්ය ඉටු කිරීම
F. ආයතනයේ කීර්තිනාමය ආරක්ෂා කිරීම හා වර්ධනය කිරීම.

ඉහත සඳහන් දෑ අතරෙන් සේවක වගකීම් පමණක් ඇතුළත් වරණය තොරන්න.

1) A,C,D
2) D,E,F
3) A,C,F
4) A,D,E
5) B,D,E

(........)

22 කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ වගන්ති කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A කාර්යඵල මැනීම හා විචලනය හඳුනා ගැනීම ...(i)...ට අයත් කාර්යයකි.
B අභිප්‍රේරණය හා සන්නිවේදනය ...(ii)...ට අයත් කාර්යයකි.
C අධිකාරිය හා වගකීම් පැවරීම ...(iii)...ට අයත් කාර්යයකි.
D පරමාර්ථ හා අරමුණු ස්ථාපිත කිරීම ...(iv)...ට අයත් කාර්යයකි.

ඉහත වගන්තිවල හිස්තැන් පිරවීම සඳහා යොදාගත හැකි සංකල්ප කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
a) කළමනාකරණය b) සැලසුම්කරණය
c) අලෙවිකරණය d) නායකත්වය
e) සංවිධානකරණය f) පාලනය
i, ii, iii හා iv හිස්තැන් පිරවීම සඳහා ගැළපෙන පිළිතුර අනුපිළිවෙළින් දැක්වෙන වරණය තෝරන්න.
1) a, d, e, f
2) f, d, b, c
3) f, d, e, b
4) b, c, d, f
5) e, a, b, d (........)

23 පහත දැක්වෙන්නේ මුදලේ කාර්යයන් හා මුදලේ ගුණාංග කිහිපයකි.
A බෙදෙන සුළුබව B විනිමය මාධ්‍යයක් වීම.
C ආරක්ෂණ සංකේත D සමජාතීය බව
E වටිනාකමේ මිම්මක් වීම. F විලම්භිත ගෙවීම් මාධ්‍යයක් වීම
මින් මුදලේ කාර්යයන් පමණක් ඇතුළත් කාණ්ඩය වන්නේ,
(1) A, B, F (2) A, C, D (3) B, C, D
(4) B, E, F (5) C, D, E (........)

24 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අරමුණු හා කාර්ය කිහිපයක් පහතින් දැක්වේ.
A. ආර්ථික හා මිල ස්ථායීතාව ඇති කිරීම. B. මුදල් ප්‍රතිපත්තිය මෙහෙය වීම.
C. මූල්‍ය ක්‍රමයේ ස්ථායීතාව ඇති කිරීම. D. ව්‍යවහාර මුදල් නිකුත් කිරීම.
E. රජයේ මූල්‍ය හා ආර්ථික උපදේශකයා ලෙස කටයුතු කිරීම.
ඉහත ඒවා අතරෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන අරමුණු ද්විත්වය වන්නේ,

1) A හා E ය.
2) B හා D ය.
3) C හා E ය.
4) A හා C ය.
5) D හා E ය. (........)

25 දත්ත තොරතුරු බවට පත් කිරීමේ උපාංගයක් නොවන්නේ,

1) ආදානයයි. 2) වර්ගීකරණයයි. 3) ගබඩාකිරීමයි.
4) ප්‍රතිදානයයි. 5) ප්‍රතිපෝෂණයයි (........)

26 පහත සඳහන් කරුණු අතරින් ව්‍යාපාර ගෝලීයකරණය කිරීම සඳහා ප්‍රධාන සාධකය වන්නේ කුමක්ද?

1) යුරෝපා සංගමය 2) තාක්ෂණය
3) NAFTA වෙළඳ ගිවිසුම 4) රටවල්වල ජනවාර්ගික විවිධත්වය වැඩිවීම.
5) වර්ධනය වූ දේශපාලන ස්ථාවරතාව (........)

27 ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය ගණනය කරනුයේ,

1) රඳවා ගැනීමේ පිරිවැය හා මුළුතොග පිරිවැය අවම කර ගැනීමටය.
2) මුළු තොග පිරිවැය අවම කිරීමට හා මුළු ඉල්ලුම සොයා ගැනීමටය.
3) තොග මිල කිරීමට හා ඇණවුම් පිරිවැය අවම කර ගැනීමටය.
4) තොග මිල කිරීමට හා ඇණවුම් ප්‍රමාණය අවම කර ගැනීටය.
5) තොග රඳවා ගැනීමේ හා ඇණවුම් කිරීමේ පිරිවැය අවම කර ගැනීමටය (........)

28 නිෂ්පාදන ආයතනයක ගුණත්ව පාලනය හා තොග පාලනය සඳහා භාවිත කෙරෙන ශිල්ප ක්‍රම කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A. තත්ත්ව ආරක්ෂණය
B. ABC විශ්ලේෂණය
C. තත්ත්ව කව
D. සංඛ්‍යානමය ක්‍රියාවලි පාලනය
E. ද්විත්ව භාජන ක්‍රමය
F. පරිගණක වැඩසටහන්
G. තොග මට්ටම් නිශ්චය කිරීමේ ක්‍රමය
H. ශූන්‍ය දෝෂ

ඉහත ශිල්ප ක්‍රම අතුරින් ගුණත්ව පාලන ශිල්ප ක්‍රම පමණක් ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

1) A,E,G,H
2) B,D,F,G
3) B,E,G,H
4) A,C,D,H
5) A,D,E,F (........)

29 අලෙවිකරණ දර්ශනයේ විකාශනයට අදාළ සංකල්ප පිළිබඳ ව නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

1) භාණ්ඩ හා සේවාවල ගුණත්වය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු නොකරන අතර නිෂ්පාදන ධාරිතාව ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි පමණක් වීම නිෂ්පාදන සංකල්පය වේ.
2) උසස් ගුණාත්මක භාණ්ඩ නිපදවා සාධාරණ මිලකට වෙළෙඳපොළට සැපයීම මගින් පමණක් ඒවාට ඉල්ලුමක් ඇතිවීම අලෙවිකරණ සංකල්පයයි.
3) පාරිභෝගික අවශ්‍යතා හා වුවමනා පිළිබඳ දැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් විවිධ විකුණුම් ප්‍රවර්ධන ක්‍රම අනුගමනය කිරීමෙන් ඉල්ලුම වැඩි කරගත හැකි වීම නිෂ්පාදිත සංකල්පයයි.
4) අලෙවිකළ හැකි භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරනවා වෙනුවට නිෂ්පාදනය කළ හැකි භාණ්ඩ නිපදවා අලෙවිකිරීම විකුණුම් සංකල්පයයි.
5) කෙටිකාලීනව අලෙවිකරණ උපක්‍රම භාවිත කරමින් කෙටිකාලීනව ගනුදෙනුකරුවන්ට වටිනාකමක් ලබාදීම සමාජීය අලෙවිකරණ සංකල්පයයි. (........)

30 පරිගණක පද්ධති මුහුණපාන අවදානම් අවම කර ගැනීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ගයක් නොවන්නේ,

1) අගුල් පද භාවිතය(password).
2) භාවිත කරන්නාගේ නාමය යොදා ගැනීම(user name or ID).
3) තොරතුරු පිටපත් පිටත ස්ථානයක ගබඩා කිරීම.
4) ජනප්‍රිය සන්නමක් සහිත පරිගණක යොදා ගැනීම.
5) පරිගණක ඒකක සඳහා ආරක්ෂිත දොරගුලු භාවිතය. (........)

■ ප්‍රශ්න අංක 31 සිට 40 තෙක් වූ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේදී සුදුසු වචන යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

31 ව්‍යාපාර කර්මාන්ත මූලය අනුව කෘෂිකර්මය,..............................හා..............................
වශයෙන් ද නිෂ්පාදනයේ ස්වභාවය අනුව ප්‍රාථමික,..............................හා..........................
වශයෙන් ද වර්ග කරනු ලබයි.

32
(අ) තිරසර සංවර්ධනය මූලිකාංග තුන වන්නේ ආර්ථික .... හා .... සංවර්ධනය වේ.
(ආ) රටක මුදල් සැපයුම පාලනය කරනුයේ .... ප්‍රතිපත්තිය මගින් වන අතර, මුදල් සැපයුම හා පොදු මිල මට්ටම අතර ඇත්තේ .... සම්බන්ධතාවකි.

33 නිෂ්පාදකයාගේ සිට පාරිභෝගිකයා දක්වා සිදුවන භාණ්ඩ හා සේවා හුවමාරුවට අදාළ සමස්ත ක්‍රියාවලිය.. ලෙස හැඳින්විය හැකි ය.

34 පහත දැක්වෙන්නේ එක්තරා කිරිපිටි ඇසුරුමක දක්නට ලැබුණු ලාංඡන දෙකකි.

1 2

ඉහත අංකයේ 1 ලාංඡනයේ ඇති HACCP හා අංක 2 ලාංඡනයේ ඇති GMP යන කෙටියෙදුම් වලින් කියවෙන්නේ කුමක්දැයි ලියන්න.
1. .... 2. ....

35 රාජ්‍ය සේවා අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා දරන වියදම් .... ලෙසත් දිගුකාලීන ආයෝජන සඳහා රජය දරන වියදම් .... ලෙසත් හඳුන්වනු ලබයි.

36 දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර බදු .... දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අය කරන අතර උපයන විට ගෙවීම් බදු .... දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අය කරයි.

37 ආදයම් වැඩිවන අනුපාතයට අනුව අයකරන බදු අනුපාතය ද වැඩි කිරීම බදු නොවන අතර පහළ ....ආදායම් ලබන අයගෙන් වැඩි බද්දක් අයකිරීම......................................බදු ලෙසද හැඳින්වේ.

38 දේශීය ආර්ථිකය තුල මිල ස්ථායීතාවය පවත්වා ගැනීම .... ප්‍රතිපත්තියේ මූලික අරමුණ වන අතර සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාවය ආරක්ෂා කිරීම .... ප්‍රතිපත්තියේ මූලික අරමුණ වේ.

39 දල ජාතික නිෂ්පාදිතය තුළ ප්‍රාථමික අංශය .... කර්මාන්ත නියෝජනය කරන අතර ද්විතීක අංශය .... කර්මාන්ත නියෝජනය කරයි

40 රජයේ ආදායම .... ආදායම හා .... ආදායම් ලෙස කොටස් දෙකකි.

■ ප්‍රශ්න අංක 41 සිට 50 තෙක් වූ ප්‍රශ්නවලට නිශ්චිත පිළිතුරු සපයන්න

41 පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් 4 ක් ලියන්න.

(1) ....
(2) ....
(3) ....
(4) ....

42 රක්ෂණ ගිවිසුමක් වලංගු වීම සඳහා පැවතිය යුතු මූලිකාංග හතරක් සඳහන් කරන්න.

(1) ....
(2) ....
(3) ....
(4) ....

43 දත්ත සැකසීමේදී භාවිත කරන තාක්‍ෂණය වර්ග කළ හැකි ආකාර හතර නම් කරන්න

(1) ....
(2) ....
(3) ....
(4) ....

44 අලෙවිකරණ මිශ්‍රයේ විචල්‍යයන් 4 ක් නම් කරන්න.

(1) ....
(2) ....
(3) ....
(4) ....

45 හෙන්රි මින්ස්බර්ග්ගේ වර්ගීකරණයට අනුව කළමනාකරුවෙකුට අදාළ තීරණ භූමිකාවෙහි උපභූමිකා හතර නම් කරන්න.

(1) ....
(2) ....
(3) ....
(4) ....

46 හවුල් ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් පහත කාර්යයන්ට අදාළ නීති ඉදිරියෙන් ඇති තිත් ඉර මත ලියා දක්වන්න.

(1) රු. 1000 කට වැඩි ප්‍රාග්ධනයක් යෙදීම. ....
(2) ලාභ අලාභ බෙදා ගැනීම. ....
(3) උපරිම හවුල්කරුවන් සංඛ්‍යාව ....
(4) ව්‍යාජ නමකින් පවත්වාගෙන යාම ....

47 සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර හඳුනා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ආයතන භාවිත කරන විවිධ නිර්ණායක කිහිපයක් පහත වගුවේ දැක්වේ. එම නිර්ණායක ඉදිරිපත් කළ ආයතනය නම් කරන්න.

නිර්ණායකය	ප්‍රකාශයට පත් කළ ආයතනය
1. ස්ථිර සේවක සංඛ්‍යාව 50ට අඩු,	....
2. විදුලිබල ධාරිතාව කිලෝවොට් ඇම්පියර් 50ට අඩු	....
3. සේවක සංඛ්‍යාව 25ට අඩු ව්‍යාපාර	....
4. ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය රුපියල් මිලියන 20ට අඩු	....

48 අන්තර් ජාතික වෙළෙඳාමේ දී නිදහස් වෙළෙඳාමට බලපාන තීරුබදු නොවන බාධා හතරක් නම් කරන්න.

(1) ....

(2) ....

(3) ....

(4) ....

49 නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයක තොග සම්බන්ධ ගණනය කිරීමේදී අදාළ වන තොග මට්ටම් 4 ක් දක්වන්න

(1) ....

(2) ....

(3) ....

(4) ....

50 පහත දැක්වෙන සංකේත මගින් ඇඟවෙන ආයතන කවරේ ද?

(1) (2) (3) (4)

(1) ....

(2) ....

(3) ....

(4) ....

ව්‍යාපාර අධ්‍යනය දෙවන කොටස

(01)

පහත සිද්ධිය ඇසුරෙන් (i) හා (ii) කොටස් වලට පිළිතුරු සපයන්න.
කවිදු, රවිදු හා චමිදු පාසල් මිතුරන් වේ. කවිදු සිල්ලර වෙළෙඳ සැලක් පවත්වා ගෙන යන ව්‍යාපාරිකයෙකි. රවිදු ගොවිපළක හිමිකරුවකු වන අතර සිය පවුලේ අවශ්‍යතා ගොවිපළෙන් පිරිමසා ගනී. චමිදු ඇඟලුම් කම්හලක හවුල් කරුවකු වන අතර අදාළ කම්හල තුළ ජාත්‍යන්තර වෙළඳ පොළ සඳහා අවශ්‍ය නිමි ඇඳුම් නිෂ්පාදනය කෙරේ.

(i) (අ) ප්‍රාථමික, ද්විතීයික සහ තෘතිය ව්‍යාපාර සඳහා මෙම සිද්ධිය ඇසුරෙන් නිදසුන බැගින් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 02යි)

(ආ) චමිදුගේ ව්‍යාපාරයෙන් මෙරට ආර්ථිකයට ලැබෙන දායකත්වය. කරුණු දෙකක් ඇසුරෙන් තහවුරු කරන්න. (ලකුණු 02යි)

(ii) චමිදුගේ ව්‍යාපාරයට වර්තමානයේ උදා වී ඇති අවස්ථා දෙකක් හා මුහුණ දීමට සිදු වී ඇති තර්ජන දෙකක් සඳහන් කරන්න.
(ලකුණු 04 යි)

(iii) (අ)"අවශ්‍යතාවලට වඩා ව්‍යාපාර වලට වැදගත් වන්නේ වුවමනා වේ."අවශ්‍යතා හා වුවමනා අතර සැසඳීමක් පදනම් දෙකක් ඔස්සේ සිදු කරමින් ඉහත ප්‍රකාශය පිළිබඳව ඔබේ අදහස් දක්වන්න
(ලකුණු 02 යි)

(ආ) තොරතුරු තාක්ෂණය හේතුවෙන් ව්‍යාපාර කටයුතු ඉතා සීඝ්‍ර වශයෙන් වෙනස් වූ අතර එසේ සිදු වූ වෙනස්කම් දෙකක් ලියන්න. (ලකුණු 02 යි)

(iv) (අ) අභ්‍යන්තර පරිසර බලවේගයක් වන සංවිධාන සංස්කෘතිය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කුමක් දැයි විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) පාසලේ කටයුතු සඳහා බලපෑම් කරන අභ්‍යන්තර බලවේග දෙකක් ඇසුරු කරගෙන එම බලවේග පාසලේ කටයුතු සඳහා ශක්තියක් වන ආකාරය හා දුර්වලතා ගෙන දිය හැකි ආකාරය දක්වන්න.
(ලකුණු 02 යි)

(v) (අ) ප්‍රාථමික නිෂ්පාදිතය සහ කාර්මික නිෂ්පාදිතය වෙන වෙන ම පැහැදිලි කරන්න.(ලකුණු02යි)

(ආ) ව්‍යාපාර ආයතන සමාජ හා සංස්කෘතික තිරසර බව තහවුරු කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීමේ දී අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු දෙකක් ද, සමාජ හා සංස්කෘතික තිරසර බව තහවුරු කිරීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් ද සඳහන් කරන්න.
(ලකුණු 02 යි)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

(02)

(i) (අ) ෆිස්කල් ප්‍රතිපත්තිය යටතේ සාර්ව ආර්ථික ස්ථායිතාව ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා රජය භාවිත කරන උපකරණ දෙකක් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(ආ) "සමාජ වගකීම ව්‍යාපාර වල සැඟවුණු ප්‍රචාරණයකි" මෙහි අදහස පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(ii) අශේන් "හොට් ඇන්ඩ් ස්පයිසි" නමින් අවන් හලක් ඇරඹීමේ ව්‍යාපාර අදහසකින් පසු වේ. ඔහුට තමාගේ ම ව්‍යාපාරයක් ඇරඹීම හෝ වරලත් ව්‍යාපාරයක් මිල දී ගැනීම යන අවස්ථා දෙකෙන් එක් අවස්ථාවක් තෝරා ගැනීමට සිදු වී ඇතැයි උපකල්පනය කරන්න.

(අ) ස්වකීය වෙළෙඳ සැලක් පවත්වාගෙන යාමෙන් ඔහුට අත්වන වාසි කවරේද? (ලකුණු 02යි)

(ආ) වරලත් හිමියෙකු සමඟ වරලත් ගිවිසුමකට යාමෙන් ඔහුට අත්කර ගත හැකි ප්‍රතිලාභ දෙකක් ලියන්න. (ලකුණු 02යි)

(iii) (අ) "පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය පාරිභෝගිකයාට පමණක් නොව ව්‍යාපාරිකයාට ද වැදගත්වේ". මේ ප්‍රකාශය සනාථ කිරීමට කරුණු දෙකක් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 02යි)

(ආ) ISO 9001:2015 ප්‍රමිතිය තම ව්‍යාපාර වෙත ලබා ගැනීමට ව්‍යාපාර උනන්දුවක් දක්වන්නේ ඇයි?.

(ලකුණු 02 යි)

(iv) හවුල් ව්‍යාපාරයක් ලෙස ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපාරයක්, සීමිත පෞද්ගලික සමාගමක් බවට හෝ සීමිත පොදු සමාගමක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට එහි හිමිකරුවන් තීරණය කර ඇත.

(අ) හවුල් ව්‍යාපාරයක් සීමිත පෞද්ගලික සමාගමක් බවට පරිවර්තනය කිරීමෙන් අත්වන වාසි දෙකක් ලියන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) සීමිත පොදු සමාගමක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට තීරණය කළේ නම් එම තීරණයේ ඇති අවාසි දෙකක් ලියන්න. (ලකුණු 02 යි)

(v) සමූපකාර ප්‍රතිපත්ති හතරක් සඳහන් කර, ඒවා සමූපකාර ව්‍යාපාරයේ උන්නතියට ඉවහල් වන්නේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

(03)

(i) අ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සහ ව්‍යවසායකත්වය අතර ඇති සම්බන්ධතාව පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(ආ)"ව්‍යවසායකයින් බිහිවිය හැක්කේ උපතින් මිස එය තැනිය නොහැකි සංකල්පයක් ලෙස හඳුනා ගත හැක." මේ ප්‍රකාශය පිළිබඳ ඔබගේ අදහස පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ii) (අ) ව්‍යාපාරිකයින් අතර මුදල් පැවතියත් ඇතැම් වත්කම් කල්බදු ක්‍රමයට ලබා ගැනීමට නැඹුරු වන්නේ ඇයි ? (ලකුණු 02 යි)

(ආ) කොළඹ කොටස් වෙළඳ පොළේ ආයෝජනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන නවක ආයෝජකයෙකුට කොටස් තැරැව්කාර සමාගමකින් ලබාගත හැකි සේවා කවරේද? (ලකුණු 02යි)

(iii) (අ)"විලම්බිත ගෙවුම් මාධ්‍යයක් ලෙස මුදල් ක්‍රියා කරයි." මෙහි අදහස පැහැදිලි කර, මුදල් එසේ ක්‍රියා කිරීමේ ඇති වැදගත්කම පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) බැංකු අයිරා පහසුකම සහ බැංකු අයිරා අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(iv) (අ) ණයට භාණ්ඩ විකණීමට සාපේක්ෂව ණය පතකට භාණ්ඩ විකණීමෙන් ව්‍යාපාරයකට අත්වන වාසි හා අවාසි කවරේ ද ? (ලකුණු 02 යි)

(ආ) ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර සහ ස්වයංක්‍රීය තැන්පතු යන්ත්‍ර මෙරට වාණිජ බැංකු විසින් සිය බැංකු ශාඛා ඉදිරිපිට ස්ථාපිත කර ඇත. මෙම ස්වයංක්‍රීය බැංකු සේවා මගින් බැංකුවට හා ගනුදෙනුකරුට අත්කර ගත හැකි ප්‍රතිලාභ දෙක බැගින් පෙන්වා දෙන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(v) මිතුරන් දෙදෙනෙකු අතර සිදු වූ සංවාදයක් පහත දැක් වේ.

අමල් – මෙම කාඩ් පත ලබා දෙන විට ගිණුමක් තිබුණේ නැහැ. මුදල් හා භාණ්ඩ මිල දී ගන්නත් පුළුවන්. භාණ්ඩ ගත්තම දින කිහිපයක් යනතුරු පොලී අය කරන්නේ නැහැ.

සමන්– මගේ කාඩ් එක නම් හරිම සුරක්ෂිතයි. මුදල් ගන්නා විට පොලි ගන්නේ නැහැ. චෙක්පත වගේ ප්‍රතික්ෂේප වෙන්නේ නැහැ.

(අ) අමල් හා සමන් යන මිතුරන් දෙදෙනා සතුව පැවති විද්‍යුත් මුදල් කාඩ් පත් වෙන වෙනම නම් කරන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(ආ) අමල් හා සමන් සතු කාඩ් පත් භාවිත කිරීමෙන් ඔවුන්ට අත්විය හැකි අවාසි දෙක බැගින් ලියන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

(04)

(i) (අ) සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියේ අන්තර්ගත ප්‍රතිචාරය සහ ප්‍රතිපෝෂණය යන මූලිකාංගවල අර්ථය පැහැදිලි කර, සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියේ සඵලත්වයට ප්‍රතිපෝෂණයේ අවශ්‍යතාව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) "ජීවිත රක්ෂණය, සෙසු රක්ෂණයෙන් වෙනස් වන්නේ ඒවාට බලපාන රක්ෂණ මූලධර්මවලින් පමණක් නොවේ." මෙම රක්ෂණ වර්ග දෙක අතර ඔබ දකින සමානකම් හා වෙනස්කම් දෙක බැගින් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ii) (අ) "ගබඩාවක් ස්ථානගත කිරීමේ දී සලකා බලන ප්‍රධාන සාධකයක් වනුයේ පිරිවැයයි." මෙම සාධකය යටතේ සලකා බලන මූලික පිරිවැය වර්ග හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) ද්‍රව්‍ය ගබඩාකරණ ක්‍රියාවලිය පියවර කිහිපයකින් සමන්විත වේ." එම ක්‍රියාවලියේ පියවර අනුපිළිවෙළින් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි)

(iii) (අ) ප්‍රවාහන හා සැපයුම් සේවා යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) ප්‍රවාහනයේ ඇති වෙමින් පවතින නව ප්‍රවණතා හතරක් ලියන්න. (ලකුණු 02 යි)

(iv) (ආ) කුරියර් සේවය තැපැල් සේවයට විකල්පයක් ලෙස ජනප්‍රිය වූ සේවාවකි. මෙම සේවාව පැහැදිලි කර, ඒ තුළ පවතින සුවිශේෂ වූ ප්‍රතිලාභ දෙකක් ලියන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) සංචාරක සිල්ලර වෙළෙන්දා මෙරට තුළ ජනප්‍රිය වෙමින් පවතී. මෙම ප්‍රවණතාවට හේතු විය හැකි සාධක හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(v) විද්‍යුත් වෙළෙඳාම සිදුවන ආකාර අනුව එහි ප්‍රභේද කිහිපයක් දැකිය හැක.

(අ) ව්‍යාපාරිකයාගෙන් පාරිභෝගිකයාට

(ආ) රජයෙන් පුරවැසියන්ට

ඉහත (අ) ක්‍රමයෙන් පාරිභෝගිකයාට හා (ආ) ක්‍රමයෙන් පුරවැසියන්ට අත්වන ප්‍රතිලාභ දෙක බැගින් ලියන්න.

(ලකුණු 04 යි)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

(05)

(i) (අ) එක් එක් ආයතන වල කටයුතු පාලනය සඳහා කළමනාකරුවන් සිටින අතර ,ඔවුනට නිශ්චිත වූ නිලනාමයක් නොමැත.ඔවුන් අධ්‍යක්‍ෂ, විධායක නිලධාරි ,කොමසාරිස් ආදී නම්වලින් හඳුන්වයි මෙලෙස ආයතනයක කළමනාකරුවන් විවිධ ආකාරයෙන් වර්ග වීම සඳහා උපයෝගී කරගනු ලබන පදනම් තුනක් නම් කරන්න (ලකුණු 02)

(ආ) හෙන්රි මින්ස්බර්ග් ට අනුව කළමනාකරණ භූමිකා හෙවත් කාර්යයන් ප්‍රධාන ශීර්ෂ 3 ක් යටතේ දක්වයි. එම ශීර්ෂ 3 දක්වා , එකිනෙකට අයත් කාර්යයන් 1 බැගින් දක්වන්න. (ලකුණු 02)

(ii) (අ) ආයතනයකට "කළමනාකරණය" වැදගත් වන ආකාර දෙකක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)

(ආ) සබන් තොග වශයෙන් අලෙවි කරන ස්ථානයක තොග පවත්වා ගෙන යාමට අදාල කරුණු පහත දැක්වේ.

- එක් ඇණවුමක් සඳහා පිරිවැය රු 100 කි
- වාර්ෂික තොග අවශ්‍යතාව ඒකක 12800 කි
- එක් ඒකකයක් කාලච්ඡේදයක් තුළ පවත්වා ගෙන යාමෙ පිරිවැය රු 16 කි

මේ ඇසුරින් එම ආයතනයේ සබන් තොග සම්බන්ධයෙන් ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02)

(iii) (අ) මෙහෙවර ප්‍රකාශයක් සකස් කිරීමේදී අන්තර්ගත කළ යුතු සාධක හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 02)

(ආ) පරමාර්ථ හා අරමුණු අතර සම්බන්ධතාව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)

(iv) (අ) "අර්බුදකාරී වතාවරණයක් තුළ වුවද ව්‍යාපාර ආයතනයක් අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමට නායකත්වය බෙහෙවින් වැදගත් වේ", මේ බව කරුණු දෙකක් ඇසුරින් සනාථ කරන්න. (ලකුණු 02)

(ආ) සැලැස්ම යන්න විස්තර කර එය සැලසුම්කරණයෙන් වෙනස් වන ආකාරය දක්වන්න. (ලකුණු 02)

(v) (අ) කම්හල් පිරියත සැලසුම් කිරිම යනු කුමක්දැයි හඳුන්වන්න. (ලකුණු 02)

(ආ) නිෂ්පාදන අංශයට කම්හල් පිරියත සැලැස්මක ප්‍රයෝජන කරුණු හතරක් මගින් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

(06)

(i) (අ) නිර්මලා මනාලියන් හැඩගැන්වීමේ ශිල්පිණියකි.ඇය ගනුදෙනුකරුවන් අතර ජනප්‍රිය වී ඇත්තේ ඒ ඒ මනාලියන්ගේ රුචි අරුචිකම්වලට ඉඩ දෙමින් ඔවුන්ට ගැළපෙන ආකාරයට හැඩ ගැන්වීමේ කටයුතු නිතරම සිදු කරන නිසාය. ජීවිතේ වැදගත්ම දිනයක් වන මංගල දිනයේදි මනාලියකට ඉහළම සේවාවක් ලබා දීම නිසා ගනුදෙනුකරුවන්ගේ විශ්වාසය හා පක්ෂපාතීත්වය දිනා ගැනිමට ඇය සමත් වී ඇති අතර එ තුළින් තමන් අපේක්ශා කළ ලාභයද ඇයට ඉපයිමට හැකි වී ඇත.

මෙහි සඳහන් වන අන්දමට නිර්මලා තම ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කරන අලෙවිකරණ දර්ශනය කුමක් විය හැකිද? ඔබේ පිළිතුර පහදන්න. (ලකුණු 02)

(ආ) අලෙවිකරණය හා අලෙවිය අතර වෙනස්කම් හතරක් සඳහන් කරන්න (ලකුණු 02)

(ii) (අ) රක්ෂණයේ පදනම අවදානමයි.රක්ෂණය කල හැකි අවදානමක් ලෙස පිළිගැනිමට තිබිය යුතු ගුණාංග මොනවාද?

(ආ) මෝටර් රථ රක්ෂණයේ දී විස්තීර්ණ රක්ෂණ ඔප්පුව හා අවම තෙවන පක්ෂ රක්ෂණ ඔප්පුව හඳුන්වන්න. (ලකුණු 02)

(iii) සී/ස සියල් හා සී/ස විමල් සමාගම් දෙකෙහි මූල්‍ය තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	ප්‍රාග්ධන ආයෝජනය	විකුණුම්	බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය
සී/ස සියල් සමාගම	300 000	600 000	50 000
සී/ස විමල් සමාගම	150 000	300 000	60 000

(අ) ඉහත සමාගම් දෙකෙහි ශුද්ධ ලාභ අනුපාත ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02)
(ආ) ඉහත දත්ත අනුව වඩාත් සාර්ථක ව්‍යාපාරය කුමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)

(iv) (අ) ඉලක්ක වෙළඳපල යනු කුමක්දැයි හඳුන්වා ඒ සම්බන්ධයෙන් අලෙවිකරුවන්ගේ කාර්යභාරය විය යුත්තේ කුමක් දැයි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)
(ආ) භාණ්ඩ සන්නම හා පෞද්ගලික සන්නම අතර වෙනස පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 02)

(v) (අ) ඍජු මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 02)
(ආ) සීමිත පොදු සමාගමක් අවශ්‍ය අරමුදල්වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් ඍජු සම්පාදන මාර්හ අතුරින් සම්පාදනය කර ගැනිමට තීරණය කර ඇතැයි සිතන්න.ඍජු මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ගවල වාසි දෙකක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

(07)

(i) (අ) මානව සම්පත් සැලසුම්කරණය හඳුන්වන්න. (ලකුණු 02)
ආ) මානව සම්පත් සැලසුම්කරණ ක්‍රියාවලියක පියවර පිළිවෙලින් දක්වන්න (ලකුණු 02)

(ii) (අ) සේවක ආකර්ෂණ ක්‍රියාවලියෙහි පියවරයන් පිළිවෙලින් දක්වා පැහැදිලි කරන්න.(ලකුණු 02)
(ආ) පත්වීම් ලිපියක ඇතුළත් කරුණු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)

(iii) රතනා ඇපරල්ස් ආයතනයේ සේවක වැටුප වසර කිහිපයකින්ම වැඩි කර නොමැති අතර උසස් වීම් සම්බන්ධයෙන් ද නිසි වැඩපිළිවෙළක් නොමැතිබව සඳහන් වේ. අවම පහසුකම් යටතේ සේවක සේවිකාවන් සේවයේ යෙදුනද සැලකිය යුතු පිරිසක් ආයතනයෙන් ඉවත්ව යන අතර වැඩට නොපැමිණීම ද ඉහල ගොස් ඇත.

(අ) මෙම වාතාවරණය නිසා එම ආයතනයට මුහුණ දීමට සිදු විය හැකි ගැටලු දෙකක සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)
(ආ) මෙම ආයතනයේ "සේවක ප්‍රවාසිතාව " හා "ශ්‍රම පිරිවැටුම" සම්බන්ධයෙන් වෙන වෙනම අදහස් දක්වන්න. (ලකුණු 02)

(iv) ව්‍යාපාරයක සාර්ථකත්වයට මහ බැංකුව සපයනු ලබන මූල්‍ය යටිතල පහසුකම් යන්න පැහැදිලි කර , ඊට උදාහරණ දෙකක් සපයන්න. (ලකුණු 04)

(v) සී/ස නවෝද සමාගමේ වෙළඳ ගිණුමෙන් උපුටාගත් දත්ත කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

	රු	රු
විකුණුම් තොගය		1000 000
ආරම්භක තොගය	100 000	
ගැණුම්	600 000	
	700 000	
(-) අග තොගය	(220 000)	480 000

පහත දෑ වලට පිලිතුරු සපයන්න.

1.දළ ලාභය (ලකුණු 01)
2.දළ ලාභ අනුපාතය (ලකුණු 01)
3.සාමාන්‍ය තොගය (ලකුණු 01)
4.තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය (ලකුණු 01)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

(08)

(i) (අ) තීරණ උපකාරක පද්ධතියක ඇතුළත් ව්‍යුහගත තීරණ හා ව්‍යුහගත නොවන තීරණ යනු කුමක්දැයි නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)

(ආ) පරිගණක තාක්ෂණය ඔස්සේ තොරතුරු රූපමය දත්ත,සංඛ්‍යාමය ශ්‍රව්‍යමය හා දෘශ්‍යම දත්ත රැස්කිරීම ,සැකසීම ගබඩා කිරීම හා බෙදා හැරීම සිදු කරයි. එසේ වාචික ,රූපමය , අක්ෂරමය හා අංකමය වශයෙන් භාවිත කරන අවස්ථා සඳහා නිදසුන් සපයන්න. (ලකුණු 02)

(ii) (අ) තොරතුරු තාක්ෂණය යනු කුමක්දැයි හඳුන්වා ඊට අයත් ක්ෂේත්‍ර මොනවාදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)

(ආ) අලෙවිකරණ තොරතුරු පද්ධති හා මූල්‍ය කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති මගින් සිදු කරන කටයුතු දෙක බැගින් දක්වන්න. (ලකුණු 02)

(iii) (අ) පරිගණක ගත කරන ලද තොරතුරු පද්ධතියක ඇතුලත් වන උපාංග හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)

(අ)"තොරතුරු තාක්ෂණය බද්ධ වී ඇත්තේ ක්ෂේත්‍ර තුනක් පදනම් කොටගෙනය" මෙහි තොරතුරු තාක්ෂණය යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වා එයට අදාල ක්ෂේත්‍ර තුන නම් කරන්න. (ලකුණු 02)

(iv) (අ) සඳුන් බේකරි නිෂ්පාදිත නිපදවා අලෙවි කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂාවෙන් සිටී. ඒ සඳහා ඔහු සකස් කිරීමට සුදානම් වන ව්‍යාපාර සැලැස්මෙහි "මෙහෙයුම් සැලැස්ම" හා "මූල්‍ය සැලැස්ම " තුළ ඇතුළත් කළ යුතු කරුණු දෙක බැගින් නම් කරන්න. (ලකුණු 02)

(අ) ව්‍යාපාර සැලැස්මක වැදගත්කම කරුණු දෙකක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)

(v) ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කරමින් සිටි කමල්ට ඔහුගේ මිතුරෙකු වූ අමල් පෙන්වා දී තිබුණේ ව්‍යාපාර සැලැස්මක් නිර්මාණය කිරීම දුෂ්කර කටයුත්තක් බවත් ඊට මුදල් හා කාලය වෙන් කිරීම ඵල රහිත බවත්ය.අමල්ගේ මෙම යෝජනාව නිසා අළුතින් ආරම්භ කරන මෙම ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් ඇතිවිය හැකි ගැටලු හතරක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න (ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 20 යි)

පිළිතුරු

1. 2
2. 5
3. 5
4. 3
5. 3
6. 1
7. 4
8. 3
9. 1
10. 3
11. 4
12. 3
13. 4
14. 3
15. 2
16. 4
17. 3
18. 4
19. 2
20. 2
21. 3
22. 3
23. 4
24. 4
25. 2
26. 2
27. 5
28. 4
29. 2
30. 4

31. කාර්මික හා සේවා - ද්වීතික හා තෘතීක
32. අ) ආර්ථික,සමාජ,පරිසර ආ) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය, ප්‍රතිලෝම
33. වාණිජ්‍යය
34. 1 - උපද්‍රව හා අවදි පාලන ලක්ෂය 2 - යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් සහතිකකරණය
35. වර්තන වියදම් - ප්‍රාග්ධන වියදම්
36. සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව - දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව
37. අනුක්‍රමික බදු - ප්‍රතික්‍රමික බදු
38. මූල්‍ය - ෆිස්කල්/ අයවැය
39. නිශ්කර්ශක - නිර්මාණක
40. බදු - බදු නොවන

41.
1.මුලික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට ඇති අයිතිය
2.වන්දි ලබා ගැනීමට ඇති අයිතිය
3.පාරිභෝගික අධ්‍යාපනය ලැබීමට ඇති අයිතිය.
4.සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක ජීවත් වීමට ඇති අයිතිය.

42.
- නෛතික බැඳීමක් ඇති කර ගැනීමේ අදහස
- අර්පණය හෙවත් යෝජනාව
- ප්‍රතිගහනය හෙවත් පිළිගැනීම
- නෛතික බව
- දෙපාර්ශවයට නෛතික බැඳීමක් ඇති කරගැනීමට ඇති හැකියාව

43.
- හස්තමය ක්‍රමය
- අර්ධ හස්ත ක්‍රමය
- විද්‍යුත් යාන්ත්‍රික ක්‍රමය
- ඉලෙක්ට්‍රොනික් ක්‍රමය

44
- මිල
- නිෂ්පාදන
- බෙදාහැරීම
- ප්‍රවර්ධනය

45.
- ව්‍යවසායකයා
- බාධා පාලනය කරන්නා
- අදහස හුවමාරු කරන්නා
- සම්පත් බෙදා හරින්නා

46.
- 1840 වංචා වැළැක්වීමේ ආඥා පනත
- 1890 හවුල් ව්‍යාපාර ආඥා පනතේ 24 වන වගන්තිය
- 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනත
- 1918 අංක 6 දරන ව්‍යාපාර නාම ලියාපදිංචි කිරීමේ ආඥා පනත

47.
- ග්‍රාමීය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
- ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
- කර්මාන්ත සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

48.
- සලාක කිරීම හෙවත් කෝටා නියම කිරීම.
- දේශීය නිෂ්පාදකයන්ට සහනාධාර හෝ දිරිගැන්වීම් ලබා දීම.
- ප්‍රපාතනය.
- ස්වෙච්ඡාවෙන් අපනයනය සීමා පනවා ගැනීම. විදේශ විනිමය පාලනය
- අපනයන හා ආනයන සීමා පැනවීම
- වෙළඳ සම්බාධක පැනවීම
- පරිපාලන හා තාක්ෂණික ප්‍රමිතීන් නියම කිරීම

49.
- යලි ඇනවුම් මට්ටම
- අවම තොග මට්ටම
- සාමාන්‍ය තොග මට්ටම
- උපරිම තොග මට්ටම

50.
- ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන් සභාව
- ශ්‍රී ලංකා රේගුව
- පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය
- ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය

II කොටස

(01)

(i) (අ) ප්‍රාථමික

නිද :රවිදු සිදු කරන ගොවිපළ කටයුතු

ද්විතීයික

නිද :චමිදු සිදු කරන ඇඟලුම් නිෂ්පාදනය

තෘතිය

නිද :කවිදු සිදු කරන සිල්ලර වෙළඳ කටයුතු

චමිදු සිදු කරන ඇඟලුම් අපනයන කටයුතු

(ආ) 1. රැකියා අවස්ථා සැපයීම

2. විදේශ විනිමය ඉපැයීම මගින් විනිමය ගැටලු පාලනය

3. ආර්ථික වර්ධනයට දායකත්වය සැපයීම

4. ඇඟලුම් වෙළඳපොළේ වෙනස් වන වුවමනා සපුරාලීම

(ii) අවස්ථා

1. මෙරට ඇඟලුම්වලට ලොව තුළ ඇති කීර්තිනාමය
2. පුහුණුව හා පළපුරුද්ද සහිත සේවකයින් ශ්‍රම වෙළඳපොළේ සිටීම
3. ඇඟලුම් සැකසුම් කලාප හරහා යටිතල පහසුකම් සැපයීම
4. රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලැබීම
5. බදු සහන හිමි වීම
6. හිතකර විදේශ වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්තිය
7. ශක්තිමත් ආයතනික සහාය ලැබීම

තර්ජන

1. අඩු පිරිවැය රටවලින් එල්ල වන තරඟකාරීත්වය.
   උදා: චීනය, ඉන්දියාව, වියට් නාමය
2. දැඩි වෙළඳ සම්බාධකවලට මුහුණ දීමට සිදු වීම
3. ඇණවුම් සපුරාලීමට වැඩි කාලයක් ගත වීම
4. විශාල වශයෙන් ආනයනික අමුද්‍රව්‍ය මත යැපීම (කර්මාන්තයේ පසුපස බැඳීම් දුර්වලවීම)
5. ඇමරිකාව, බ්‍රිතාන්‍ය හා ඉතාලිය යන රටවල් කිහිපයක් මත ඉල්ලුම තීරණය වීම
6. කර්මාන්තය තුළ පරිමානුකූල පිරිමැසුම් නොමැති වීම
7. කලාපය තුළ නව රෙදිපිළි නිෂ්පාදන කේන්ද්‍රස්ථාන බිහිවීම
8. නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යාම
9. කර්මාන්තයේ තරඟකාරිත්වය වර්ධනය

(iii) (අ)

පදනම	අවශ්‍යතා	වුවමනා
අර්ථය	මිනිසා විසින් අනිවාර්යයෙන්ම සපුරා ගත යුතු කායික හා මානසික තත්ත්ව	මිනිස් අවශ්‍යතා සපුරා ගන්නා විවිධ ආකාර වුවමනා වේ.
ප්‍රමාණය ස්වභාවය	සීමිත වීම	අසීමිත වීම.
ජීවත් වීම හා සම්බන්ධව	අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සපුරා ගත යුතු වීම	අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සපුරා ගත යුතු නොවීම.
අදාළ වීම	සෑම පුද්ගලයාට ම පොදු වීම	පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට විවිධ වීම.
සපුරාගැනීමට බලපෑම් කිරීමේ හැකියාව	සමාජ බලවේග මගින් වෙනස් කළ නොහැකිය	සමාජ බලවේග මගින් වෙනස් කළ හැකිය.
නිර්මාණය කිරීමේ තත්ත්වය /බිහිවීම	ව්‍යාපාරිකයින්ට නිර්මාණය කළ නොහැකි වීම (ජීව විද්‍යාත්මකයි)	ව්‍යාපාරිකයින්ට නිර්මාණය කළ හැකි වීම.
සපුරා නොගැනීමේ ප්‍රතිඵලය	රෝගයකට හෝ මරණයකට හේතු වේ	අපේක්ෂා භංගත්වයට හේතු වේ.
කාර්යභාරය	ජීවිතය පවත්වා ගැනීම.	ජීවන තත්ත්වය උසස් කිරීම.
වෙනස් වීම	ස්ථාවරම පවතී. /වෙනස් නොවේ.	කාලය සමග වෙනස් වේ.

අවශ්‍යතා සෑම මිනිසාටම පොදු ය. ඒවා නිර්මාණය කිරීම හෝ ප්‍රවර්ධනය කළ නොහැකිය. එහෙත් වුවමනා නිර්මාණය හෝ ප්‍රවර්ධනය තුළින් වෙනස් කිරීම කළ හැකිය. එම නිසා ව්‍යාපාර නව නිෂ්පාදන තුළින් හා ප්‍රචාරණය තුළින් වුවමනාවන් ප්‍රවර්ධනය කොට තම ව්‍යාපාර සාර්ථක කර ගනී. එම නිසා මිනිස් අවශ්‍යතා නොව වුවමනා කෙරේ ව්‍යාපාර අවධානය යොමු කරයි.

(ආ) 1. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ හේතුවෙන් වෙළඳ පොළ ස්ථානය අවකාශයක් බවට පරිවර්තනය වීම
2. දේශීය ව්‍යාපාර ගෝලීය ව්‍යාපාර බවට පත් වීම
3. ඩිජිටල් ව්‍යාපාර හරහා ඩිජිටල් නිෂ්පාදිත වෙළඳාම බිහි වීම
4. විද්‍යුත් මුදල් භාවිතයට පැමිණීම
5. විද්‍යුත් ව්‍යාපාර හා විද්‍යුත් වාණිජ්‍ය වැනි ව්‍යාපාර ආකෘති බිහි වීම

(IV) (අ) ව්‍යාපාරයේ සිටින සියලු ම දෙනා අතර බෙදාහදා ගන්නා හා ඊළඟ පරම්පරාව වෙත පවරා දෙනු ලබන විශ්වාස, වටිනාකම්, ආකල්ප, ප්‍රතිමාන, පුරුදු හැසිරීම් රටා සංවිධාන සංස් කෘතියයි.

නැතහොත්

සංවිධානයක් තුළ පොදු හැසිරීම් රටාවක් ඇති කර ගැනීම සඳහා ස්ථාපිත කරගත් පොදුවේ පිළිගැනීමට ලක් වූ විශ්වාස, ආකල්ප, වටිනාකම් හා සාරධර්ම මාලාවකි.

(ආ

බලවේගය	ධනාත්මක බලපෑම	ඍණාත්මක බලපෑම
විදුහල්පති	නායකත්ව හැකියාව කැපවීම අත්දැකීම් සහිත බව ඉහළ පෞරුෂත්වය	කැපවීම අඩුකම පළපුරුද්ද අඩුකම
සිසුන්	විනයගරුක වීම කුසලතා පූර්ණ වීම	ඉගෙනුමට ඍණ ආකල්ප දැරීම පසුගාමී බව
ගුරුවරු	ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් ලබා තිබීම ඉගැන්වීමේ කුසලතා සහිත වීම. මානව හිතවාදී වීම පුහුණුව හා පළපුරුද්ද සහිත වීම	ප්‍රමාණවත් ගුරුවරු නොමැති වීම. වගකීම /වගවීම නොදැරීම පුහුණුව අඩු වීම

(V) (අ) <u>ප්‍රාථමික නිෂ්පාදිතය</u>

ස්වභාව ධර්මයෙන් ලැබී ඇති දේ ඒ ආකාරයෙන්ම ප්‍රයෝජනයට ගන්නා නිෂ්පාදිත වේ. නිද: කෘෂිකාර්මික භෝග වගාව, වන වගාව, ධීවර කර්මාන්තය. පතල් හා කැනීම් කර්මාන්තය.

<u>කාර්මික නිෂ්පාදිතය</u>

කැනීමෙන්, නිපැයීමෙන්, තැනීමෙන් හෝ සැපයීමෙන් සිදු කරන දෑ මීට අයත් වේ. නිද පතල් හා කැනීම්, නිෂ්පාදන කර්මාන්ත, ඉදි කිරීම්, විදුලිය සැපයීම.

(ආ) අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු

1. ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්ව උසස් කිරීම
2. ජනතාවට සමාන අවස්ථා සැපයීම
3. සමාජ ඒකග්‍රතාව ඇති කිරීම
4.ජාත්‍යන්තර සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම
5. මානව ප්‍රාග්ධනය නඩත්තු කිරීම
6. දේශීය සංස්කෘතිය. සම්ප්‍රදායන් හා සිරිත් විරිත් ආරක්ෂා කිරීම
7.සංස්කෘතික පරිසරය සුරැකීම
8. දුගී බව අවම කිරීමට කටයුතු කිරීම (දිළිඳු ප්‍රජාව)
9.සේවක සබඳතා

<u>ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග</u>

1. මානව විවිධත්වයට ගරු කරමින් කටයුතු කිරීම
2. මානව අයිතිවාසිකම් සුරැකීමට දායක වීම
3. අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය, ප්‍රවාහන ආදී අත්‍යවශ්‍ය පහසුකම් සඳහා දායක වීම
4. සමාජ සංරක්ෂණ කටයුතු වලට දායක වීම සංස්කෘතික විවිධත්වයට ගරු කිරීම හා සුරැකීමට දායක වීම
5. නීතිය හා සාමය සුරැකීමට දායක වීම

(02)

(i) (අ)

1. බදු /රජයේ ආදායම්

යම් පුද්ගලයකු හෝ ආයතනයක් විසින් අනිවාර්යෙන්ම ගෙවිය යුතු යැයි රජය හෝ රජයේ බලධාරී ආයතනයක් විසින් නියම කරනු ලබන ගෙවීමක් බද්දක් ලෙස හැඳින්වේ. සෘජු හා වක්‍ර බදු පැනවීම, අහෝසි කිරීම, අනුපාත වෙනස් කිරීම, බදු සහන යනාදිය හරහා බලපෑම් කිරීමයි.

2. රාජ්‍ය වියදම්

වර්තන වියදම් හා ප්‍රාග්ධන වියදම් වෙනුවෙන් වර්ෂයක් තුළ දී කරනු ලබන මුළු වියදම රාජ්‍ය වියදම වේ. මෙම වියදම් අඩු වැඩි කිරීමෙන් සිදු කරන බලපෑමයි.

(ආ) ව්‍යාපාර සමාජ වගකීම් ඉටු කිරීමේ දී ව්‍යාපාර නාම, සන්නම හෝ වෙළෙඳ ලකුණු මුල්කර ගෙන එම කාර්යය සිදු කරයි. එය සැඟවුණු ප්‍රචාරණයකි.
නිදසුන් :පාසල් ක්‍රීඩා තරඟ උත්සව වල දී ව්‍යාපාර අනුග්‍රහය දැක්වීම

(ii) (ආ)

1. තමන්ටම අනන්‍ය වූ ව්‍යාපාරික නාමයක් ගොඩ නගා ගත හැකි වීම
2. උපයන සියලු ලාභ සිය අභිමතය පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි වීම
3. පූර්ණ ව්‍යාපාරික නිදහසක් හිමි වීම
4. විවිධ ගුණාත්වයෙන් යුත් ඕනෑම වර්ගයක භාණ්ඩ අලෙවි කළ හැකි වීම
5. උපයන ලාභය මත හෝ විකුණුම් මත හෝ කිසිදු ගෙවීමක් වෙනත් පාර්ශ්වයකට ගෙවිය යුතු නොවීම.

(ආ)

1. වරලත් හිමියාගේ කීර්තිනාමය මත විශාල වෙළඳපොළක් ලබාගත හැකි වීම
2. අසාර්ථක වීමේ ප්‍රවණතාව අඩු වීම
3. ජනප්‍රිය වෙළඳ නාමය නිසා ප්‍රචාරණය/ ප්‍රවර්ධනය පහසු වීම
4. වරලත් හිමියාගේ කළමනාකරණ පුහුණුව ලැබීම
5. වරලත් හිමියාගේ මූල්‍ය පහසුකම් ලැබීම
6. අමුද්‍රව්‍ය අවම මිලකට ලබාගත හැකි වීම
7. ආරම්භයේ සිට ම ලාභ ලැබිය හැකි වීම හා මුල සිට ම (බිංදුවේ සිට) ව්‍යාපාරය පටන් ගැනීමට අවශ්‍ය නොවීම
8. විශාල ව්‍යාපාරයකට පිවිසිය හැකි වීම
9. නිෂ්පාදිතයේ අන්තර්ගතය ලැබීම හා නිෂ්පාදිත පිළිබඳ වගකීම බාර ගැනීම

(iii) (අ)

1. අධිකාරිය විසින් නියම කර ඇති ප්‍රමිති වලට අනුව නිෂ්පාදනය, සැපයීම, ගබඩා කිරීම, ප්‍රවාහනය විකිණීම් සිදු වීම නිසා නාස්තිය අවම වී වර්ධනය වීම
2. පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමට යොමු වීම නිසා පාරිභෝගික විශ්වාසය දිනා ගැනීමට හැකි වීම
3. වෙළෙඳ විෂමාචාර වලින් වැළකී කටයුතු කිරීමෙන් ආයතනයේ ප්‍රතිරූපය වර්ධනය වීම
4. ව්‍යාපාරිකයාට මුහුණ දීමට සිදුවන නෛතික තත්ත්වයන් අවම වීම
5. ව්‍යාපාර අතර ඇතිවන අනවශ්‍ය තරඟකාරීත්වය අවම වීම
6. ඒකාධිකාරී තත්ත්වයන් ඇති නොවීම නිසා සාධාරණව තරඟ කළ හැකි වීම

2. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සාමාජික පාලනය උන්නතියට ඉවහල් වන ආකාරය
බහුතර කැමැත්ත මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පත් කර ගන්නා අතරම බහුතර කැමැත්ත මත තීරණ ගැනීම සිදුවන බැවින් වඩා හොඳ තීරණ එහි සාර්ථකත්වය සඳහා ගත හැක.

3. සාමාජික ආර්ථික සහභාගිත්වය උන්නතියට ඉවහල් වන ආකාරය
සාධාරණ මුදලකින් සාමාජිකත්වය ලබාගත හැකි නිසා බොහෝ පිරිසකට සමුපකාරය වටා එක් රොක් විය හැකි අතරම එහි අතිරික්තය සාමාජිකයින්ගේ යහපතට යෙදවීමේ අවස්ථාව උදා වේ.

4. ස්වෛරීභාවය සහ නිදහස උන්නතියට ඉවහල් වන ආකාරය
සාමාජිකයන්ගෙන් පාලනය වන ස්වෛරී ආත්මාධාර සංවිධානයක් බැවින් රජය හෝ වෙනත් බහුජන සංවිධාන වල බලපෑමට යටත් නොවන බැවින් නිදහසේ ව්‍යාපාර කටයුතු කළ හැකි වීම.

5. සමුපකාර අධ්‍යාපනය, පුහුණුව හා තොරතුරු උන්නතියට ඉවහල් වන ආකාරය
කළමනාරුවන්ට සහ සේවකයන්ට අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව නිරතුරුවම සැපයිය හැකි බැවින් එහි සේවක ඵලදායීතාව හා ව්‍යාපාරික දැනුම ඉහළ යාම.

(03)

(i) (අ) 1. බොහෝ සාර්ථක මහ පරිමාණ ව්‍යාපාර (ව්‍යවසායකත්ව ව්‍යාපාර වල) ආරම්භක අවස්ථාවල සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර වේ
2. ව්‍යවසායකයින්ට සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර තුළ නිර්මාණශීලී කුසලතා පහසුවෙන් භාවිත කළ හැකි වීම
3. සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර හරහා ව්‍යවසායකයින් නවෝත්පාදන බිහි කිරීම
4. සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර හරහා ව්‍යවසායකයින්ට වෙළඳ පොළ හිස හඳුනාගෙන ව්‍යාපාර අවස්ථා සඳහා පිවිසිය හැකි වීම

(ආ) මෙම ප්‍රකාශයට සමග එකඟ විය නොහැක.
ව්‍යවසායකයින් තැනිය හැකි බව විවිධ පර්යේෂණ වලින් ඔප්පු කර ඇත.කිසිදු ව්‍යවසායකත්ව පසුබිමක් නොමැති පවුල් වල අය ද ව්‍යවසායකත්වයට නැඹුරු වී ඇත. ඔවුන් ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා බොහෝමයක් ලබාගෙන ඇත්තේ අධ්‍යාපනය හා පළපුරුද්ද තුළින් ය. ඒ අනුව තර්ක කරන්නේ ව්‍යවසායකත්වය ඉගැන්විය හැකි බවයි. එසේම ඇතැම් ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා ඉගැන්විය හැක.
නිද :තාක්ෂණික කුසලතා, සන්නිවේදන කුසලතා

(ii) (අ) 1. සිය මුදල්වල විකල්ප ආයෝජන පැවතිම
2. අදාළ වත්කම් වලින් ආදායම් උපයා වාරික ගෙවිය හැකි වීම
3. කඩිනමින් ලබාගත හැකි වීම
4. මෙහෙයුම් කල්බද්දක් නම් නඩත්තු කිරීම කල්බදු සමාගම් විසින් කරන නිසා නඩත්තු වියදම් දැරීමට සිදු නොවීම.
5.එකවර කල් බදු කිහිපයක් වුවද ලබා ගත හැකි වීම
6. යන්ත්‍ර යල් පැනීම නිසා සිදුවන පාඩු හා ප්‍රාග්ධන අලාභ මඟ හැරීම

(ආ) 1.ආයෝජකයන් වෙනුවෙන් මධ්‍යම තැන්පතු ක්‍රමයේ ගිණුම් විවෘත කිරීම
2.ආයෝජකයන්ගේ ගැනුම් ඇණවුම් හා විකුණුම් ඇණවුම් භාර ගැනීම්
3.කොටස් හා ණයකරවල ආයෝජනය සම්බන්ධ උපදෙස් ආයෝජකයින්ට සැපයීම
4.කොටස් වෙළඳ පොළ විශ්ලේෂණය කිරීම හා වෙළඳ පොළ සමීක්ෂණ වාර්තා සැකසීම මගින් ආයෝජකයින්ගේ ප්‍රතිලාභ උපරිම කිරීම සහතික කිරීම.
5.වෙළඳ පොළ ගනුදෙනු බේරුම් කිරීමේ කටයුතු ඉටු කිරීම.
6. ආයෝජන අරමුදල් පාලනය

(iii) (අ) අනාගත මුදල් ගෙවීමක් සඳහා වර්තමානයේ ගිවිස ගත හැකි බවයි. එනම් ඉදිරි දිනක දී මුදල් ගෙවීමේ කොන්දේසි යටතේ භාණ්ඩ හා සේවා මිල දී ගත හැකි වීම යි.

වැදගත්කම
1. පහසුවෙන් ණය ලබා ගැනීමට හැකි වීම.
2. පහසුවෙන් ණය බේරුම් කිරීමට හැකි වීම.
3. අතේ මුදල් නොමැති අවස්ථාවක දී වුව ද භාණ්ඩ මිලට ගැනීමට හැකි වීම නිසා ව්‍යාපාර කටයුතු පුළුල් වීම.

(ආ) <u>බැංකු අයිරා පහසුකම</u>
බැංකු ජංගම ගිණුමේ ශේෂය ඉක්මවා කිසියම් නිශ්චිත මුදල් ප්‍රමාණයක් දක්වා චෙක්පත් නිකුත් කිරීමට වාණිජ බැංකු මගින් ලබා දෙන අනුමැතිය බැංකු අයිරා පහසුකම ලෙස හැඳින්වේ.
<u>බැංකු අයිරාව</u>
ජංගම ගිණුම්හිමියා (ගනුදෙනුකරු) ජංගම ගිණුමේ ශේෂය ඉක්මවා නිකුත් කරන ලද චෙක්පත්වල වටිනාකම බැංකු අයිරාව ලෙස හැඳින්වේ.

(iv) (අ) <u>වාසි</u>
1.ණය මුදල ලැබීම නිශ්චිත වීම බොල්ණය නොමැති වීම .
එනම් ණය පත නිකුත් කළ බැංකුව විකුණුම්කරුගේ ගිණුමට අදාළ මුදල බැර කිරීම නිශ්චිත වීම
2. ණයගැතියන් පරිපාලනය කිරීමේ ගැටලු ඇති නොවීම
3. ක්ෂණිකව ගිණුම්ගත වීම
4. ණයට විකිණීමට සාපේක්ෂව කඩිනමින් මුදල් ලැබීම
5. නියමිත දිනයේදීම අදාළ මුදල ගිණුමට බැර වීම.
6. වෙළෙඳ නාමාවලි සඳහා ලැබෙන නොමිලේ ප්‍රචාරණය
7. ගනුදෙනු පහසු වීම
8. වැරදි හා වෙනත් ඌණතා අවම වීම
9. ලෝක ව්‍යාපතව ගනුදෙනු කළ හැකි වීම

<u>අවාසි</u>
1. බැංකුව වෙත විකුණුම් වටිනාකම මත කොමිස් මුදල් ගෙවීමට සිදු වීම
2. විශේෂ යන්ත්‍ර ස්ථාපිත කිරීමට සිදු වීම්
3. ඉහළ මූල්‍ය හැකියාවක් ඇති පුද්ගලයන්ට පමණක් ණය පත් නිකුත් කිරීම නිසා ණය පත් හිමි ගනුදෙනුකරුවන් පිරිස සීමා වීම
4. වංචනික ලෙස ණය පත් ඉදිරිපත් වීමෙන් ගැටලු ඇති වීම
5. දුරකථන සම්බන්ධතා අඩපන වීම, විදුලිය ඇණහිටීම වැනි අවස්ථාවල දී ගෙවීම් ලබාගත නොහැකි වීම.

(ආ) බැංකුවට අත්කර ගත හැකි ප්‍රතිලාභ

1. කාර්ය මණ්ඩලය අඩු කර ගත හැකි වීම
2. බැංකුව තුළ තදබදය අඩු වීම
3. නිරවද්‍යතාව ඉහළ යාම
4. බැංකු සේවා පුළුල් වී බැංකුවල ලාභදායිත්වය වැඩි වීම

ගනුදෙනුකරුට අත්කර ගත හැකි ප්‍රතිලාභ

1. ඕනෑම වේලාවක කාඩ් පත් භාවිතයෙන් ගිණුමෙන් මුදල් ආපසු ගැනීමට හැකි වීම
2. ඕනෑම වේලාවක ගිණුමට මුදල් තැන්පත් කිරීමට හැකි වීම
3. ගිණුමකින් ගිණුමකට මුදල් මාරු කිරීම කළ හැක
4. ගිණුමේ ශේෂය දැනගත හැකි වීම බිල්පත් ගෙවීමේ පහසුකම් පැවතීම.

(v) (අ) අමල්- ණය පත
සමන්- හර පත

(ආ) අමල්ට අවාසි

1.ණය පත සඳහා මුදල් ගෙවීම ප්‍රමාද වීමෙන් දඩ මුදලක් ගෙවීමට සිදු වීම.
2. සෑම වෙළෙඳ සැලකින්ම ගනුදෙනු සිදු කළ නොහැකි වීම.
3.අනවශ්‍ය මිල දී ගැනීම් සිදු වීම අනවශ්‍ය ලෙස පරිභෝජනයට නැඹුරු වීම.
4. වංචනික භාවිතය
5. තාක්ෂණික ගැටලු
6. ගනුදෙනුව හිම නොවීම
7. පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වීම (වාර්ෂික ගාස්තු, අයදුම්පත් පත්‍ර, මුදල් අත්තිකාරම් ගාස්තු, ණය සීමාව ඉක්මවීමේ ගාස්තු)
8. ණය සීමාවකට යටත් වීම.

සමන්ට අවාසි

1 ගිණුමක් තිබීම අනිවාර්ය වීම
2. ගිණුමේ ඇති ශේෂය දක්වා පමණක් ගනුදෙනු සිදු කළ හැකි වීම
3. පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වීම
4. තාක්ෂණික දෝෂ නිසා පරිහරණ ගැටලු ඇති වීම

(04)

(i) (අ) ප්‍රතිචාරය

පණිවුඩය ලබන්නා විසින් ඇසුන හෝ කිය වූ පණිවුඩය පිළිබඳ ව ක්‍රියා කරන ආකාරයයි.

ප්‍රතිපෝෂණ

පණිවිඩය ලැබුණු බව, තේරුම් ගත් බව තහවුරු කරමින් පණිවිඩය ලබන්නාගෙන් පණිවුඩය යවන්නාට ලැබෙන ප්‍රතිචාරයයි.

ප්‍රතිපෝෂණයේ අවශ්‍යතාව

සන්නිවේදනයේ අවසාන ඵලය වන ප්‍රතිචාරය නිවැරදිව ලැබෙන බව කල් ඇතුව තහවුරු කර ගැනීමට ප්‍රතිපෝෂණය වැදගත් වේ. එසේම පණිවුඩය නොලැබීම, ප්‍රමාද වීම, වැරදියට තේරුම් ගැනීම යනාදිය කල් ඇතුව දැන ගෙන ඒවා නිවැරදි කිරීමට අවස්ථාවක් මින් ලැබේ.

හෝ

1. පාර්ශ්ව අතර ගැටලු විසදා ගැනීමේ පදනම සැපයීම
2. සන්නිවේදනයේ දී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ප්‍රවේශයක් ඇති වීම
3. සඵලදායී සන්නිවේදනයක් ඇති වීම
4. සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියේ දියුණු කළ යුතු ක්ෂේත්‍ර හඳුනාගත හැකි වීම
5. ඉහළ තේරුම් ගැනීමේ මට්ටමක් සාධනය කළ හැකි වීම
6. පාර්ශ්ව අතර යහපත් සම්බන්ධතාවක් ගොඩනැගිය හැකි වීම
7. ඵලදායී සමායෝජනයක් ඇති වීම

(ආ) සමානකම්

1.රක්ෂ්‍ය හිමිකම, උපරිම විශ්වාසය. ආසන්නතම හේතුව සහ මූලධර්ම අදාළ වීම.
2. අවදානම් ආවරණයක් සිදු වීම
3. වාරික ගෙවිය යුතු වීම
4.එකග වී ඇති පරිදි හානිය සිදු වූ විට වන්දි ගෙවීම

වෙනස්කම්

ජීවිත රක්ෂණය	සෙසු රක්ෂණය
2. ඉතිරි කිරීමකට සමාන වේ. ජීවිතයට හානියක් සිදු වුවත් නැතත් රක්ෂණ මුදල ලැබේ.	2. ඉතිරි කිරීමකට සමාන නොවේ. දේපළට හානියක් සිදු වූ විට පමණක් වන්දි ලබා ගත හැකිය.
3. විෂය වස්තුව සජීවී වේ /පුද්ගල ජීවිතයකි.	3. විෂය වස්තුව අජීවී වේ. අප්‍රාණික වස්තුවකි /දේපළකි.
4.ජීවිත රක්ෂණ ඔප්පුවේ වටිනාකම ගෙවීමේ හැකියාව මත තීරණය වේ (ඕනෑම අගයකට රක්ෂණය කළ හැක)	4. රක්ෂණ ඔප්පුවේ වටිනාකම දේපළ වටිනාකම් මත තීරණය වේ (රක්ෂණය කළ හැක්කේ තක්සේරු අගයට පමණි/ අධි හෝ ඌන රක්ෂණයේ දී හැර)

(ii) (අ) 1. කර්මාන්ත ශාලාව වෙත අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය සඳහා පිරිවැය
2. නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ අවසාන පාරිභෝගිකයාට බෙදා හැරීම දක්වා වන ප්‍රවාහන ගාස්තු
3. බෑමේ හා පැටවීමේ ගාස්තු
4. ගබඩා කුලිය
5. ඇප තැන්පතු
6. රක්ෂණ ගාස්තු
7. වාහන නවතා තැබීමේ ඉඩකඩ හා වියදම්.

(ආ)

1. තොග ලැබීම

↓

2. තොග හඳුනා ගැනීම

↓

3. පරීක්ෂා කිරීම

↓

4. නිවැරදි බව තහවුරු කර ගැනීම

↓

5. ගුණාත්වය ආරක්ෂා කිරීම

↓

6. ඉවත් කිරීම

↓

7.නිකුත් කිරීම සඳහා නැවත ලබා ගැනීම

(iii) (අ) පාරිභෝගික අවශ්‍යතා හා වුවමනා සපුරාලීම තහවුරු කිරීමේ අරමුණින් භාණ්ඩ, සේවා හා අදාළ තොරතුරු ඉදිරියට හා පසු පසට ගලා යාම, ඒවායේ ආරම්භක අවස්ථාවේ සිට පරිභෝජන අවස්ථාව දක්වා කාර්යක්ෂමව හා සඵලදායී සැලසුම් කිරීමේ හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලියයි.

හෝ

ආයතනයකට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම. නිෂ්පාදනය සිදු කිරීම. ගබඩා කිරීම්, බෑමේ හා පැටවීමේ කටයුතු, බෙදා හැරීම වැනි එකිනෙකට සම්බන්ධ කටයුතු සැලසුම් සහගතව සිදුකිරීමේ ක්‍රියාවලිය මින් අදහස් වේ.

(ආ) 1. උමං මාර්ග ප්‍රවාහනය
2. ගුවන් පාලම් ඉදි කිරීම
3. අධිවේගී මාර්ග ඉදි කිරීම
4. විදුලි මෝටර් රථ යොදා ගැනීම
5. පරිසර හිතකාමී ශක්ති ප්‍රභේද භාවිත කිරීමට පෙළඹවීම
නිද: එළවළු පළතුරුවලින් ඉන්ධන නිපදවීම
6. තමන් සිටින ස්ථානයට ප්‍රවාහන මාධ්‍ය ගෙන්වා ගත හැකි වීම
7. හයිපර්ලූප් සංකල්පය
අනාගත ලොව ප්‍රවාහන පද්ධතිය ලෙස හඳුනා ගන්නා දකුණු අප්‍රිකාවේ උපත ලැබූ එලොන් මස්ක් හඳුන්වා දුන් සංකල්පයකි. ප්‍රධාන වශයෙන් බටයක් දිගේ ඇති කරන රික්තකයක් යොදා ගෙන භාණ්ඩ හා මිනිසුන් ප්‍රවාහනය කිරීම සිදු වේ.
8. වෝක්කාර් /එයාර්වීල්
පයින් ගමන් කිරීමට විකල්පයක් ලෙස යොදා ගත හැකි ඉතාම කුඩා උපකරණයකි. ඒ මත නැඟී තනි පුද්ගලයෙකුට කඩිනමින් ගමන් කළ හැක.
9. විදුලි දුම්රිය යොදා ගැනීම
10. තනි පීල්ලේ දුම්රිය

(iv) (අ) කුරියර් සේවය සාමාන්‍ය තැපැල් ක්‍රමයෙන් බාහිරව ලිපි සහ පාර්සල් වේගවත්ව නියෝජිතයන් මාර්ගයෙන් ලොව පුරා යැවීමට උපකාර වන සේවාව යි. මෙය දේශීය වශයෙන් ද ලිපි ලේඛන කඩිනමින් යැවීමට යොදාගත හැකි සේවාව කි.

සුවිශේෂ ප්‍රතිලාභ
1. ඉතා වේගවත් වීම
2. ඉහළ ආරක්ෂාව
3. ගෝලීය වශයෙන් ව්‍යාප්තිය
4. භාණ්ඩ යැවීමේ දී ඒවා පවතින ස්ථාන හඳුනා ගත හැකි වීම
5. වගකීමක් පැවතීම
6. පහසුවෙන් ප්‍රවේශ වීම හා 24 පැය පුරා ක්‍රියාත්මක වීම

(ආ) 1.පාරිභෝගිකයා වෙතට පැමිණ භාණ්ඩ සැපයීම.
2. නැවුම් භාණ්ඩ සැපයීම
3. මිල අඩු වීම /වට්ටම් සැපයීම
4. ක්ලික් කිරීමෙන් භාණ්ඩ ලබා ගත හැකි වීම
5. තෝරා ගැනීමට ඇති ඉඩ කඩ වැඩි වීම
6. පාරිභෝගිකයාගේ මිල දී ගැනීමේ පුරුදු වෙනස් වීම

(v) (අ) ව්‍යාපාරිකයාගෙන් පාරිභෝගිකයාට අත්වන ප්‍රතිලාභ
1. භාණ්ඩ තෝරා ගැනීමට පුළුල් ඉඩ කඩක් පැවතීම
2. පහසුවෙන් හා ඉක්මණින් ඇණවුම් කළ හැකි වීම/ඇණවුම් කාලය අවම වීම.
3.දවසේ පැය 24 පුරාම සතියේ දින 07 ම ගනු දෙනු වල යෙදිය හැකි වීම.
4.නිෂ්පාදිතයේ මිල මට්ටම් සාපේක්ෂව අඩු වීම.
5.තොරතුරු බහුල වීම
6. ගනුදෙනු වේගවත් වීම

(ආ) රජයෙන් පුරවැසියන්ට අත්වන ප්‍රතිලාභ

1. පුරවැසියන්ට පහසුවෙන් හා කඩිනමින් සේවා පහසුකම් භුක්ති විඳීමේ හැකියාව ලැබීම
2. සතියේ දින හත හා පැය 24 පුරා සේවා පහසුකම් ලබාගත හැකි වීම්
3. පුරවැසියන්ගේ කාලය හා ශ්‍රමය ඉතුරු වීම
4. සැමට එක සමාන සේවාවක් ලබාගත හැකි වීම
5. සේවා ලැබීමේ පිරිවැය අඩු වීම
6. ගනුදෙනු සඳහා භූගෝලීය විෂමතා දුරස්ථතා බල නොපෑම
7. ඉහළ විශ්වාසනීයත්වය

(05)

(i) (අ)

- විශේෂඥතාව දක්වන ක්ෂේත්‍රය
- බලතල හෙවත් අධිකාරිය
- කටයුතු වල ස්වභාවය

(ආ)

1. පුද්ගලාන්තර භූමිකාව
2. තොරතුරු භූමිකාව
3. තීරණ භූමිකාව

(ඉහත (අ) සහ (ආ) කොටසේ දක්වා ඇති ආකාරයට පිළිතුරු සපයා ඇත්නම් සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා දෙන්න)

(ii) (අ) 1.සීමිත සම්පත් කාර්යක්ෂමව හා සඵලදායිව යොදාගැනිමට හැකි වීම
2. ගතික ව්‍යාපාර පරිසරයට සාර්ථකව ප්‍රතිචාර දැක්විය හැකි වීම.
3. ආයතනයේ පරමාර්ථ හා අරමුණු සාර්ථකව ලගා කර ගත හැකි වීම.
4. මතුවන ගැටලුවලට සාර්ථකව මුහුණ දීමට හා නිවැරදිව තීරණ ගැනිමට හැකි වීම්.

(ආ) ඒකක 400

(iii) (අ) 1.ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය
2. ඉලක්ක ගනුදෙනුකරුවන්
3. ව්‍යාපාර ඒ සුවිශේෂී බව
4. වටිනාකම්, විශ්වාස හා දර්ශනය

(ආ) ආයතනයක් දිගු කාලයක් දී ළගා කරගැනීමට අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල පරමාර්ථ වන අතර කෙටි කාලයක් තුළ අත්පත් කර ගැනිමට අපේක්ෂිත අරමුණු වේ.

පරමාර්ථ ඉටු වන ආකාරයට අරමුණු ගොඩනගා ගත යුතු අතර අරමුණු ඉටුවීමෙන් පරමාර්ථ කර ගත හැකිය.

(iv) (අ) 1. ඉහළ කාර්ය සාධනය සඳහා සේවකයන් අභිප්‍රේරණය කිරිමට හැකි වීම .
2. අනුගාමිකයන්ගේ ආත්ම විශ්වාසය හා මානසික ශක්තිය තහවුරු කිරිමට හැකි වීම.

(ආ) සැලසුම්කරණය යනු ව්‍යාපාර ආයතනයක් ළගා කරගැනිමට අපේක්ෂිත තත්වයන් නිර්මාණය කිරිමෙන් ඒ සඳහා වන කළයුතු ක්‍රියාකාරකම් නිශ්වය කිරිමටත් උචිත ආකාරයට වැඩ පිළිවෙලවල් නිර්මාණය කිරිම වන අතර සැලසුම් කරණයේ ප්‍රතිඵල නැතහොත් සැලසුම්කරණය තුළින් ගොඩනගා ලිඛිත ලේඛනය සැලසුමකි.

(v) (අ) කාර්යක්ෂම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය භෞතික පහසුකම් එනම් කාර්ය මධ්‍යස්ථාන , ද්‍රව්‍ය , යන්ත්‍ර උපකරණ , සහාය සේවා ආදිය සැලසුම් කිරීම කම්හල් පිරියත සැලසුම් කිරීම ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

(ආ) 1. ද්‍රව්‍ය හා යන්ත්‍ර භාවිත කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව වර්ධනය වීම.
2.ඉඩකඩ වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ගත හැකි වීම.
3. ද්‍රව්‍ය භාවිත කිරීමේ පිරිවැය අඩු කර ගත හැකි වීම.
4. ද්‍රව්‍ය හා සේවකයින් චලනය වීමේදී ඇති වන බාධා අවම වීම.
5. අනතුරු අවම වීම.

(06)

(i) (අ) ගනුදෙනුකරු සංකල්පය
නිර්මලා එක් එක් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා හා වුවමනා සුවිශේෂිව හඳුනා ගෙන ඒවා තෘප්තිමත් කරලීමට ප්‍රයත්න දරන බව මෙම විස්තරයෙන් කියැවෙන බැවින්ද ගනුදෙනු කරුවන්ගේ විශ්වාස හා පක්ෂපාතීත්වය දිනා ගැනිමට සමත් වී ඇති බව සඳහන්ව ඇති බැවින්ද ඇය අනුගමනය කරන්නේ ගනුදෙනුකරු සංකල්පය බව කිව හැකි අතර ගනුදෙනුකරුවන් වෙන් වෙන්ව ගෙන ඒ ඒ ගනුදෙනුකරුට ගැලපෙන ආකාරයට නිෂ්පාදිත ඉදිරිපත් කිරීම ගනුදෙනුකරු සංකල්පයයි.

(ආ) අලෙවිකරණ
1. පුළුල් ක්‍රියාවලිකි.
2. විකිණීමට පෙර හා පසුත් ක්‍රියාත්මක වේ.
3. පාරිභෝගිකයා කේන්ද්‍රකරගනී.
4. මිනිස් අවශ්‍යතා වුවමනා තෘප්තිමත් කිරීම තුළින් ව්‍යාපාරික අරමුණු ඉටුකරගැනිම සඳහා වූ සමෝධානික ක්‍රියාවලියකි.

අලෙවිය
1. අලෙවිකරණය එක් කාර්යකි.
2. අදාල කාර්යයෙන් පසු ගනුදෙනුව අවසන් වේ
3. නිෂ්පාදිත විකිණීම කෙරෙහි අවධානය යොමු වේ.
4. භාණ්ඩයක අයිතිය , මූල්‍යමය වටිනාකමක් මත වෙනත් පාර්ශවයක් වෙත පැවරීම.

(ii) (අ) 1.පුරෝකතනය කල හැකි වීම
2. අහඹුවකින් සිදුවුවක් වීම.
3. සම්බන්ධතවකින් තොරවීම
4. සත්‍යාපනය කල හැකි වීම.

(ආ) විස්තීර්ණ රක්ෂණ ඔප්පුව
මෙම ඔප්පුව මගින් අදාළ වාහනයට , වාහනයේ ගමන් ගන්නා මගීන්ට හා ගෙන යන භාණ්ඩ වලටද බාහිර පුද්ගලයන්ට ද දේපල වලටත් යන පාර්ශව තුනටම සිදු වන හානිය ආවරණය වේ

අවම තෙවන රක්ෂණ ඔප්පුව
තෙවන පක්ෂ අවදානම් පමණක් මෙමගින් ආවරණය කරයි.එනම් බාහිර පාර්ශව වලට සිදුවන මරණ තුවාල හා දේපල හානි වලට වන්දි ගෙවනු ලැබේ.සෑම රථවාහන හිමියෙකුම ලබා ගත යුතු රක්ෂණ සහතිකයයි.

(iii) (අ) ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය - (බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය + විකුණුම්)X(100)

සී/ස සියල් සමාගම
(50,000/600,000)X100
8.3%

සී/ස විමල් සමාගම
(60,000/300,000)X100
20%

(ආ) සී/ස විමල් සමාගම
ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනට සාපේක්ෂව උපයා ඇති ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය ඉහළ අගයක් ගැනීම.

(iv) (අ) සමස්ත වෙළෙඳපොළ තුළ සිටින විවිධ ගති ලක්ෂණ වලින් යුක්ත ගනුදෙනුකරුවන් හඳුනාගෙන ඒ අතරිනුත් ආයතනයට වඩාත් ආකර්ශනීය ලෙස මෙන්ම ලාභදායීව සේවය කල හැකි වෙළඳපල කොටසයි.
අලෙවිකරුවන්ගේ කාර්යභාරය වන්නේ තෝරාගත් ඉලක්ක වෙළඳපලට ගැලපෙන පිළිගැන්වීම සංවර්ධනය කිරීමයි.

(ආ) භාණ්ඩ සන්නම යනු යම් ආයතනයක් සිය විවිධ නිෂ්පාදිත සඳහා වෙන් වෙන්ව සන්නම් භාවිතා කිරීමයි. පෞද්ගලික සන්නම යනු නිෂ්පාදකයෙකු විසින් නිෂ්පාදිත වෙළෙඳුන්ට අලෙවි කළ පසුව වෙළෙඳුන් විසින්ම එම නිෂ්පාදිත සඳහා නිර්මාණය කර ගන්නා සන්නමකි.

(v) (අ) 1.කොටස් නිකුතුව
2. ණයකර නිකුතුව
3. රඳවාගත් ලාභ
4. ක්ෂය සඳහා වෙන්කිරීම්

(ආ) අමතර පිරිවැයක් දැරීමට සිදු නොවීම.
කොන්දේසි වලට යටත් වීමට සිදු නොවීම .

(07)

(i) (අ) ආයතනයක් පරමාර්ථ හා අරමුණු ඉටුකර ගැනිම සඳහා ආයතන සේවක අවශ්‍යතා නිශ්චය කිරීම හා එම අවශ්‍යතා ඉටුකරගැනිම පිණිස ගතයුතු උපාය මාර්ග තීරණය කිරීම පිළිබඳ ක්‍රියාවලිය මානව සම්පත් සැලසුම්කරණයයි.

(ආ)
- මානව සම්පත් ඉල්ලුම පුරෝකතනය
- මානව සම්පත් සැපයුම තක්සේරු කිරීම
- මානව සම්පත් ඉල්ලුම හා සැපයුම සන්සන්දනය
- මානව සම්පත් හිගයට හෝ අතිරික්තයට ගත යුතු උපායමාර්ග සංවර්ධනය
- මානව සම්පත් සැලැස්ම සකස් කිරීම
- මානව සම්පත් සැලසුම්කරණ ප්‍රයන්තය ඇගයිම හා වැඩි දියුණු කිරීම.

(ii) (අ)
- රැකියා ඇබෑර්තු හඳුනා ගැනිම
- ආකර්ෂණයට අදාළ සාධක සලකා බැලීම
- රැකියා නියමයන් අධ්‍යනය කිරිම
- අයදුම්පත පිළියෙල කිරිම
- ආකර්ෂණ ක්‍රමය තෝරාගැනීම
- ක්‍රියාත්මක කිරීම

(ආ)

- සේවකයාගේ නම හා ලිපි යොමුව
- සේවකයාගේ තනතුරු නාමය හා එහි ස්වභාවය
- රැකියාව ආරම්භ කරන දිනය
- වැටුප් හා ප්‍රතිලාභ
- පරිවාස කාලය
- වැඩ කරන දින/ පැය ගනන
- විනය සම්බන්ධ ක්‍රියා මාර්ග
- සේවක අයිතිවාසිකම් හා වරප්‍රසාද
- සේවය අවසන් කිරීම
- දුක් ගැනවිලි ඉදිරිපත් කල හැකි ආකාරය
- උසස් කිරීම් පිලිබඳ
- සේවාදයකයාගෙ අත්සන

(iii) (අ) ආයතනයේ නිෂ්පාදන කටයුතු වලට බාධා ඇතිවීම
ඇණවුම් නිසි වේලාවට සපුරාලීමට නොහැකි වීම

(ආ) මෙම ආයතනයේ සේවක සේවිකාවන් වැඩට නොපැමිණීම ඊහළ ගොස් ඇති බව සඳහන් වන නිසා සේවක ප්‍රවාසිතාව ඉහළ මට්ටමක පවතින බව කිව හැකිය.
සේවක සේවිකාවන් සැලකිය යුතු පිරිසක් මෙම ආයතනයෙන් ඉවත් ව යන බව සඳහන්ව ඇති නිසා ශ්‍රම පිරිවැටුම ද ඉහළ අගයක් ගනු ඇත.

(iv) රටක මූල්‍ය ක්‍රමයේ සංවිධිත ක්‍රියාකාරීත්වය හා ස්ථායිතාව තහවුරු කිරීම සඳහා ආධාර වන ගෙවීම් හා පියවීම් පද්ධති මූල්‍ය යටිතල පහසුකම් ලෙස හැදින්වේ.

උදාහරණ

- තත්කාලීන දළ පියවීම් පද්ධතිය
- ඡායාගත පිළිඹිබු චෙක්පත් නිශ්කාශන පද්ධතිය
- නිර්ලේඛ සුරැකුම්පත් පියවීමේ පද්ධතිය
- ජගත් අන්තර් බැංකු සන්නිවේදන සංගමය

(v) 1. 520 000

2. දළ ලාභ අනුපාතය - දළ ලාභය /විකුණුම් X 100
520 000/1000 000෧100
52%

3. සාමාන්‍ය තොගය - ආරම්භක තොගය + අවසාන තොගය /2
100 000 + 220 000 /2
160 000

4. තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය - විකුණුම් භාණ්ඩ වල පිරිවැය / සාමාන්‍ය තොගය
480 000/ 160 000
3 (වාර තුනයි)

(08)

(i) (අ) ව්‍යුහගත තීරණ යනු කලින් තීරණය කර ගත් ආකෘතියට අනුව කිසියම් විසඳුමක් ලබා දීම.
නිදසුන : ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය ගණනය කිරීම
ව්‍යුහගත නොවන තීරණ යනු පෙර තීරණය කරන ලද ආකෘතියකින් තොරව හදිසියේ පැන නගින අවස්ථා සඳහා ගනු ලබන තීරණයි.
නිදසුන : ක්ෂණික ඇණවුම් සපුරාලීමට හදිසි මිලදී ගැනීම්

(ආ)

- රූපමය දත්ත- භාණ්ඩවල ඡායාරූපය
- සංඛ්‍යාමය - භාණ්ඩවල මිළ ගණන්
- ශ්‍රව්‍යමය - පටිගත කරන ලද පාරිභෝගික අදහස්
- දෘශ්‍යමය - මිල ගණන් දැක්වෙන නාම පුවරු

(ii) (අ) විදුලි සංදේශ හා පරිගණක තාක්ෂණය ඔස්සේ වාචික, රූපමය,අක්ෂරමය , හා අංකමය තොරතුරු අත්පත් කර ගැනිම , සැකසිම , ගබඩා කිරීම හා බෙදා හැරීම තොරතුරු තාක්ෂණයයි.

(ආ) අලෙවිකරණ තොරතුරු පද්ධති

- ප්‍රචාරණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- වෙළඳපල පර්යේෂණ කටයුතු

මූල්‍ය කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති

- ප්‍රාග්ධනය අයවැයකරණය
- විගණනය

(iii) (අ)

- දෘඪාංග
- මෘදුකාංග
- ජීවාංග
- දත්ත
- ක්‍රියාපටිපාටි
- ස්ථිරාංග

(ආ) විදුලි සංදේශ හා පරිගණක තාක්ෂණය ඔස්සේ වාචික රූපමය , අක්ෂරමය හා අංකමය තොරතුරු අත්පත්කර ගැනිම , සැකසිම , ගබඩ කිරීම හා බෙදා හැරීම තොරතුරු තාක්ෂණය ලෙස හැඳින්වේ.

- සන්නිවේදන තාක්ෂණය
- තොරතුරු කළමනාකරණ තාක්ෂණය
- ගණනය කිරීමේ තාක්ෂණය

(iv) (අ)

මෙහෙයුම් සැලැස්ම

- ස්ථාවර වත්කම් අවශ්‍යතාව
- අමුද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතාව
- නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය
- අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම

මූල්‍ය සැලැස්ම
- ඇස්තමේන්තුගත ව්‍යාපෘති පිරිවැය
- ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් ප්‍රකාශය
- ඇස්තමේන්තුගත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය
- ඇස්තමේන්තුගත ශේෂ පත්‍රය

(ආ)
- ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සඳහා මග පෙන්වීම
- ව්‍යාපාරයකට අවශ්‍යය මූල්‍ය පහසුකම් ලබා ගැනීමට ප්‍රයෝජනවත් වීම
- ව්‍යාපාර කෙරෙහි ඇල්මැති පාර්ශවයන්ට ව්‍යාපාරය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දීමට
- ව්‍යාපාරයේ කාර්ය සාධනය ඇගයීම සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි වීම.

(v)
- නියමිත කාලය තුළ ව්‍යාපාර කටයුතු ආරම්භ කළ නොහැකි වීම
- ව්‍යාපාරික අරමුණු හා පරමාර්ථ කරා ළඟා වීම දුෂ්කර වීම
- මූල්‍ය සම්පාදනය කර ගැනීම අසීරු වීම
- අනපේක්ෂිත පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වීම
- සම්පත් නාස්තිය හා අපතේ යාම් වැඩිවීම.
- නිවැරදි තීරණ ගැනීමට නොහැකි වීම

එෆ්.එච්.මසයිඩ්
දෙවන වසර
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය

ජේ.ඒ.සී.ගයන්ත්‍රි
දෙවන වසර
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය

ආර්ථික විද්‍යාව

01 පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරින් සත්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

1) ශූන්‍ය මිලක් යටතේ පාරිභෝගිකයින්ට ලැබෙන සියළු දෑ ආර්ථික නොවන භාණ්ඩ වේ.
2) ආර්ථික නොවන භාණ්ඩයක නිශ්පාදන ක්‍රියාවලියක් නැත.
3) ආර්ථික නොවන භාණ්ඩයක් මගින් පුද්ගලයින්ට ධනාතමක තෘප්තියක් නොලැබේ.
4) හිගකම නොමැති සමාජයක් තුල වුවද ආර්ථික භාණ්ඩ තිබිය හැකිය.
5) ආර්ථික භාණ්ඩ නිශ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් වුව ද ආවස්ථික පිරිවැය ශූන්‍ය අවස්ථා පවතී.

02 පහත සඳහන් දෑ අතුරින් අභිමතානුරූපී ප්‍රකාශයක් වනුයේ,

1) ආර්ථිකයක ස්වාභාවික සම්පත් ප්‍රතිශ්ඨාපනය කල හැකි සම්පත් සහ ප්‍රතිශ්ඨාපනය කල නොහැකි සම්පත් ලෙස වර්ග කරයි.
2) පරිසරය හිග සම්පතකට උදාහරණයක් වේ.
3) අසීමිත වුවමනා සපුරාලීම සඳහා ආර්ථිකයක් සතුව ඇත්තේ සීමිත සම්පත් ප්‍රමාණයකි.
4) වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ උද්ධමන අනුපාතිකය අංක එකේ සංඛ්‍යාවකි.
5) ආදායම අසාධාරණ ලෙස බෙදී යාම අසාධාරණ වේ.

03 පූර්ණ සේවා නියුක්තිය පවතින ආර්ථිකයක, ප්‍රාග්ධන ආයෝජන ඉහළ නැංවීමේ ආවස්ථික පිරිවැය වනුයේ,

1) පරිභෝජනය පහල වැටීමයි
2) ඉතුරුම් ඉහළ නැංවීම
3) නිමවුම පහළ වැටීම
4) ආදායම පහළ වැටීම
5) පොලී අනුපාතිකය ඉහළ නැංවීම

04 බෝතල් කරන ලද පානීය ජලය සඳහා ඇති ඉල්ලුම, සාපේක්ෂ වශයෙන් මිල නම්‍ය වෙතැයි සලකන්න.මෙම තත්වය යටතේ බෝතල් කරන ලද පානීය ජල සැපයුමෙහි වැඩි වීමක් සිදු වුවහොත්, පහත සඳහන් කවර ප්‍රතිවිපාකයන් හටගනු ලැබේ ද?

1) මුළු අයභාරය ඉහළ නංවමින් මිල පහළ බසියි
2) මුළු අයභාරය පහළ හෙළමින් මිල පහළ බසියි
3) බෝතල් කරන ලද පානීය ජලයෙහි අධි සැපයුමක් හටගනී
4) බෝතල් කරන ලද පානීය ජලය සඳහා අධි ඉල්ලුමක් හටගනියි
5)මිලෙහි සාපේක්ෂ වශයෙන් සුළු අඩුවීමක් හට ගන්නා නමුදු, සමතුලිත ප්‍රමාණයෙහි වෙනසක් හට නොගනී.

05 කිසියම් කුඩා රටක සීනි සඳහා දේශීය වෙළඳපොලේ පවත්නා ඉල්ලුම් හා සැපයුම් වක්‍ර පිළිවෙලින් පහත සඳහන් සමීකරණ පෙන්නුම් කරයි.

Qd = 320 - 3p Qs = -80 + 2p(සැපයුම)

තවද එම රටේ සීනි වෙළෙඳපොළ ජාත්‍යන්තර වෙළදාමට විවෘත බවත්, සීනි ඒකකයක ලෝක වෙළෙඳපොළ මිල රු.60 ක් වන බවත් සලකන්න. විදේශ වෙළඳාමට විවෘතව ඇති තත්ත්වය යටතේ, වෙළෙඳ පොළට දේශීය වශයෙන් සපයනු ලබන සීනි ප්‍රමාණය කොපමණ වේද?

1) ඒකක 40
2) ඒකක 60
3) ඒකක 80
4) ඒකක 100
5) ඒකක 140

06 පෙට්‍රල් සඳහා පවත්නා ඉල්ලුම අතිශයින් අනම්‍ය බවත් එහි සැපයුම අතිශයින් නම්‍ය බවත් සලකන්න. මෙම තත්ත්වය යටතේ පෙට්‍රල් මත නිෂ්පාදන බද්දක් පනවනු ලැබුවහොත් බදු බර,

1) ඉතා විශාල වශයෙන් ගැනුම්කරුවන් විසින් දරනු ලැබේ
2) ඉතා විශාල වශයෙන් විකුණුම්කරුවන් විසින් දරනු ලැබේ
3) ගැනුම්කරුවන් සහ විකුණුම්කරුවන් විසින් සමසමව දරනු ලැබේ
4) මුළුමනින්ම අය බදු ගෙවන්නෝ දරති
5) ගැනුම්කරුවෝ හෝ විකුණුම්කරුවෝ හෝ නොදරති

07 එක්තරා නිෂ්පාදන ආයතනයක නිෂ්පාදනය කරන ප්‍රමාණය සමග වෙනස් කළ නොහැකි පිරිවැයක් පවතී නම්, එම ආයතනය සම්බන්ධයෙන් සපයා ඇති කවරක් සාවද්‍ය වේ ද?

1) එම ආයතනය වර්තමානයේ දී නිශ්පාදන ක්‍රියාවලිය හීන වන ඵලදා නීතියට යටත් වේ
2) නිෂ්පාදනය වැඩි කළ හැක්කේ විචල්‍ය යෙදවුම් වැඩි කිරීමෙන් පමණි
3) නිෂ්පාදනය කරන ප්‍රමාණය වැඩි කරන විට ඒකක විචල්‍ය පිරිවැය මුල දී අඩු වී පසුව වැඩිවන බව
4) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ තාක්ෂණය ස්ථාවරව පවතින බව
5) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ ස්ථාවර පරිමාණානුකූල ඵල ක්‍රියාත්මක වන බව

08 කෙටි කාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාලව පහත විස්තර සපයා ඇත.

සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිරිවැය AFC	8
මුළු විචල්‍ය පිරිවැය TVC	15,000
මුළු පිරිවැය TC	27,000

මෙම ආයතනයේ නිෂ්පාදන මට්ටම වනුයේ,

1) ඒකක 1200
2) ඒකක 1500
3) ඒකක 800
4) ඒකක 1000
5) ඒකක 750

09 නිමි ඇඳුම් නිපදවන ආයතනයක යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරවන්නාට ගෙවන වැටුප සම්පත් හිමිකාරිත්වය හා නිෂ්පාදනය ප්‍රමාණය සමග හැසිරීම යන පදනම් මත වර්ග කරනුයේ,

හිමිකාරිත්වය අනුව	හැසිරීම අනුව
1) මූල්‍ය පිරිවැයකි	ස්ථාවර පිරිවැයකි
2) ආරෝපිත පිරිවැයකි	ස්ථාවර පිරිවැයකි
3) ආරෝපිත පිරිවැයකි	විචල්‍ය පිරිවැයකි
4) මූල්‍ය පිරිවැයකි	විචල්‍ය පිරිවැයකි
5) විචල්‍ය පිරිවැයකි	ආරෝපිත පිරිවැයකි

10 වෙළෙඳ පොළ ආර්ථික පද්ධතියක ආණ්ඩුවේ මැදිහත්වීම් කිහිපයක් පහතින් දැක්වේ.

A ස්වභාවික ඒකාධිකාරියන් පිළිබඳව සෘජු මැදිහත්වීම
B කතිපයාධිකාරී වෙළඳ පොළවල් පිළිබඳව සෘජු පාලනය
C දිළිඳු ජන කොටස් වලට මූල්‍ය සංක්‍රාම ලබාදීම
D ශුද්ධ පොදු භාණ්ඩ සපයනු ලැබීම
F වෙළඳ පොළවල් තුල තරගකාරිත්වය නිර්මාණය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම

ඉහත ඒවා අතුරින් වෙළෙඳ පොළ ක්‍රියාකාරිත්වය ශක්තිමත් කෙරෙන ආණ්ඩුවේ මැදිහත්වීම් වනුයේ,

1) A,B,D
2) B,C,E
3) A,B,E
4) C,D,E
5) A,C,E

11 එක්තරා කර්මාන්ත ශාලාවකින් පිටකරන අපද්‍රව්‍ය අසල ගංගාවකට මුදාහැරීම නිසා එම ගංගා ජලය ප්‍රයෝජනයට ගන්නා පාර්ශව වලට සිදුවන හානිය එම කර්මාන්තශාලාවේ පිරිවැයට ඇතුළත් නොවේ. එම කර්මාන්තශාලාව තුල නිපදවන භාණ්ඩ වල,

1) මිල වැඩියෙන් ද, ප්‍රමාණය අඩුවෙන් ද නිරූපණය වෙයි
2) මිල අඩුවෙන් ද, ප්‍රමාණය වැඩියෙන් ද නිරූපණය වේ
3) මිල වැඩියෙන් ද, ප්‍රමාණය වැඩියෙන් ද නිරූපණය වේ
4) මිල අඩුවෙන් ද ප්‍රමාණය අඩුවෙන් ද නිරූපණය වේ
5) මිල ප්‍රශස්ත මට්ටමේ ද, ප්‍රමාණය අඩුවෙන් ද නිරූපණය වේ

12 අතිරේක පුද්ගලයකු පරිභෝජනය කරනු ලැබුව ද අමතර පිරිවැයක් දැරීමට සිදු නොවන භාණ්ඩ වර්ග දැක්වෙන සංයෝගය කුමක් ද?

1) ජාතික ආරක්ෂාව හා අධිවේගී මාර්ගයක්
2) මුහුදු වෙරළක් හා සාගරේ මත්ස්‍ය සම්පත්
3) අධිවේගී මාර්ගයක් හා වන සම්පත
4) පරිගණකයක් හා ජාතික ආරක්ෂාව
5) ඔරලෝසු කණුවක් හා සාගරයේ මත්ස්‍ය සම්පත

13 ශ්‍රීලංකාව සම්බන්ධයෙන් සමාජ ප්‍රාග්ධනය යන්නට පහත දැක්වෙන දෑ වලින් කවරක් ඇතුළත් වේ ද?

1) මහාමාර්ග, වැව් අමුණු, බලශක්තිය හා සන්නිවේදන පද්ධති වේ
2) පාසල් ගොඩනැගිලි, පුස්තකාල, රෝහල් හා සනීපාරක්ෂක ක්‍රියාවලි වේ
3) විශේෂඥ වෛද්‍යවරු, ඉංජිනේරුවරු, නීතිඥයින් හා මෘදුකාංග ඉංජිනේරුවන් වේ
4) මරණාධාර සමිති, ගොවි සමිති, කාන්තා සමිති හා ණය දෙන සමිති වේ
5) භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, ඉතුරුම් තැන්පතු, සමාගම් කොටස් හා ණයකර වේ

14 අධ්‍යාපන සේවා සම්බන්ධයෙන් සපයා ඇති පහත කවරක් නිවැරදි වේ ද?

1) පරිභෝජනයේ තරගකාරිත්වයක් ඇත, පරිභෝජනය සීමාකළ නොහැක, පරිභෝජනයේ ධන බාහිරතා ඇත
2) පරිභෝජනයේ තරගකාරිත්වයක් නැත, පරිභෝජනය සීමාකළ නොහැක, පරිභෝජනයේ ධන බාහිරතා ඇත
3) පරිභෝජනයේ තරගකාරිත්වයක් ඇත, පරිභෝජනය සීමාකළ හැක, පරිභෝජනයේ ධන බාහිරතා ඇත
4) පරිභෝජනයේ තරගකාරිත්වයක් නැත, පරිභෝජනය සීමාකළ නොහැක, පරිභෝජනයේ ඍණ බාහිරතා ඇත
5) පරිභෝජනයේ තරගකාරිත්වයක් ඇත, පරිභෝජනය සීමාකළ හැක, පරිභෝජනයේ ඍණ බාහිරතා ඇත

15 "ආණ්ඩුව අසමත් වීම" නමින් ආර්ථික විද්‍යාඥයින් විසින් හඳුන්වනු ලබන සංසිද්ධියට වඩාත්ම බලපෑ හැකි හේතුව වන්නේ පහත සඳහන් දෑ අතරින් කවරක් ද?

1) ඇතැම් භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදන කිරීමේ දී ඍණ බාහිරතා හට ගැනීම
2) අවගුණ භාණ්ඩ අධි පරිභෝජනය
3) ආදායම් හා ධන ව්‍යාප්තිය අසමාන වීම
4) වෙළෙඳ පොළවල අපූර්ණ තරගය පැවතීම
5) දේශපාලඥයින් ස්වාර්ථය උදෙසා යොමු වීම

16 ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානය බිහි කිරීමේ අපේක්ෂාව වූයේ,

1) ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය ක්‍රමයේ ස්ථායිතාව පවත්වාගැනීම
2) නිෂ්පාදන කටයුතුවලට අවශ්‍යය ආයෝජන පහසුකම් සැපයීම මගින් සංවර්ධනය වේගවත් කිරීම
3) ජාත්‍යතර මූල්‍ය ප්‍රශ්නවල දී උපදේශන සේවා සහ සහයෝගීතාව ලබා දෙන යාන්ත්‍රණයක් සැපයීම
4) ජාත්‍යන්තර කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපිත කිරීම.
5) ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම නිදහස් ව, නිශ්චිතව හා සුමට ව පවත්වාගෙන යෑමට බලපාන ගෝලීය නීතිරීති සම්පාදනය කිරීම

17 පහත දැක්වෙන රූප සටහනෙහි කිසියම් පාරිභෝගික භාණ්ඩයක් සඳහා ඇති වෙළෙඳ පොළ සමතුලිතය නිරූපණය වේ.

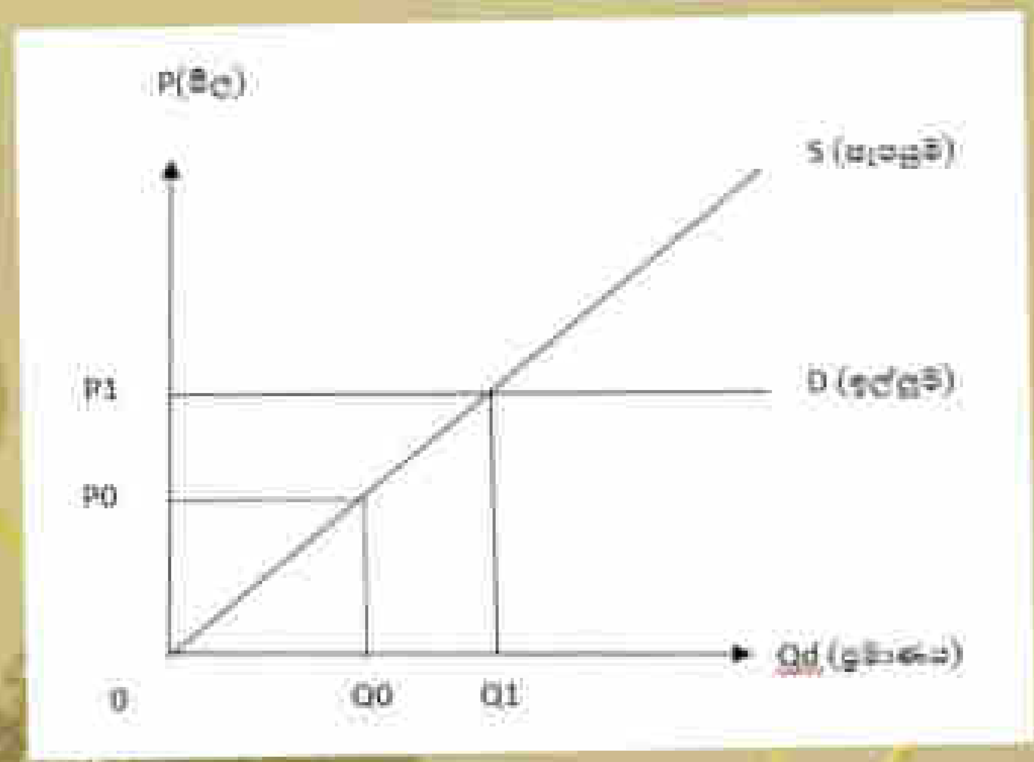

රජය (P0) මිල උපරිම මිල ලෙස නියම කිරීමෙන් පසු සැපයුම් ප්‍රමාණය (Q0) දක්වා අඩු වී ඇත. වෙළඳ පොළේ මුළු ප්‍රමාණය ම උපරිම කළු කඩ මිල යටතේ අලෙවි කිරීමේ ප්‍රතිඵලය ලෙස,

පාරිභෝගික අතිරික්තය නිෂ්පාදන අතිරික්තය ආර්ථික ශුභසාධනය
1) වෙනස් නොවේ අඩු වේ අඩු වේ
2) වෙනස් නොවේ වැඩි වේ වැඩි වේ
3) අඩු වේ අඩු වේ අඩු වේ
4) අඩු වේ වැඩි වේ වෙනස් නොවේ
5) වැඩි වේ අඩු වේ අඩු වේ

18 දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථානය වෙත යොමු කෙරෙන දරුවන් වෙනුවෙන් වැය කිරීමට සිදුවන පිරිවැය ආවරණය කරගනු වස් රජය විසින් සෑම දෙමව්පියෙකුට ම එක් එක් දරුවා වෙනුවෙන් සහනාධාර කූපන් පතක් දෙනු ලැබේ යැ'යි සලකන්න. මේ නිසා දිවා සුරැකුම් සේවා සැපයුම් වෙළෙඳ පොළෙහි කෙබඳු වෙනසක් ඇති විය හැකි ද?

1) දිවා සුරැකුම් සේවා සඳහා ඉල්ලුම අඩු වන අතර මිල පහළ බසියි
2) දිවා සුරැකුම් සේවා සඳහා ඉල්ලුම වැඩි වන අතර මිල ඉහළ නගියි
3) දිවා සුරැකුම් සේවා සැපයුම වැඩි වන අතර මිල පහළ බසියි
4) දිවා සුරැකුම් සේවා සැපයුම අඩු වන අතර මිල ඉහල නගියි
5) දිවා සුරැකුම් සේවා සැපයීමේ හිඟයක් දිගින් දිගට ම හට ගනියි

19 ආන්තික ඵලදාව ඍණ වීමට පෙර,

1) මුළු ඵලදාව අඩු වන වේගයෙන් වැඩි වේ
2) මුළු ඵලදාව වැඩිවන වේගයෙන් අඩු වේ
3) මුළු ඵලදාව අඩු වන වේගයෙන් අඩු වේ
4) මුළු ඵලදාවේ අවම අගය වාර්තා වේ
5) මුළු ඵලදාව සමානුපාතික ව වැඩි වේ

20 "ගෝලීය පොදු භාණ්ඩ" වල ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් වන්නේ කුමක් ද?

1) මිනිස් වුවමනාවන්ට සාපේක්ෂව අසීමිත සැපයුමක් තිබීම
2) ස්වභාව ධර්මයේ සාධක ලෙස සම්පාදනය වී තිබීම
3) පරිභෝජනයේ තරඟකාරීත්වයක් දක්නට ලැබීම.
4) එම භාණ්ඩවලින් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ ලොව පුරා සිටින පුද්ගලයින්ට භුක්ති විඳිය හැකි වීම
5) කිසියම් උපරිම මට්ටමක් දක්වා පමණක් පරිභෝජනයේ තරඟකාරීත්වයක් දක්නට ලැබීම

21 තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා වන (2030) න්‍යාය පත්‍රයට අනුව සියලුම ජාතීන් එකඟතාවය පළ කළ තිරසාර සංවර්දන ඉලක්ක සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?

1) 8
2) 11
3) 14
4) 17
5) 19

22 ආර්ථික සංවර්ධනය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ,

1) ආර්ථික වෘද්ධියයි
2) ආර්ථික වෘද්ධියට අමතරව ආදායම් ව්‍යාප්තියේ සහ ආර්ථික ව්‍යුහයේ හිතකර වෙනස්කම් ද හට ගැනීමයි
3) නාගරික ජනතාවගේ ශුභසාධන මට්ටම උසස් වීමයි
4) දළ ජාතික නිශ්පාදිතයේ තිරසර ඉහළ යාමයි
5) සාපේක්ෂ දරිද්‍රතාව මුලිනුපුටා දැමීමයි

23 Y භාන්ඩය ගිෆන් භාණ්ඩයක් නම්, එකඟ විය නොහැකි ප්‍රකාශය කුමක් ද?

1) මිල වැඩි වන විට ඉල්ලුම අඩු වේ
2) මිල අඩු වීම නිසා මූර්ත ආදායම ඉහළ ගිය හෙයින් ඉල්ලුම් ප්‍රමානය අඩු කරයි.
3) අනිවාර්යයෙන් ම බාල භාණ්ඩයකි
4) පාරිභෝගික වියදම තුල වැඩි වැදගත්කමක් හිමි කරගන්නා භාණ්ඩයකි
5) මිල වැඩි වන විට ආදේශක ප්‍රතිවිපාකයේ බලපෑම බලවත් නැති නිසා මිල ප්‍රතිවිපාකය ධන වේ.

24 සමතුලිතතාවේ පවතින විවෘත ආර්ථිකයක අපනයන 500ක් ද ආනයන 400ක් ද අයවැය හිගය රු.300ක් ද පෞද්ගලික ඉතුරුම් 1000ක් ද වේ. එම ආර්ථිකයේ ආයෝජන මට්ටම වන්නෙ,

1) රු.600
2) රු.700
3) රු.800
4) රු.1000
5) රු.1200

25 මුදල් ප්‍රමාණවාදයට අනුව නාමික මුදල් සැපයුම 5%ක වැඩි වීමක් නිසා,

1) මුද්‍රිත මුදල් සැපයුම 5%කින් ඉහළ යනු ඇත.
2) මූර්ත ජාතික ආදායම 5%කින් ඉහළ යනු ඇත
3) සංසරණ ප්‍රවේගය 5%කින් ඉහළ යනු ඇත
4) මූර්ත පොලී අනුපාතිකය 5%කින් ඉහළ යනු ඇත
5) පොදු මිල මට්ටම 5%කින් ඉහල යනු ඇත

26 රජය බදු අය කිරීමේ තිරස් සාධාරණත්වය යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ,

1) සියළු බදු ගෙවන්නාගෙන් සමාන බදු අනුපාතයක් අයකර ගැනීමයි
2) වැඩි ආදායම් ලබන අයගෙන් වැඩි බදු ප්‍රතිශතයක් අයකර ගැනීමයි
3) සමාන හැකියා ඇති අයගෙන් සමාන බදු ප්‍රතිශතයක් අය කර ගැනීමයි
4) භාන්ඩ සඳහා පනවන සියළු බදු අනුපාතයන් සමාන වන විටදීය
5) අඩු ආදායම් ලබන අයගෙන් අඩු බදු ප්‍රතිශතයක් අයකර ගැනීමයි

27 රජය බදු ආදායම් සංවේදිතා සංගුණකය වනුයේ,

1) වෙලඳ මිලට දල දේශීය නිශ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතක වෙනස සහ රාජ්‍ය වියදම් අතර අනුපාතයයි
2) රාජ්‍ය බදු ආදායමේ වෙනස වෙළඳ මිලට දළ දේශීය නිශ්පාදිතයේ වෙනසේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම
3) රාජ්‍ය බදු ආදායම, රාජ්‍ය ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන අනුපාතයයි
4) රාජ්‍ය බදු ආදායම, රාජ්‍ය වියදමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන අනුපාතයයි
5) රාජ්‍ය ආදායම් ප්‍රතිශත වෙනස හා රාජ්‍ය බදු ආදායමේ ප්‍රතිශත වෙනස අතර අනුපාතයයි

28 විනිමය අනුපාතිකයේ පහළ වැටීමක් බොහෝ විට තුඩු දෙනුයේ,

1) අපනයන මිල ඉහල යාමටය
2) ආනයන මිල පහල වැටීමටය.
3) අපනයන සඳහා ඉල්ලුම වැඩි වීමටය
4) ආනයන සඳහා ඉල්ලුම වැඩි වීමටය
5) පොලී අනුපාතිකය ඉහල යාමටය.

29 ඉල්ලුමෙන් ඇදුණු උද්ධමනයක් බිහිවීමට සෘජුවම බලපාන සාධකය වන්නේ,

1) භාණ්ඩ මත බදු පැනවීම
2) මුදල් සැපයුම ඉහල යාම
3) ආනයන මිල ගණන් ඉහල යාම
4) ලාභ අනුපාතය ඉහළ යාම
5) විනිමය අනුපාතය අවප්‍රමාණය

30 මුදල් සඳහා ඇති ඉල්ලුම ව්‍යුත්පන්න ඉල්ලුමක් ලෙස හඳුන්වන්නේ ඇයි?

1) කල්තබා ගත හැකි වත්කම් බැවිනි
2) මුදල්වල ස්ථායිතාව වෙනස් නොවන බැවිනි
3) උපයෝගීතාවක් ලබා දෙන භාණ්ඩ ලබා ගත හැකි බැවිනි
4) ආවස්ථික පිරිවැයක් පවතින බැවිනි
5) නිශ්පාදන සාධක සඳහා ගෙවීම් කල හැකි බැවිනි

31) ප්‍රතිචක්‍රීය රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියකට අදාල නිවැරදි වරණය,

1) ආර්ථික පසු බැස්මක් පවතින විට රාජ්‍ය වියදම් හා බදු වැඩි කිරීම
2) ආර්ථික පසු බැස්මක් පවතින විට රාජ්‍ය වියදම අඩු කොට බදු වැඩි කිරීම
3) ආර්ථික පසු බැස්මක් පවතින විට රාජ්‍ය වියදම වැඩි කොට බදු අඩු කිරීම
4) ආර්ථික ප්‍රසාරනයක් පවතින විට රාජ්‍ය වියදම හා බදු අඩු කිරීම
5) ආර්ථික ප්‍රසාරනයක් පවතින විට රාජ්‍ය වියදම වැඩි කොට බදු අඩු කිරීම

32) ආදායම් විෂමතාව මැනිය හැක්කේ,

1) දළ දේශීය නිශ්පාදිතය සහ දළ ජාතික ආදායම අතර වෙනස මඟිනි
2) ජිනී සංගුණකය මඟිනි
3) මූර්ත දල දේශීය නිශ්පාදිතයේ වර්ධන අනුපාතිකය මඟිනි
4) ජාතික දරිද්‍රතා ඉම මඟිනි
5) ප්‍රතිශීර්ෂ ආදායම මඟිනි

33 (BRICSZ) රටවල් ලෙස ගැනෙනුයේ,

1) බංගලාදේශය, රුසියාව, ඉන්දියාව, චීනය හා දකුණු කොරියාව
2) බ්‍රසීලය, රුසියාව, ඉන්දියාව, චීනය හා සිංගප්පූරුව
3) බංගලාදේශය, රුසියාව, ඉන්දියාව, චීනය හා සිංගප්පූරුව
4) බ්‍රසීලය, රුසියාව, ඉන්දියාව, චීනය හා දකුණු අප්‍රිකාව
5) බ්‍රසීලය, රුසියාව, ඉන්දුනීසියාව, චීනය හා දකුණු කොරියාව

34 වර්තමාන ශ්‍රී ලංකා රජයේ පුනරාවර්තන වියදමෙහි විශාලතම සංරචකය වනුයේ,

1) පොලී ගෙවීම
2) වැටුප් හා වේතන
3) විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම්
4) පොහොර සහනාධාර
5) රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත ලබා දෙන වර්තන පැවරුම්

35 රටක ගෙවීම් ශේෂ ලේඛනයේ ජංගම ගිණුමට ඇතුලත් නොවන්නෙ,

1) අදෘශ්‍ය අපනයන
2) විදේශ ණය සඳහා පොලි ගෙවීම්
3) විදේශ ආයෝජන වලින් උපයා ගත් ලාභ
4) යටිතල පහසුකම් සඳහා අරමුදල් හිඟයක දී
5) ආර්ථික පසු බැස්මකදී

36 ව්‍යාපාර චක්‍රයක අදියරයන්ගේ අනුපිළිවල වනුයේ,

1) සංකෝචනය, ප්‍රසාරණය, පතුල හා මුදුනත වශයෙනි
2) සංකෝචනය, මුදුනත, ප්‍රසාරණය හා පතුල වශයෙනි
3) සංකෝචනය, පතුල, මුදුනත හා ප්‍රසාරණය වශයෙනි
4) සංකෝචනය, පතුල, ප්‍රසාරණය හා මුදුනත වශයෙනි
5) සංකෝචනය, මුදුනත, පතුල හා ප්‍රසාරණය වශයෙනි

37 නිෂ්පාදනයේ ආරෝපිත පිරිවැයක් පවතී නම්,

1) ගණකාධිකරණ ලාභය ආර්ථික ලාභය ඉක්මවා යනු ඇත
2) ආර්ථික ලාභය සෑම විටම ශුන්‍ය අගයක් ගනී
3) ආර්ථික ලාභය ගණකාධිකරණ ලාභය ඉක්මවා යයි
4) ගණකාධිකරණ ලාභය සෑම විටම ශුන්‍ය අගයක් ගනු ඇත
5) ආර්ථික ලාභය හා ගණකාධිකරණ ලාභය එකිනෙකට සමාන වනු ඇත

38 පහත සඳහන් දෑ අතුරින් නිෂ්පාදන සාධකයක් නොවන්නේ,

1) ස්වාභාවික සම්පත්
2) මානව සම්පත්
3) ප්‍රාග්ධනය
4) මුදල්
5) ව්‍යවසායකත්වය

39 කිසියම් භාණ්ඩයක් සඳහා පවතින ඉල්ලුම් වක්‍රය නොවෙනස්ව පවතිනුයේ පහත සඳහන් කවර කරුණක් වෙනස් වූ විටද?

1) ජනගහනය
2) එම භාණ්ඩයේ මිල
3) ආදේශක භාණ්ඩයක මිල
4) අනුපූරක භාණ්ඩයක මිල
5) කුටුම්බ වල සාමාන්‍ය ආදායම

40 පහත දැක්වෙන කෙබඳු ආර්ථික ගැටලුවක් ඇගයීමෙහි ලා ලෝරන්ස් වක්‍රය භාවිතා කල හැකි ද?

1) ආර්ථිකයේ නිෂ්පාදන සහ සම්පත් බෙදා වෙන් කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව
2) වෙළඳ හවුල්කරුවන්ගේ සාපේක්ෂ වාසි
3) රටවල් අතර විශේෂීකරණයේ තීව්‍රතාව
4) ආදායම් බෙදීයාමේ සාධාරණත්වය
5) සේවා වියුක්තිය හා මිල ස්ථායිතාව අතර සම්බන්ධතාවය

41 වාණිජ බැංකුවලට මුදල් මැනිය හැක්කේ,

1) සංචිත සුරැකුම්පත් වලට මාරු කිරීමෙනි
2) මහ බැංකුවේන් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මිලදී ගැනීමෙනි
3) අතැති මුදල් මහ බැංකුව වෙත යැවීමෙනි
4) 100%ක සංචිත අවශ්‍යතාවක් පවත්වා ගැනීමෙනි
5) අධි සංචිත ගනුදෙනුකරුවන්ට ණය වශයෙන් ලබා දීමෙනි

42 1960-1977 කාලය තුල ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කල ආර්ථික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිය හැඳින්විය හැක්කේ,

1) බාහිරාභිමුඛ අපනයන සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිය
2) අභ්‍යන්තරාභිමුඛ ආනයන ආදේශක ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය
3) නව ලිබරල් ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය
4) විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය
5) වෙළඳපොළ කේන්ද්‍රීය සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිය

43 ආයෝජන ගුණකයේ වටිනාකම වැඩි වන්නෙ පහත කවර කරුණක් වැඩි වීම නිසා ද?

1) මුදල් සැපයුම
2) සමතුලිත නිමැවුම
3) පෞද්ගලික ආදායම් බදු අනුපාතිකය
4) ආන්තික පර්භෝජන නැමියාව
5) ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතිකය

44 කිසියම් කල්පිත ආර්ථිකයක සේවා වියුක්ත ජනගහනය ලෙස 50 000 ක් ද, සේවා නියුක්ත ජනගහනය ලෙස 450 000 ක් ද, වේ නම් එම ආර්ථිකයේ සේවා වියුක්ත අනුපාතිකය,

1) 11.1%
2) 10.0%
3) 9.2%
4) 8.0%
5) 7.4%

45 ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ආර්ථික අර්බුදය විසඳා ගැනීම සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ගයක් නොවන්නෙ,

1) පවත්නා විදේශ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට අදාල පාර්ශව සමඟ සාකච්ඡා කිරීම
2) ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලින් ණය පහසුකම් ලබා ගැනීම
3) ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය පහල දැමීම
4) ව්‍යවහාර මුදල් හුවමාරු ගිවිසුම් ඇතිකර ගැනීමට කටයුතු කිරීම
5) රජයේ බදු ආදායම ඉහල නංවා ගැනීමට පියවර ගැනීම

46 තිරසාර සංවර්ධන සැලැස්මේ දැඩි අවධානයක් යොමු වී ඇති ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර,

1) ජනතාව, පෘතුවි තලය, සමෘද්ධි, හවුල්කාරීත්වය, සාමය
2) නාවික, ගුවන්, දැනුම, සමාජ හා ආර්ථික
3) පාරිසරික, ආර්ථික, සාමාජික, වෘතීමය හා මානසික තත්ත්වය
4) දිළිඳු බව, ආර්ථික වෘද්ධිය, සංවර්ධනය, සෞඛ්‍ය හා පෝෂණය
5) නිෂ්පාදනය, බෙදා හැරීම, ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම, හා නව්‍යතා

47 වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ උපතේ දී ආයු අපේක්ෂාව සහ වැඩිහිටි සාක්ෂරතාව පිළිවලින්,

1) අවුරුදු (73) සහ 93%කි
2) අවුරුදු (74) සහ 92%කි
3) අවුරුදු (70) සහ 90%කි
4) අවුරුදු 70 සහ 94%කි
5) අවුරුදු (68) සහ 90%කි

48 භාණ්ඩයේ මිල රු.10 තීරු බදු පැන වූ පසු භාණ්ඩයේ මිල රු.12, මෙම භාණ්ඩය මත පනවා ඇති නාමික ආරක්ෂණ අනුපාතය කොතෙක් ද?

1) 21%
2) 16.6%
3) 30%
4) 20%
5) 22%

49 අනපේක්ෂිතව හටගන්නා දැඩි උද්ධමනීය මිල ඉහළ යාමක් හේතුකොටගෙන, සැබවින්ම වාසි ලබනුයේ,

1) විශ්‍රාමික සේවකයින්
2) ණය හිමියන්
3) වැටුප් උපයනන්
4) රැකියා කල කාලයේ දී මුදල් ඉතිරි කර ගත් දැනට වියපත්ව සිටින පුද්ගලයන්
5) ණයගනුවන්

50 ශ්‍රී ලංකාවට විදේශ සෘජු ආයෝජන ආකර්ශණය කර ගැනීමෙහිලා ප්‍රබල සාධකයක් නොවන්නෙ,

1) සාර්ව ආර්ථික අස්ථායි තත්ත්වයන්
2) ශ්‍රම වෙළඳපොලේ දෘඪතාවයන්
3) ප්‍රතිපත්ති අවිනිශ්චිතතාව
4) දූෂණය හා නියාමනය දුර්වල වීම
5) අපනයන ක්ෂේත්‍රයේ විවිධාංගීකරණය ප්‍රමාණවත් නොවීම

ආර්ථික විද්‍යාව දෙවන කොටස

(01)

(අ)

(i) සෑම සමාජයක්ම තෝරා ගැනීමේ ගැටළුවකට මුහුණ දෙනු ලබන්නේ ඇයි (?) එය ආවස්ථික පිරිවැය හා සම්බන්ධ වනුයේ කෙසේ ද? (ලකුණු 03)

(ii) ආර්ථිකයක සම්පත් භාවිතයේ කාර්යක්ෂමතාවය රූප සටහනක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

(iii) උද්ධමන පීඩනයකින්ත තොරව ලබාගත හැකි උපරිම නිමැවුම විභව නිමැවුමයි. පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)

(ආ)

(i) ව්‍යවසායකත්වය සුවිශේෂී හැකියාවෙන් යුත් ශ්‍රමයක් යැයි කියවේ. එම සුවිශේෂී ව්‍ය වසායකත්ව කාර්යයන් 3 ක් දක්වන්න. (ලකුණු 03යි)

(ii) වැඩෙන ආවස්ථික පිරිවැය යන්න අර්ථ දක්වන්න. එවැනි තත්ත්වයක් හට ගැනීමට බලපාන තාක්ෂණික හේතු දෙකක් දක්වන්න. (ලකුණු 03යි)

(iii) 'ශ්‍රී ලංකාව මිශ්‍ර ආර්ථිකයක් වේ' යන අදහස තහවුරු කෙරෙන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නිදසුන් හතරක් සපයන්න. (ලකුණු 04)

(02)

(අ) තරගකාරී වෙළඳපොළක අලෙවි වන එක්තරා භාණ්ඩයක් සඳහා ඉල්ලුම් හා සැපයුම් ප්‍රමාණ පහත වේ.

මිල (රු.)	ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය	සැපයුම් ප්‍රමාණය
4	10	2
6	8	4

(i) සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය ගණනය කර ප්‍රස්තාර සටහනක පෙන්වන්න. (ලකුණු 04)

(ii) සමතුලිතයේ දී සියළුම පාරිභෝගිකයන්ගේ අතිරික්තය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02)

(iii) විවිධ භාණ්ඩවල සැපයුම් නම්‍යතාවයන් වෙනස් වන්නෙ ඇයි දැයි දක්වා එක් හේතුවක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

(ආ) අනෙකුත් කරුණු නොවෙනස්ව තිබිය දී, බාල භාණ්ඩයක මිල පහළ වැටේ නම් එම භාණ්ඩයේ ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය අඩුවේ ද? වැඩි වේ ද? ආදේශන සහ ආදායම් ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06)

(ඇ) ඉල්ලුම් නීතියට පටහැනි අවස්ථා දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04)

(03)

(අ) රජය වෙළඳපොළ යාන්ත්‍රණයට මැදිහත්ව බද්දක් පැනවීමෙන් ඌණ නිමවුමක් ඇති වී අහිමිවන සුභ සාධනයක් හෙවත් අධි බදු බරක් බිහිවන ආකාරය රූප සටහනක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

(ආ) උපරිම හා අවම මිල ගණන් රජය විසින් භාණ්ඩ හා සේවා වලට නියම කරන්නේ ඇයි දැයි යන්න කෙටියෙන් දක්වන්න. (ලකුණු 04)

(ඇ) කිසියම් භාණ්ඩයක් සඳහා ඉල්ලුම් සැපයුම් ශ්‍රිතයන් පහත පරිදි වේ.

$Qd = 8 - P$

$Qs = -2 + P$

(i) වෙළඳ පොළ සමතුලිතයේ දී පාරිභෝගික පැහැදම කොපමණ ද? (ලකුණු.2)

(ii) මෙම භාණ්ඩය නිශ්පාදකයන් මත ඒකකයකට රු.2/= ක බද්දක් පනවා ඇත. මෙම බද්දෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පාරිභෝගිකයන්ට අහිමි වන පාරිභෝගික අතිරික්තය හා බද්දට පසු නිශ්පාදන අතිරික්තය ගණනය කරන්න. (ලකුණු04)

(ඉ) පාරිභෝගික අතිරික්තය හා නිශ්පාදන අතිරික්තය නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 06)

(04)

(අ)

(i) හීනවන ඵල නීතිය යන්නෙන් කුමක් අදහස් වේද? (ලකුණු 03)

(ii) හීනවන ඵල නීතිය කුමන උපකල්පන මත රඳා පවතින්නේ ද? (ලකුණු 02)

(ආ) කෙටි කාලීන ක්‍රියාවලියේදී ආන්තික පිරිවැය වක්‍රයේ හැඩය තීරණය වන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 03)

(ඇ) ලාභ උපරිම නිමැවුම් මට්ටම, පූර්ණ තරගකාරී ආයතනයක් තෝරා ගන්නේ කෙසේද (ලකුණු 03)

(ඉ) මිල ගණුවො සහ මිල සකසන්නා අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

(උ) සාධකයක සැපයුම් වක්‍රය නම්‍ය තත්ත්වයේ සිට අනම්‍ය සැපයුම් තත්ත්වයක් කරා වෙනස් වුවහොත් සංක්‍රාම ඉපැයීමට හො ආර්ථික බදු කුලියට කුමක් සිදුවේ ද? (ලකුණු 04)

(05)

(අ) සත්‍ය සුනිශ්චිත පරිභෝජන වියදම යන සංකල්පය කෙටියෙන් විමසන්න. එය ගණනය කල හැක්කේ කෙසේ ද? (ලකුණු 04)

(ආ) කිසියම් ආර්ථිකයක ජාතික ගිණුම් වලට අදාල දත්ත කිහිපයක් පහත වේ. (රු. මිලියන)

විදේශ ශුද්ධ ප්‍රාථමික ආදායම	-20
රාජ්‍ය පොදු පරිභෝජන වියදම	80
නිශ්පාදනය මත වෙනත් ශුද්ධ බදු	10
භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන	50
පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම්	120
දල දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	60
භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන	40
විදේශීය ශුද්ධ වර්තන සංක්‍රාම	15

පහත දැක්වෙන දෑ ගණනය කරන්න

(i) වෙළඳ මිලට දළ දේශීය නිශ්පාදිතය

(ii) වැයකල හැකි දළ ජාතික ආදායම

(iii) ජාතික ඉතුරුම් (ලකුණු 2 x 3)

(ඇ) සමාහාර ඉල්ලුම නිර්වචනය කොට සමාහාර ඉල්ලුම මගින් ආදායම් මට්ටම නිර්ණය වන ආකාරය දක්වන්න. (ලකුණු 04)

(ඉ) පහත දැක්වෙන්නේ රජයේ ආර්ථික කටයුතු සහිත ආර්ථිකයකට අදාල සාර්ව ආර්ථික දත්ත කිහිපයකි.

$C = -800 + 0.8yd \quad I = 500 \quad G = 300 \quad T = 100 \quad Tr = 150$

(i) ඉතුරුම් ශ්‍රිතය ව්‍යුත්පන්න කරන්න. (ලකුණු 03)

(ii) සමතුලිත ජාතික ආදායම කොපමණ ද? (ලකුණු 03)

(06)

(අ) මුදල් ශේෂ ලග තබා ගැනීමට මිනිසුන් යොමු කෙරෙන ප්‍රධාන කරුණු කවරේ ද? (ලකුණු 03)

(ආ) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් යන්නෙන් අදහස් කර්නුයේ කුමක් ද? (ලකුණු 03)

(ඇ) මුදල් සැපයුම සංකෝචනය කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් විවට වෙළඳ පොළ කටයුතු යොදා ගනු ලබන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

(ඉ) වාණිජ බැංකුවකට අදාළ තොරතුරු පහත වේ.

වගකීම්	(රු. '0000)	වත්කම්	(රු. '0000)
තැන්පතු	5000	සංචිත	1200
		ණය	3800
	5000		5000

(i) එම වාණිජ බැංකුවේ අධි සංචිත රු.200,000ක් පවතී නම් ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය සොයන්න. (ලකුණු 02)

(ii) මෙම වාණිජ බැංකුවට දිය හැකි උපරිම ණය මුදල් ප්‍රමාණය සොයන්න. (ලකුණු 01)

(iii) අධි සංචිත ණයට දීමෙන් පසු මුදල් සැපයුමට වන බලපෑම කොපමණ ද ? (ලකුණු 02)

(07)

(අ) මිශ්‍ර ආර්ථිකයක් තුළ ආණ්ඩුවේ කාර්යයන් හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04)

(ආ) පහත සඳහන් භාණ්ඩ ශුභ සාධන භාණ්ඩ ද පොදු භාණ්ඩ ද අර්ධ පොදු භාණ්ඩ ද පොදු සම්පත් ද යන්න සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04)

i) තෘණ භූමි
ii) ප්‍රදීපාගාර
iii) මහාමාර්ග
iv) සනීපාරක්ෂක සේවා

(ඇ) කිසියම් රටකට බද්දක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි දැයි කරුණු 2කින් විග්‍රහ කරන්න. (ලකුණු 04)

(ඉ) වෙළඳපොළ ආර්ථිකයක් ඇතැම් භාණ්ඩ හා සේවා අධි පරිභෝජනයක් සහ ඇතැම් ඒවා ඌන පරිභෝජනයක් සිදුවන්නේ ඇයි? (ලකුණු 04යි)

(උ) අයවැය ලේඛනයේ ප්‍රාථමික හිඟය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් ද? (ලකුණු 04)

(08)

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ආනයන සහ අපනයන අයිතමයන් හතර බැගින් නම් කරන්න. (ලකුණු 04)

(ආ) ගෙවුම් තුලන ලේඛනයක ඇතුලත් කරනු ලබන ප්‍රධාන ගනුදෙනු පහ සහ මූල්‍ය ගිණුමේ ප්‍රධාන ඝන පහ විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04)

(ඇ) විනිමය අනුපාත ක්ෂය වීමට බලපාන කරුණු 4ක් ලියන්න. (ලකුණු 04)

(ඉ) දේශීය නිෂ්පාදකයා ආරක්ෂා කිරීමට සිදු කරනු ලබන තීරු බදු අයකිරීම් හා දේශීය මුදලේ විදේශීය අගය අවප්‍රමාණය කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලින් වඩාත් වාසි දායක වන්නේ කවරක් ද? පිළිතුරට හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 04)

(උ) කල්පිත ආර්ථිකයක ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයක තොරතුරු පහත වේ.

ගෙවුම් ශේෂයේ සංරචක	රුපියල් බිලියන
වෙළඳ ශේෂය	-960
සේවා(ශුද්ධ)	340
ප්‍රාථමික ආදායම් (ශුද්ධ)	-230
ද්විතීයික ආදායම් (ශුද්ධ)	630
ප්‍රාග්ධන ගිණුම (ශුද්ධ)	20

(i) ජංගම ගිණුමේ ශේෂය (ලකුණු 02)

(ii) මූල්‍ය ගිණුමේ ශේෂය (ලකුණු 02)

(09)

(අ) සමාජ ආරක්ෂණය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?) ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන තුල ඇතුලත් ප්‍රධාන සංරචක තුනක් නම් කරන්න. (ලකුණු 05)

(ආ) ආර්ථික වෘද්ධි අනුපාතිකය ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්ති වලට බලපෑ කල හැක්කේ කවර ආකාරයෙන් ද? (ලකුණු 05)

(ඇ) ඉතුරුම් ආයෝජන පරතරය පියවීමට ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග මොනවා ද? (ලකුණු 05)

(ඉ) සංවර්ධනය යන්නෙන් කුමක් අදහස් වේ ද? මිනිසුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය අයහපත් වීම කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන සාධක මොනවා ද? (ලකුණු 05)

(10)

(අ) බහුමාන දරිද්‍රතා දර්ශකය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? එය පිළියෙල කිරීමට පදනම් කර ගන්නා ක්ෂේත්‍ර මොනවාද ? (ලකුණු 05)

(ආ) මැදි ආදායම් උගුල යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? මෙම මැදි ආදායම් උගුලට හසු වීමට හේතු තුනක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 05)

(ඇ) අතිරේක පොදු වරණීය තීරු බදු සහනය (GSP -Plus) ඉවත් කිරීම ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය කෙරෙහි කෙලෙස බලපානු ඇද්ද? (ලකුණු 05)

(ඉ) ජනගහන වර්ධනය යන්න හඳුන්වා ඒ සඳහා බලපාන ප්‍රජා විද්‍යාත්මක සාධක නම් කරන්න. (ලකුණු 5)

පිළිතුරු

1) 2
2) 5
3) 1
4) 1
5) 1
6) 1
7) 5
8) 2
9) 4
10) 3
11) 2
12) 1
13) 4
14) 3
15) 5
16) 5
17) 1
18) 2
19) 1
20) 4
21) 4
22) 2
23) 1
24) 1
25) 5
26) 3
27) 2
28) 3
29) 2
30) 3
31) 3
32) 2
33) 4
34) 1
35) 4
36) 4
37) 1
38) 4
39) 2
40) 4
41) 5
42) 2
43) 4
44) 2
45) 3
46) 1
47) 3
48) 4
49) 5
50) 5

II කොටස

(01)

(අ)

(i) වුවමනාවන්ට සාපේක්ෂව, විකල්ප ප්‍රයෝජන වලින් යුක්ත , සම්පත් සීමිත නිසා සෑම සමාජයක්ම තේරීමේ ගැටළුවකට මුහුණ දෙයි. තේරීමක් සිදු කරන විට විකල්පයන් පවතින නිසා අනිවාර්යයෙන් කැප කිරීමක් (ආවස්ථික පිරිවැයක්) දැරීමට සිදුවන නිසා එය ආවස්ථික පිරිවැය හා සම්බන්ධ වේ.

(ii) ආර්ථිකයක සම්පත් භාවිතය කාර්යක්ෂමවීම හෙවත් ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාවය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවය සහ සම්පත් බෙදීයාමේ කාර්යක්ෂමතාවය අවශ්‍ය වෙයි.

නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවය යනු, අවම යෙදවුම් පිරිවැයක් තුළ උපරිම නිමැවුමක් ලබා ගැනීමයි. ඒ සඳහා (පූර්ණ) සේවා නියුක්තිය හා පූර්ණ නිෂ්පාදනය ඉටුවිය යුතුය. (නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රය මත ඕනෑම ලක්ෂ්‍යයක මෙම තත්ත්වය පිළිබිඹු කරයි.)
සම්පත් බෙදීයාමේ කාර්යක්ෂමතාවය යනු, "සමාජ වරණයට වඩාත් ගැලපෙන නිමැවුම් සංයෝගය තෝරා ගැනීමයි. එහිදී ආන්තික ප්‍රතිලාභ ආන්තික පිරිවැයට සමාන වීම අවශ්‍ය වේ. නැතිනම්, ආන්තික පිරිවැයට මිල සමාන විය යුය.

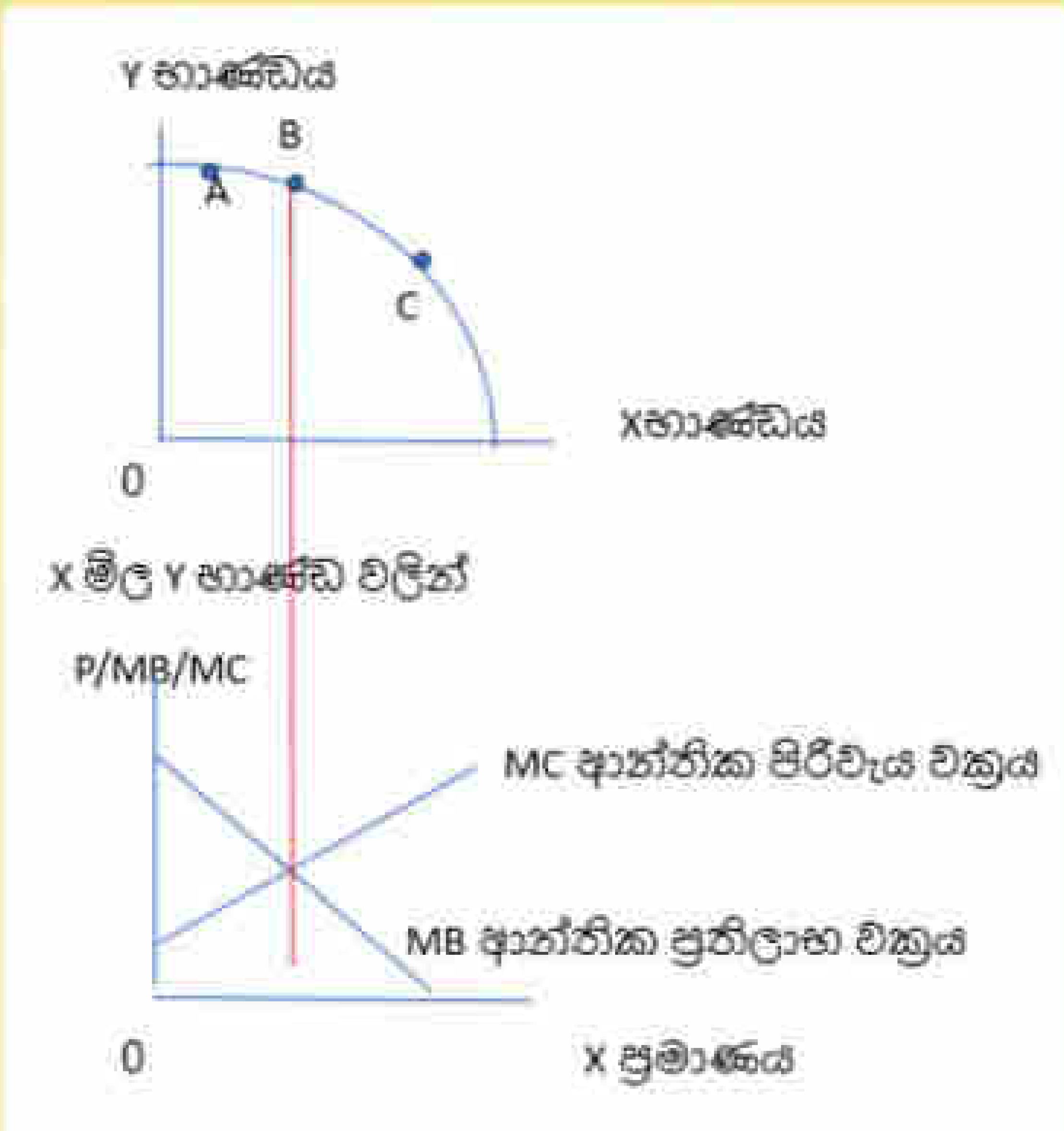

(iii) මිල මට්ටම ඉහළ යාමකින් තොරව නිපදවිය හැකි මෙන්ම තිරසාර ලෙස පවත්වා ගත හැකි නිමැවුම විභව නිමැවුම වෙයි.උපරිම නිමැවුමක් සෑම විටම විභව නිමැවුම ලෙසට සැළකිය නොහැකිය.

(ආ)

(i) ශ්‍රමය ව්‍යවසායකත්වය බවට පත්වීමට පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ හැකියාව අවශ්‍ය වෙයි. එම කාර්යයන් නම්,
- නිෂ්පාදනය පිළිබඳ තීරණ ගැනීම. (ව්‍යාපාරික අවස්ථා හඳුනා ගැනීම)
- නිෂ්පාදනය පිළිබඳ සංවිධානය කිරීමේ හැකියාව (නිෂ්පාදන තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම)
- වාණිජ පදනමින් නව්‍යතා වෙළඳ පොළට හඳුන්වා දීම
- අවදානම් දැරීම.

(ii) වැඩෙන ආවස්ථික පිරිවැය යනු, සියළුම සම්පත් උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයෙන් නිෂ්පාදනයට යොදවා ඇති විටක, නිෂ්පාදන හැකියා මායිම මත ගමන් කිරීමේ දී එක් භාණ්ඩයක නිමැවුම සමාන ප්‍රමාණයකින් වැඩි කරන විට අනෙක් භාණ්ඩයෙන් කැප කරන ප්‍රමාණය ක්‍රමයෙන් වැඩිවීමයි.

මේ සඳහා බලපාන තාක්ෂණික හේතු නම්,
- සම්පත් සමජාතීය නොවීම
- භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට අදාළ ශිල්ප ක්‍රම (සාධක සංයෝග කරන ආකාර) වෙනස්වීම.
- එක් භාණ්ඩයකින් මුදා හැරෙන, සම්පත් අනෙක් භාණ්ඩයට එම කාර්යක්ෂමතාවයෙන්ම ගලපාගත නොහැකි වීම.

(iii)
- සම්පත් පිළිබඳ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික හිමිකාරිත්වය.
-රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ව්‍යවසායන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
-පෞද්ගලික දේපළ ආරක්ෂා කිරීම
-පෞද්ගලික අංශය නියාමනය කිරීම
-ඉල්ලුම හා සැපයුම මත මිල ගණන් නිදහසේ තීරණය වීමට ඉඩ හැරීම. (මිල යාන්ත්‍රණය)
-යටිතල පහසුකම් හා වෙනත් පහසුකම් සපයා දෙමින් රජය පෞද්ගලික අංශය ධෛර්යයමත් කිරීම.

(02)

(අ)

(i) Qd =14 – p
Qd = Qs
14 – p = -2 + p
16/2 = p
8 = p

Qs = -2+ p
Qd = 14 – 1 x8
Qd =14 – 8
Qd= 6

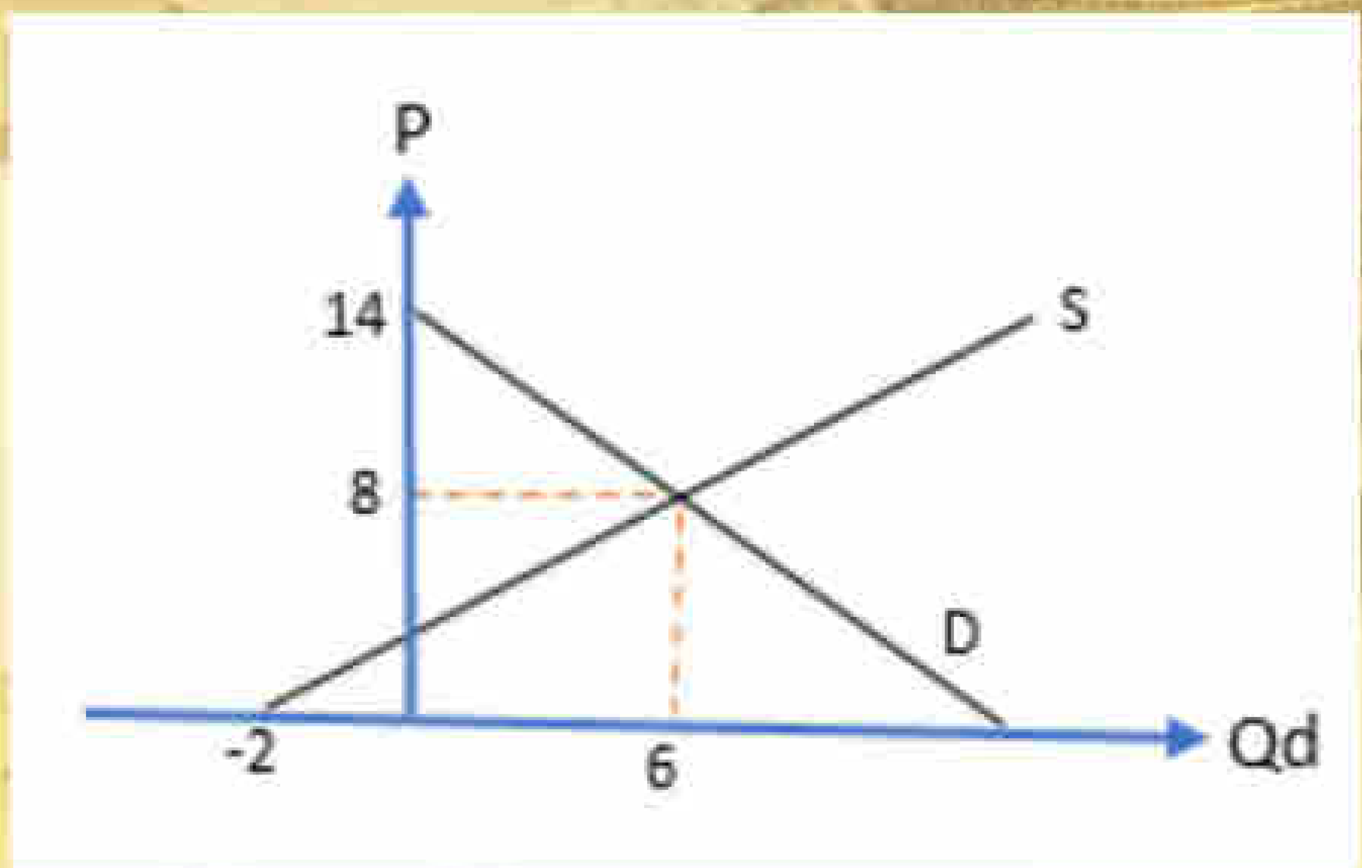

(ii) පාරිභෝගික අතිරික්තය = $\frac{(14 - 8) \times 6}{2}$

= 6 x 3

= 18 යි.

(iii)

- කර්මාන්තත අතර සම්පත් සංචලනය කිරීමේ හැකියාව (නිෂ්පාදන ආදේශන හැකියාව)
- කාලය (වෙළඳපොළ කාලය, කෙටි කාලය, දිගු කාලය)
- කර්මාන්තයේ ධාරිතාවය උපයෝජනය කොට තිබෙන ආකාරය.
- භාණ්ඩයේ ස්වභාවය.
- භාණ්ඩයේ පවත්නා තොග ප්‍රමාණය
- නිෂ්පාදන කටයුතුවලට යොදා ගන්නා යෙදවුම් වල ස්වරූපය.

(ආ)

-අනෙකුත් කරුණු නොවෙනස්ව තිබිය දී බාල භාණ්ඩයක මිල පහළ වැටේ නම් එම භාණ්ඩයෙන් ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වැඩි වේ.

-මෙහි දී බාල භාණ්ඩයේ සාපේක්ෂ මිල පහල බසින නිසා ආදේශන ප්‍රතිවිපාකය ඔස්සේ භාන්-ඩයක ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වැඩි වේ.

-ආදේශන ප්‍රතිවිපාකය සෑම විටම භාණ්ඩයේ සාපේක්ෂ මිල වෙනස්වීම සමග ප්‍රතිලෝම සම්බන්ධයක් පෙන්නුම් කරන බැවින් සාපේක්ෂ මිල අඩු වූ විට ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වැඩි වේ.

-බාල භාණ්ඩයක මිල පහළ ගිය විට ආදායම් ප්‍රතිවිපාකය ඔස්සේ ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය අඩු කෙරෙනු ඇත. මන්දයත් බාල භාණ්ඩයක ආදායම් ප්‍රතිවිපාකය සෘණ අගයක් ගන්නා නිසාය. භාණ්ඩයේ මිල අඩු වන විට ගැනුම්කරුවාගේ මූර්ත ආදායම ඉහළ යන නමුදු සෘණ ආදායම් ප්‍රතිවිපාකය නිසා ඉල්ලුම් කරන ප්‍රමාණය අඩු වේ.

-බාල භාණ්ඩයක මිල අඩු වූ විට ආදේශන ප්‍රතිවිපාකය ඔස්සේ ඇති කෙරෙන ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑම සෘණ ආදායම් ප්‍රතිවිපාකය ඔස්සේ ඇති කරන සංකෝචනාත්මක බලපෑමට වඩා බලවත් වේ. එබැවින් බාල භාණ්ඩයේ මිල අඩුවීමේ සමස්ථ ප්‍රතිවිපාකය ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වැඩි කරයි.

(ඇ)

-ප්‍රදර්ශනාත්මක/ ජේත්තුකාර පරිභෝජනයට අදාළ භාණ්ඩ

-ගිෆන් භාණ්ඩ

-භාණ්ඩයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය මිල මඟින් තීරණය කරන අවස්ථා

(03)

(අ)

රජය වෙළඳපොළ යාන්ත්‍රණයට මැදිහත් වී බදු පැනවීමෙන් අකාර්යක්ෂම නිමැවුමක් බිහි වෙයි. එම නිසා ප්‍රශස්ත / කාර්යක්ෂම නිමැවුමට වඩා අඩු ඌණ නිමැවුමක් බිහි වෙයි. එහිදී ආන්තතික පිරිවැය (නිෂ්පාදන සැපයුමේ මිල) සහ ආන්තතික ප්‍රතිලාභ (පාරිභෝගික ඉල්ලුමේ මිල) අතර වෙනසක් බිහිවෙයි. එවිට එම නිමැවුම ඌණ නිමැවුමක් වෙයි (Q0 – Q&) බදු පැනවීම තුලින් සිදුවීමක් එවැන්නක් සිදුවන නිසා එය සමාජයට අහිමි වන සමාජ ශුභ සාධනය/ අධි බදු බර ලෙස හැඳින්වේ.

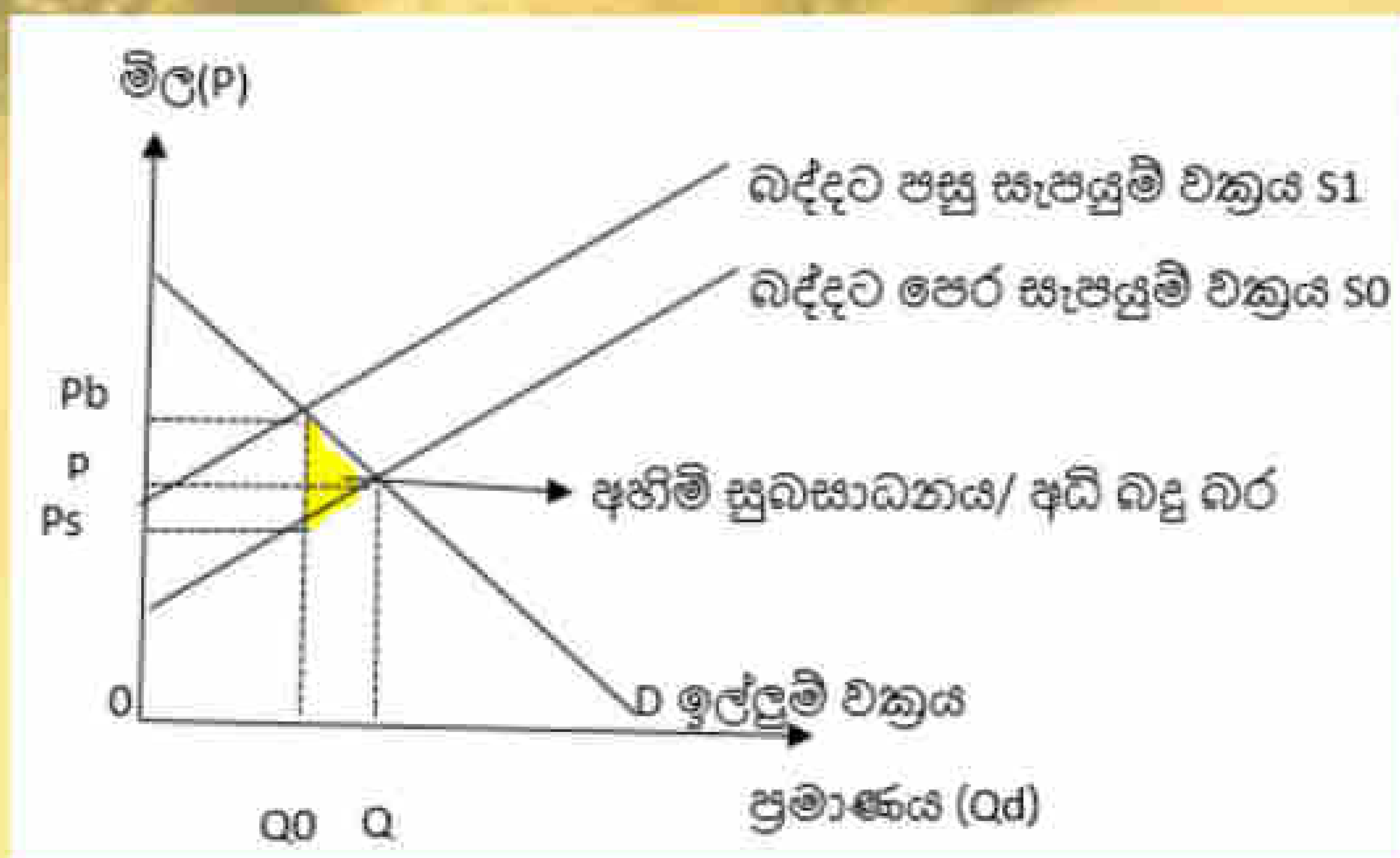

(ආ) වෙළඳ පොළ යාන්ත්‍රණය තුළින් තීරණය වී ඇති මිල පාරිභෝගිකයන්ට අවාසි / අසාධාරණ යයි රජය අදහස් කරන්නේ නම්, එම මිලට වඩා අඩු මිලක් නියම කිරීම උපරිම මිල වේ.

උදා(:-) අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ සඳහා උපරිම පාලන මිලක් නියම කිරීම .

අවම මිල නියම කරනු ලබන්නේ, වෙළඳ පොළ යාන්ත්‍රණය යටතේ තීරණය වී ඇති මිල නිෂ්පාදකයාට අවාසි / අසාධාරණ යයි රජය අදහස් කරන විටය. එවිට සමතුලිත මිලට වඩා ඉහළ මිලක් අවම මිල ලෙස (නීත්‍යානුකූල මිල ලෙස) නියම කරයි.

උදා :- කෘෂි නිෂ්පාදන වලට සමතුලිත මිලට ඉහළ මිලක් නියම කිරීම.

(ඇ)

(i)

Qd = Qs

8 –p = -2 + p

10 / 2 = p

5 = p සමතුලිත මිල රු.

Qd = 8 – 5

= 3 සමතුලිත ප්‍රමාණය ඒකක

පාරිභෝගික පැහැදම

5 x 3 = රුපියල් 15 කි

ii) බද්දට පසු සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය

$8 - p = -2 + (p - t)$

$8 - p = -2 + (p - 2)$

$8 - p = -4 + p$

$12/2 = p$

$6 = p$ සමුලිත මිල රු.

$Qd = 8 - 6$

$= 2$ සමතුලිත ප්‍රමාණය ඒකක

බද්ද නිසා පාරිභෝගිකයාට අහිමි වන අතිරික්තය,

බද්දට පෙර පාරිභෝගික අතිරික්තය $= \frac{(8-5) \times 3}{2} = \frac{3 \times 3}{2} =$ රු. 4.50

බද්දට පසු පාරිභෝගික අතිරික්තය $= \frac{(8-6) \times 2}{2} = \frac{2 \times 2}{2} = \frac{4}{2} = 2$

මේ අනුව අහිමි වන පාරිභෝගික අතිරික්තය $= 4.50 - 2 =$ රු. 2.50

බද්දට පසු නිෂ්පාදක අතිරික්තය $= \frac{(4-2)}{2} = \frac{2 \times 2}{2} = \frac{4}{2} =$ රු. 2

/

(ඉ)

-පාරිභෝගික අතිරික්තය යනු කිසියම් භාණ්ඩයක අතිරේක ඒකකයක් ලබා ගැනීම සඳහා පාරිභෝගිකයා ගෙවීමට කැමති මිලත් එම භාණ්ඩයේ වෙළඳපොළ මිලත් අතර වෙනසයි.

-පාරිභෝගිකයා කිසියම් භාණ්ඩයක ඒකක කිහිපයක් මිල දී ගන්නා විට මුළු පාරිභෝගික අතිරික්තය වන්නේ මිල දී ගත් එක් එක් ඒකකයක් සඳහා හිමිවුණු පාරිභෝගික අතිරික්තයන්ගේ එකතුවයි. පෞද්ගලික ඉල්ලුම් වක්‍රයත් වෙළඳ පොළ මිල රේඛාවත් ඇති ප්‍රදේශයෙන් මෙය පෙන්නුම් කරනු ඇත.

-වෙළඳ පොළ පාරිභෝගික අතිරික්තය ලෙස සළකන්නේ වෙළඳ පොළේ සියලුම ගැනුම්කරුවන්ගේ පෞද්ගලික පාරිභෝගික අතිරික්තයන්ගේ එකතුවයි. වෙළඳපොළ ඉල්ලුම් වක්‍රයත් වෙළඳ පොළ මිල රේකාවත් අතර ඇති ප්‍රදේශයෙන් මෙය පෙන්නුම් කරයි.

-නිශ්පාදන අතිරික්තය යනු, කිසියම් භාණ්ඩයක අතිරේක ඒකකයක් අලෙවි කිරීමේ දී ආයතනයට ලැබෙන මිලත් එම ඒකකය නිශ්පාදනය කිරීම සඳහා වැය වූ ආන්තික පිරිවැයත් අතර වෙනසයි

-කිසියම් භාණ්ඩ ඒකක කිහිපයක් අලෙවි කිරීමේ දී ආයතනයට හිමි වන මුළු නිශ්පාදන අතිරික්තය වන්නේ අලෙවි කල එක එක ඒකකයක් සඳහා ලැබුණු පෞද්ගලික නිශ්පාදන අතිරික්තයන්ගේ එකතුවයි. ආයතනයේ සැපයුම් වක්‍රයත් වෙළඳ පොළ මිල රේකාවත් අතර ප්‍රදේශයෙන් මෙය පෙන්නුම් කෙරේ.

(04)

(අ)

i)

කෙටි කාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී පවතියි. ස්ථාවර යෙදවුම් නොවෙනස්ව පවතිද්දී විචල්‍ය යෙදවුම් වැඩි කරන විට, විචල්‍ය යෙදවුමේ ආන්තතික හා සාමාන්‍ය ඵලදායීතාව කිසියම් හිමැවුම් මට්ටමක් දක්වා වැඩි වී ඉන් පසුව අඩුවීමයි.

ii)

-විචල්‍ය යෙදවුම් සමජාතීය වීම

-නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ තාක්ෂණය නොවෙනස්ව පැවතීම.

(ආ)

මෙහි හැඩය තීරණය වන්නේ, හීනවන ආන්තික ඵලදායී නීතිය මතය ය. ආන්තික පිරිවැය වක්‍රය ("U") අකුරක හැඩයක් ගනු ලබයි. එසේ වන්නේ හීනවන ආන්තික ඵලදායී නීතිය නිසාය.
-ආන්තික ඵලදාව උපරිම වන විට ආන්තික පිරිවැය අවම වේ.ආන්තික ඵලදාව අඩු වන විට ආන්තික පිරිවැය වැඩි වේ.
-මුළු ඵලදාව අඩුවන වේගයකින් ඉහළ නගින විට, ආන්තික ඵලදා වක්‍රය සාමාන්‍ය ඵලදා වක්‍රයේ මුදුන හරහා පහළ බසී.
-සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය වක්‍රය හා සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය වක්‍රය පහළ බසින විට , ආන්තික පිරිවැය වක්‍රය, සාමාන්‍ය පිරිවැය වක්‍ර වලට පහළින් පිහිටයි. අනතුරුව, ආන්තික පිරිවැය වක්‍රය සාමානය මුළු පිරිවැය වක්‍රයේ හා සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය වක්‍රයේ අවමය කපා ගෙන ඉහළ නගිමින් සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය හා සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය වක්‍ර වලට ඉහළින් පිහිටයි.හීනවන ආන්තික ඵලදාව මෙසේ වීමට හේතුවයි.

(ඇ)

ආන්තික අයභාරය, ඉහළ යන ආන්තික පිරිවැයට සමාන වන විට දීය.(MR = MC)
පූර්ණ තරගකාරී ආයතනයක් වෙළඳ පොළ මිල අනුගමනය කරන්නෙක් බැවින් පූර්ණ නම්‍ය ඉල්ලුම් වක්‍රයක් ආයතනයට ඇත. මේ නිසා මෙම ඉල්ලුම් වක්‍රය තිරස් අක්ෂයට හෙවත් ප්‍රමාණ අක්ෂයට සමාන්තතරව පිහිටයි.
ආයතනයේ ඉල්ලුම් වක්‍රය වන්නේ මෙම (AR) වක්‍රයයි. එය ආයතනයේ ආන්තික අයභාර (MR) වක්‍රය ද වේ. අනෙක් අතට ආයතනයේ මිල වන්නේ ද මෙම ආන්තික අයභාරය/ සාමාන්‍ය අයභාරයම වේ. මෙහි දී මිල ආන්තික පිරිවැයට සමාන වීමක් ලාභ උපරිම නිමැවුමේ දී දැකිය හැකිය.

(ඉ)

වෙළඳ පොළෙන් පැවරෙන මිල වෙනස් කරනවා වෙනුවට වෙළඳපොළ මිල අකර්මණ්‍ය ලෙස භාර ගැනීමට සිදුවන අතර, සෑම අතින්ම සමජාතීය භාණ්ඩ නිපදවන ආයතන රාශියක් වෙළඳ පොළ තුළ සිටින විට , සහ පාරිභෝගිකයන්ට පූර්න දැනුමක් පවතින විට, වෙළඳ පොළ මිලට බලපෑම් කළ නොහැකි වේ. ඒ නිසාම පූර්ණ තරගකාරී ආයතන මිල ගණුවෙකු ලෙස සළකයි. එම නිසා පූර්ණ නම්‍ය ඉල්ලුම් වක්‍රයට ආයතනය මුහුණ දෙයි.
නමුත් මිල සකසන්නෙකු යනු, වෙළඳ පොළෙන් ලබා දෙන මිල භාර ගන්නවා වෙනුවට වෙළඳ පොළ මිලට බලපෑම් කල හැකි ආයතන වේ. එක් එක් ආයතන වෙළඳ පොළට සපයනු ලබන භාණ්ඩ සමජාතීය නොවන විට මිලට බලපෑම් කල හැකි වේ. සෑම අතින්ම නොවුන ද ඒකාධිකාරී ආයතන විශාල සංඛ්‍යාවක් තිබුණත්, එක් එක් ආයතනවල නිශ්පාදනයේ වෙනස්කම් පවතින නිසා සම්පූර්ණයෙන් මිල සකස් කරනු ලබන්නේ එම ආයතන විසිනි. ඒ අනුව තම වෙළඳපොළ කොටස අහිමි නොවන ලෙස මිලට බලපෑම් කරයි. එවන් තත්වයක් යටතේ මිලට බලපෑම් කරන විට ආයතනයේ ඉල්ලුම් වක්‍රය ද වමේ සිට දකුණට බෑවුම් වේ.

(ඊ)

සංක්‍රාම ඉපැයීම යනු, කිසියම් නිෂ්පාදන සාධයක් පවත්නා භාවිතයෙහිම රඳවා තබා ගැනීම සඳහා එම සාධකය විසින් අපේක්ෂා කරනු ලබන අවම ඉපයීමයි. එනම් සාධකයක ආවස්ථික පිරිවැයයි.
මෙම සංක්‍රාම ඉපයීම් ඉක්මවා ලැබෙන අතිරේක ඉපැයීම ආර්ථික බදු කුලියයි.
සාධක සැපයුම අනම්‍ය වන විට ආර්ථික බදු කුලිය වැඩිවන අතර නම්‍ය වන තරමට සංක්‍රාම ඉපැයීම් වැඩි වේ. සාධක සැපයුම නම්‍ය වන විට ආර්ථික බදු කුලිය, සංක්‍රාම ඉපැයීම් වලට වඩා අඩු වේ. මෙසේ සාධකයක සැපයුම් වක්‍රය නම්‍ය තත්ත්වයක සිට අනම්‍ය තත්ත්වයකට වෙනස් වුවහොත් සංක්‍රාම ඉපැයීම් අඩුවී ආර්ථික බදු කුලිය වැඩිවේ.

(05)

(අ) මුදල් වියදම් කරනුයේ කවුරුන් ද යන්න නොසළකා සැබවින්ම භාණ්ඩ හා සේවා අත්පත් කර ගැනීම සත්‍ය සුනිශ්චිත පරිභෝජන වියදම ලෙස සැලකේ. එසේ වන්නේ සෑම විටම වියදම් කරන්නා සහ පරිභෝජනය කරන්නා එකම පුද්ගලයකු නොවන බැවිනි.

කුටුම්භ වල සත්‍ය සුනිශ්චිත පරිභෝජන වියදම ප්‍රධාන සංරචක (3) කින් සමන්විත වේ.

-වෙළඳ පොළ හුවමාරුවට පාත්‍ර වන්නාවූ භාණ්ඩ හා සේවා වල වටිනාකම ඇතුළුව පරිභෝජන භාණ්ඩ හා සේවා මිල දී ගැනීමට කුටුම්භ විසින් දරන මුළු වියදම.

-ද්‍රව්‍යමය සමාජ සංක්‍රාම ස්වරූපයෙන් රජය විසින් සපයන ලද පුද්ගල පරිභෝජන භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා දරන ලද මුළු වියදම

-(ලාභ අපේක්ෂාවක නොමැති කුටුම්භ සඳහා සේවා සපයන ආයතනික අංශ විසින් කුටුම්භ වෙත සපයන ලද පුද්ගල පරිභෝජන භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා දරන ලද වියදම්

රජයේ සත්‍ය සුනිශ්චිත පරිභෝජන වියදම යනු, සමූහ පරිභෝජන සේවා සැපයීම සඳහා දරන ලද වියදම් වන අතර,(ලාභ අපේක්ෂාවක නොමැති කුටුම්භ සඳහා සේවා සපයන ආයතනයන්ගේ සත්‍ය සුනිශ්චිත පරිභෝජන වියදම යනු, ඔවුන්ගේ සමස්ත අවසාන පරිභෝජන වියදමින්, ද්‍රව්‍යමය සමාජ සංක්‍රාම වියදම් අඩු කළ පසු පවතින පරිභෝජන වියදමයි).

(ආ)

i) වෙළඳ මිලට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය = 120 + 80 + 60 +40 – 50 = 250

ii) වැය කළ හැකි දළ ජාතික ආදායම = 250 – 20 + 15 = 245

iii) ජාතික ඉතුරුම් = 245 – (120 + 80) = 45

(ඇ)

යම් දෙන ලද කාල පරිච්ඡේදයක දී රටක සමස්ත ආර්ථික කාරක වන , කුටුම්භ , ව්‍යාපාර, රජය හා විදේශ යන අංශ විසින් භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීමට, සැළසුම් කරන ලද වියදම් ප්‍රවාහයයි.

සමාහාර ඉල්ලුමට සමාන සමාහාර සැපයුමක් පවතින විට සමතුලිත ආදායම් මට්ටම (Y = E) තීරණය වේ. මූර්ත නිෂ්පාදිතයේ වටිනාකමට වැඩි සමාහාර ඉල්ලුමක් පැවුතුනහොත් (Y < E) ආදායම් මට්ටම ප්‍රසාරණය වේ. එය අසමතුලිතතාවයකි. එසේ ම මූර්ත නිමැවුමේ වටිනාකමට වඩා සමාහාර ඉල්ලුම අඩු වන්නේ නම් (Y > E) ආදායමේ මට්ටම ද සංකෝචනය වේ. එය ද අසමතුලිත තත්ත්වයකි.

(ඉ)

i) S = Yd - (800 + 0. 8 yd) = Yd – 800 – 08 yd = -800 + 0.2 yd

ii) Y = 800 + 0.8 yd + 500 + 300

Y = 1600 + 0.8 (Yd – t + tr) = 1600 + 0.8 (Y – 100 + 150)

Y = 1600 + 0.8y +40

Y – 0.8Y = 1640

0.2 Y = 1640

Y = 1640 / 0.2 = 15600 / 2 = 8200

(06)

(අ)

-ගණුදෙනු චේතනාව
-ආරක්ෂණ චේතනාව
-සමපේක්ෂණ චේතනාව

(ආ)

මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මෙහෙය වන්නේ එරට මහ බැංකුව විසිනි.
සාර්ව ආර්ථික අරමණු ළඟා කර ගනු පිණිස මුදල් සුළබතාව හා මුදල් මිල පාලනය කරමින් සමාහාර ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපෑම් කිරීම මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියයි. එනම් මුදල් සැපයුම හා එහි පිරිවැය වන පොලී අනුපාතය පාලනය කිරීමයි.
මේ සඳහා ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක උපකරණ මහ බැංකුව විසින් යොදා ගනු ලබයි.

(ඇ)

මුදල් සැපයුම සංකෝචනය කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් සුරැකුම්පත් අලෙවි කළ විට එමගින් බැංකු පද්ධතිය තුළ ඇති ද්‍රවශීලතාව ඉවත් කළ හැකිය.
මහ බැංකුව සුරැකුම්පත් අලෙවි කරන විට, එමගින් වාණිජ බැංකු සතු සංචිත අඩු වේ. එවිට වාණිජ බැංකු වල ණය දීමේ ශක්තිය අඩු වී මුදල් සැපයුම සංකෝචනය වේ.

(ඉ)

i) ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය = $\frac{\text{ව්‍යවස්ථාපිත සංචිතය}}{\text{තැම්පතු}} * 100$

$= \frac{(1200,000-200,000)}{5000,000} * 100$

$= 20\%$

ii) තනි වාණිජ බැංකුවකට උපරිම වශයෙන් ණය ලබා දිය හැක්කේ අධි සංචිත දක්වා පමණි. එමනිසා, උපරිම වශයෙන් ලබා දියහැකි ණය ප්‍රමාණය වන්නේ රු. 200,000කි.

iii) බහුවිධ තැන්පතු ප්‍රසාරණය = අධි සංචිත * තැම්පතු ප්‍රසාරණ ගුණකය
= 200,000 * 1/20%
= 200,000 * 5
= 1000,000
එමනිසා මුදල් සැපයුම රු.1000,000කින් වැඩි වේ.

07)

(අ)

සාධාරණ ආදායම් ව්‍යාප්තියක් ඇති කිරීම
සාර්ව ආර්ථික ස්ථායිතාව තහවුරු කිරීම
ආර්ථික වෘද්ධිය සහ තිරසාර සංවර්ධනය ඉහළ නැංවීම
යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය
තරඟය තහවුරු කිරීම සඳහා නියාමනය කිරීම

(ආ)

i) පොදු සම්පත්
ii) පොදු භාණ්ඩ
iii)අර්ධ පොදු භාණ්ඩ
iv) ශුභ සාධන භාණ්ඩ

(ඇ)

කේන්සියානු සාර්ව ආර්ථික කළමණාකරණය

-උද්ධමන පීඩනයකින් තොරව පූර්ණ සේවා නියුක්තිය සහ තිරසාර ආර්ථික වෘද්ධියක් අත්කර ගැනීම සඳහා සමාහාර ඉල්ලුම පාලනය කිරීම

-ගෙවුම් ශේෂ දුෂ්කරතා පාලනය කිරීම

-ළදරු කර්මාන්ත ආරක්ෂා කිරීම

ආණ්ඩුවේ වියදම් පියවා ගැනීමට අවශ්‍ය අයභාරය රැස් කර ගැනීමට

-ඒකාධිකාරී ලාභ මත බදු පැනවීම

-ආදායම් ව්‍යාප්ති විෂමතා අවම කිරීමට

-නීච භාණ්ඩ පරිභෝජනය අධෛර්යමත් කිරීම හෝ වළක්වාලීම

(ඉ)

-මෙම තත්ත්වය පිළිඹිබු කරනුයේ පරිභෝජනය ආශ්‍රිත බාහිරතා නිසා හටගන්නා වෙළඳපොළ අසමත් වීමකි. බාහිරතා හේතු කොටගෙන පෞද්ගලික හා සමාජ ප්‍රතිලාභ අතර වෙනසක් හට ගනී. මිල යාන්ත්‍රණය විසින් සැළකිල්ලට ගනු ලබන්නේ පෞද්ගලික ප්‍රතිලාභ හා පෞද්ගලික පිරිවැය පමණක් වන බැවින් සමාජීය වශයෙන් ප්‍රශස්ත භාණ්ඩ පරිභෝජනයක් ඇති වීමට එමගින් ඉඩ නොලැබේ.

-කිසියම් පරිභෝජන ක්‍රියාවක් ඍණ භාහිරතා ඇති කරන විට පෞද්ගලික ප්‍රතිලාභ සමාජ ප්‍රතිලාභ ඉක්මවා යයි. එය අධි පරිභෝජනයකට ඉඩ සලසයි.

-කිසියම් පරිභෝජන ක්‍රියාවක් ධන බාහිරතා ඇති කරන විට සමාජ ප්‍රතිලාභ පෞද්ගලික ප්‍රතිලාභ ඉක්මවා යයි. එහි ප්‍රතිඵල වශයෙන් ඌන පරිභෝජනයක් සිදු වේ.

ඊ සමස්ත අයවැය හිඟයෙන් පොලී ගෙවීම් අඩු කළ විට ලැබෙන ශේෂය ප්‍රාථමික හිඟය ලෙස හැඳින්වේ. නැතහොත් දීමනා ඇතුළු රජයේ මුළු අයභාරදයෙන් පොලී ගෙවීම් රහිත මුළු වියදම (වර්තන හා ප්‍රාග්ධන) අඩු කළ විට ලැබෙන ශේෂය ප්‍රාථමික හිගය වේ.

08)

(අ)

අපනයන

-රෙදිපිළි සහ ඇගලුම්

-තේ

-රබර් නිශ්පාදිත

-කුළුබඩු

-ආනයන

-ඛණිජ තෙල්

-රෙදිපිළි

-ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය

-වාහන

(ආ)

-ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයක ඇතුලත් ගනුදෙනු ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් පහකි. එනම්,

-භාණ්ඩ හා සේවා අපනයනය කිරීම හා ආනයනය කිරීමට අදාල ගනුදෙනු.

-ආදායම් ලැබීම් හා ගෙවීම් ආශ්‍රිත ගනුදෙනු.

-වත්කම්, ධනය, ත්‍යාග වැනි දෑ පිළිබඳව ඒක පාර්ශවීයව සිදු කරන සංක්‍රාම.

-මූල්‍ය වත්කම් හිමිකර ගැනීම හා විකිණීම ආශ්‍රිත ගනුදෙනු

-නිෂ්පාදනය නොකල මූල්‍ය නොවන වත්කම් හිමිකර ගැනීම හා විකිණීම ආශ්‍රිත ගනුදෙනු.

එසේම මූල්‍ය ගිණුමෙහි ද ප්‍රධාන ඝණ (5)කි.
-ඍජු ආයෝජන
-කළඹ ආයෝජන
-මූල්‍ය ව්‍යුත්පන්න
-වෙනත් ආයෝජන
-වෙනත් සංචිත වත්කම්

(ඈ)
-ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමේ දී අපනයන ඉල්ලුම අඩු වී ආනයන ඉල්ලුම ඉහළ යාම.
-ප්‍රාග්ධන සංචලන ගලා ඒම අඩුවීම
-රට තුළ උද්ධමනය ඉහළ යාම
-අනාගතයේ දී ලාභ ලැබීමට පුද්ගලයෝ විදේශ මුදල් රැස් කිරීම.
-ආර්ථික වර්ධනය පහත වැටීම.
-දේශපාලන අස්ථාවරත්වය නිසා විදේශ ආයෝජන අඩුවීම.
-කොටස් වෙළඳ පොළ බිඳ වැටීම.

(ඉ)
සාමාන්‍ය ඉල්ලුම් සැපයුම් තත්ත්වයක් සහිත තීරු බදු පැනවීමෙන් මෙන්ම මුදලේ අගය අවප්‍රමා-ණය කිරීම තුළින් ද සිදු වන්නේ ආනයනය සීමා වීමත් දේශීය නිෂ්පාදකයා දිරිමත් වීමත් දේශීය පරිභෝජනය අඩුවීමත්ය .
-නමුත් තීරු බද්දක දී රජයට ආදායමක් ලැබෙන අතර අවප්‍රමාණයක දී නොලැබේ.
-තීරු බද්දක දී මෙන් නොව, මුදලේ අගය අවප්‍රමාණය කිරීම දේශීය මුදලින් ණය ගෙවීමේ දී මෙන්ම, සමස්ත ගෙවුම් ශේෂයටම බලපානු ඇත.

(ළ)

i) ජංගම ගිණුමේ ශේෂය

	රුපියලි බිලියන
වෙළඳ ශේෂය	(960)
සේවා	340
ප්‍රාථමික ආදායම්	(230)
ද්විතියික ආදායම්	630
	(220)

ii) මූල්‍ය ගිණුමේ ශේෂය = ජංගම ගිණුමේ ශේෂය +ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ශේෂය
= (220) + 20
= (200)

(09)
(අ)
සමාජ ආරක්ෂණය යනු ළමයින්, කාන්තාවන්, වියපත් වූවන්, ආබාධිතයන්, අවතන් වූවන් විරැකියාවෙන් පෙලෙන්නන් සහ රෝගීන් වැනි දිළිඳු සහ අනාරක්ෂිත තත්ත්වයක සිටින්නන් රැක ගැනීමට සහ උපකාර කිරීමට පවත්නා වැඩ පිළිවලයි.
-සමෘද්ධි දිළිඳු සහන වැඩසටහන
-වැඩිහිටි මාසික දීමනා
-මාසික පිං පඩිය
-පෝෂණ මල්ල
-ආබාධිත පුද්ගලයින්ට ලබා දෙන මාසික දීමනා

(ආ)

-ඉල්ලුම් හා සැපයුම් පාර්ශවීය ප්‍රතිපත්ති දෙවර්ගයම යෝග්‍ය පරිදි යොදා ගැනීම
-යටිතල පහසුකම් සඳහා කෙරෙනා රාජ්‍ය ආයෝජන ඉහළ නැංවීම්
-බදු පහල හෙලීම
-දේපොළ හිමිකම් සුරක්ෂිත කිරීම
-සාර්ව ආර්ථික ස්ථායිතාව පවත්වා ගෙන යාම.

(ඇ)

-මූර්ත පොලී අනුපාතිකය ධනාත්මක කර ගැනීම
-මූර්ත වේතන හා ඉහල ශ්‍රම ඵලදායිතාවයක් ළඟා කර ගැනීම
-විදේශ විනිමය පාලන රෙගුලාසි ලිහිල් කිරීම
-මූලය උපකරණ පරාසය පුළුල් කිරීම
-වාණිජ බැංකු වලට ප්‍රවේශ විය හැකි අවස්ථා වැඩි කිරීම

(ඉ)

සංවර්ධනය යනු, පුද්ගලයන්ගේ ජීවන මට්ටම, ආත්ම ගරුත්වය සහ නිදහස වැඩි දියුණු කිරීම මගින් ඔවුන්ගේ මානව ජීවන තත්ත්වය හා හැකියාවන් වර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියයි.
මිනිසුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය අයහපත් වීම කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන සාධක පහකි.
-භෞතික දෑ හීන වීම
-ශාරීරික වශයෙන් දුර්වල වීම
-සමාජ සම්බන්ධතා අයහපත් වීම
-අනාරක්ෂිත බව
-බල රහිත බව

(10)

(අ)

බහුමාන දරිද්‍රතා දර්ශකය යනු, කුටුම්බ මට්ටමේ දී පුද්ගලයින්ට මුහුණ පෑමට සිදුවන විවිධාකාර වූ විහීනතාවයන් පදනම් කරගෙන දරිද්‍රතාව මිනිම් කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා මිනුමයි.
මේ සඳහා ආදායම වැනි සරල පදනමක් යොදා ගනිමින් දරිද්‍රතාව මිනුම් කරනවාට වඩා, මිනිස් ජීවිතයට වඩාත් වැදගත් ක්ෂේත්‍ර තුනක් සැලකිල්ලට ගනී. එනම්,
-අධ්‍යාපනය
-සෞඛ්‍ය
-ජීවන තත්ත්වය

(ආ)

අඩු ආදායම් මට්ටමෙ දී මුහුණ දුන් අභියෝග ජයගෙන මැදි ආදායම් ලබන රටක් බවට පත් වූ එහෙත් ඉහළ ආදායම් ලබන රටක් බවට පත්වීම වළක්වාලන ගැටලු වලට මුහුණ දී ඇති රටවල් මෙසේ මැදි ආදයම් උගුලට හසු වී ඇති රටවල් යනුවෙන් හඳුන්වයි.
මැදි ආදයම් උගුලට හසු වීමට හේතු කිහිපයකි. එනම්,
-ශ්‍රම සූක්ෂම නිශ්පාදන ක්‍රියාවලි සහ අපනයන ව්‍යූහය වෙනස් නොවීම
-වාසිදායක පිරිවැය ව්‍යූහයක් ඇති නැගී එන ආර්ථිකයන්ගෙන් ඇතිවන තරගකාරීත්වය
-අඩු එකතු කල අගයකින් යුතු කර්මාන්ත මත ආර්ථිකය රඳා පැවතීම
-කර්මාන්ත නව අංශයක් කරා විකාශනය නොවීම හා නවෝත්පාදන අවම වීම

(ඇ)

-අපනයන ආදායම් වල කිසියම් පසු බැසීමක් සිදු විය හැක
-ප්‍රධාන වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ඇගලුම් අපනයන කර්මාන්තයට යුරෝපා සංගම් වෙළඳ පොළ තුල දැඩි තරගකාරීත්වයකට මුහුණ පෑමට සිදුවනු ඇත.
-ඉතා අඩු ලාභ ආන්තිකයක ක්‍රියාත්මක වූ අපනයන සමාගම් කාර්‍යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාම පිළිබඳ අවදානමක් හට ගනී
-නිශ්පාදන ආයතන ඵලදායිතාවය ඉහළ නංවා පිරිවැය අඩු කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

(ඉ)

ජනගහන වර්ධනය යනු කිසියම් කාලපරිච්ඡේදයක් තුල රටක සිදු වූ උපත්, මරණ සහ සංක්‍රමණ හේතු කොට ගෙන එම ජන සංඛ්‍යාවේ සිදු වූ වෙනසයි.

කිසියම් කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ ජනගහනයේ ප්‍රමාණය, ව්‍යූහය හා වර්ධනය කෙරෙහි බලපාන ප්‍රජා විද්‍යාත්මක සාධක 3කි.

-සාකල්‍යතාව
-මර්ත්‍යතාව
-ශුද්ධ සංක්‍රමණ

පී.ඩී.අයි.බර්නදෙත්
දෙවන වසර
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය

ගිණුම්කරණය

01 1995 අංක 15 දරණ ගිණුම්කරණ හා විගණන ප්‍රමිති පනත අනුව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති පනත අනුව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත පිලියෙල කිරීමේ බලය හිමි ආයතනය වනුයේ
   1) ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය
   2) ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව
   3) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ හා විගණන ප්‍රමිති අධීක්ෂණ මණ්ඩලය.
   4) ශ්‍රී ලංකා වරලත් කළමණාකරන ගණකාධිකාරී ආයතනය
   5) ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාව

02 පහත දෑ වලින් කළමණාකරන ගිණුම්කරන කාර්යයන් ඇතුළත් වන්නේ කුමන ප්‍රකාශයෙන්ද?
   1) සැලසුම්කරණය, සංවිධානකරණය, මෙහෙයවීම, පාලනය
   2) සැලසුම්කරණය, අයවැය පිළියෙල කිරීම, පාලනය
   3) සැලසුම්කරණය, සංවිධානකරනය, පාලනය
   4) සැලසුම්කරණය , අයවැය පිළියෙල කිරීම, මෙහෙයවීම
   5) සැලසුම්කරණය , සංවිධානකරණය, අයවැය පිලියෙල කිරීම

03 ලකුණු කල මිල රු 800 000 ක් වූ තොගයක් රු 50 000ක වෙළඳ වට්ටමකට යටත්ව 12% VAT සහිතව ණයට විකුණා ඇත . එම තොගයේ පිරිවැය රු. 500 000කි. එය පහත සමීකරණයට ගැලපූ විට ශුද්ධ ප්‍රතිලාභය වන්නේ?

	වත්කම්	+	වියදම්	=	වගකීම්	+	හිමිකම්	+	ආදායම්
01)	+ 340 000	+	50 0000	=	-	+	-	+	840 000
02)	+ 250 000	+	500 000	=	-	+	750000	+	-
03)	+ 340 000	+	500 000	=	+ 90 000	+	-	+	750 000
04)	+ 340 000	+	-	=	+ 90 000	+	250 000	+	-
05)	+ 250 000	+	-	=	-	+	250 000	+	-

පහත තොරතුරු ප්‍රශ්න අංක 04 හා 05 ට අදාල වේ.
විශ්ව විසින් රු 150 000ක පිරිවැය වූ තොග රු 200 000 ක ලකුණු කළ මිලෙන් 10% වෙළෙඳ වට්ටමක් යටතේ ණයට විකුණා ඇත. ඉන් විකුණුම් මිල රු 36 000ක් වටිනා තොග ගනුදෙනුකරු විසින් ආපසු එවා ඉතිරි ශේෂය පියවීමට 10% ක වට්ටමකට යටත්ව මුදල් ලබා දී ඇත.

04 ඉහත ගනුදෙනු විශ්වගේ ව්‍යාපාරයේ සටහන් කිරීමට අදාළ මූලාශ්‍ර ලියවිලි පිළිවෙලින්
   1) ඉන්වොයිසිය, හරපත , ලදුපත
   2) ඉන්වොයිසිය, බැරපත , ගෙවුම් වවුචරය
   3) ඉන්වොයිසිය, හරපත , ගෙවුම් වවුචරය
   4) ඉන්වොයිසිය, බැරපත ,ලදුපත
   5) ඉන්වොයිසිය, හරපත , ජනල් වවුචරය

05 මෙම ගණුදෙනු නිසා විශ්වගේ ව්‍යාපාරයේ ශුද්ධ ලාභයට වූ බලපෑම වන්නේ
1) රු 27 000 2) රු 12 600
3) රු 9 600 4) රු 15 600
5) රු 44 100

06 ජංගම වත්කම් තුළ අවසන් තොගය හඳුනා ගැනීමට අදාළ ගිණුම්කරණ සංකල්පය වන්නේ ?
1) ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පය 2) ගැලපුම් සංකල්පය
3) ආරක්ෂක සංකල්පය 4) කාලච්ඡේද සංකල්පය
5) උපචිත සංකල්පය

07 දේපළ පිරියත උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම්ගත කිරීමට පාදක කරගන්නා මූලික ගුණාත්මක ලක්ෂණය වන්නේ?
1) විශ්වසනීය නියෝජනය 2) අදාල බව
3) සැසඳිය හැකි බව 4) කාලීන බව
5) සත්‍යාපනය කළ හැකි බව

08. 2022.03.31 දිනට වෙළඳ ණයගැති පාලන ගිණුමේ පැවති ශේෂය රු.896 000ක් වූ අතර එදිනට ශේෂ ලැයිස්තුවේ පැවති ශේෂය එකිනෙකට සමාන නොවීය. වෙනසට හේතුව පසුව අනාවරණය විය.

■ රු. 100 000ක විකුණුම් ඉන්වොයිසියේ රු. 10 000 ක් ලෙස වෙළඳ ණයගැති ගිණුමේ සටහන් කර ඇත .
■ රු.4 000ක දුන් වට්ටම් වෙළඳ ණයගැති පාලන ගිණුමේ සටහන් කර නොමැත
■ වෙළඳ ණයගැති ශේෂ ලැයිස්තුවේ එකතුව රු. 6 000 ක් වැඩියෙන් සටහන් කර ඇත .

ඒ අනුව 2022.03.31 දිනට පැවති ශේෂ ලැයිස්තුවේ ශේෂය වන්නේ?
1) රු 816 000 2) රු 820 000
3) රු 800 000 4) රු 808 000
5) රු 812 000

පහත තොරතුරු ප්‍රශ්න අංක 09 හා 10ට අදාල වේ.

දක්ෂණගේ ව්‍යාපාරයේ 2022.03.31 දින ගබඩාවේ පැවති තොගය ගින්නක් නිසා විනාශ වූ අතර එහි වටිනාකම නිශ්චිතව ගණනය කිරීමට නොහැකි විය. හානි වූ අවසන් තොගය සඳහා 80% ක් රක්ෂණ වන්දි ලබාදීමට රක්ෂණ සමාගම එකග වූ අතර ඊට අදාළ පහත තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

	රු.
ආරම්භක තොගය	250 000
ගැනුම්	1 650 000
ගෙනඒමේ කුලී	50 000
ආපසු යැවුම්	100 000
විකුණුම්	2 000 000

අතිරේක තොරතුරු
(i) 2022.03.30 දින රු. 200 000 ක විකුණුම් ආපසු එවා ඇති අතර එම තොග 2022.04.02 වන දින ගබඩාවට ලැබී ඇත . ඒ පිළිබඳ කිසිවක් ගිණුම් තබා නොමැත
:සස*මෙම ව්‍යාපාරය විකුණුම් පිරිවැය මත 25% දළ ලාභයක් තබා ගත යුතුය.

09 2022.03.31 දින ගින්නට හසු වූ තොග වන්නේ
1) රු 410 000 2) රු 200 000
3) රු 250 000 4) රු 400 000
5) රු 36 000

10. 2022.03.31 දින ලැබිය යුතු රක්ෂණ වන්දියේ වටිනාකම වන්නේ ?
1) රු 200 000 2) රු 160 000
3) රු 328 000 4) රු 320 000
5) රු 288 000

11 සුභ සාධන සමිතියක 2021.04.01 දිනට සාමාජිකයන් 100 ක් සිටි අතර එක් අයෙකුගේ මාසික ගාස්තුව රු. 1 000 කි.

	2022.03.31 දිනට (රු')	2021.04.01 දිනට (රු')
හිග සාමාජික මුදල්	40 000	30 000
කලින් ලද සාමාජික මුදල්	50 000	20 000

ඒ අනුව වර්ෂය තුළ මුදලින් ලද සාමාජික මුදල් වටිනාකම වන්නේ
1) රු 100 000 2) රු 1 200 000
3) රු 150 000 4) රු 120 000
5) රු 1 220 000

12 හවුල් ව්‍යාපාර ආඥා පනතේ 24 වන වගන්තිය අනුව වැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,

1) හවුල්කරුවන්ගේ ලාභ අලාභ සමානව බෙදාගත යුතුය.
2) විශ්‍රාම ගිය හවුල්කරුවන්ගේ හිමිකම ණය ගිණුමකට මාරු කළේ නම් ඒ සඳහා 5% ක පොළියක් ලබාදිය යුතුය
3) ප්‍රාග්ධන ශේෂ මත කිසිදු පොලියක් හිමි නොවේ.
4) හවුල්කරුවන් සඳහා කිසිදු හවුල් වේතනයක් හිමි නොවේ.
5) හවුල්කරුවන් ව්‍යාපාරය වෙනුවෙන් දැරූ වියදම් සඳහා හවුල්කරුවන්ට ප්‍රතිපූර්ණය කළ යුතුය

■ පහත තොරතුරු ප්‍රශ්න අංක 13 ට හා 14 ට අදාල වේ.

තාරා හා රේඛා 2 : 1 අනුපාතයට ලාභ අලාභ බෙදා ගනිමින් පවත්වාගෙන යන හවුල් ව්‍යාපාරයට 2021.04.01 දින ලාභයෙන් 1/3 ක කොටසකට මීරා ඇතුලත් විය. 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ ලාභය රු. 1 800 000 ක් විය. එදිනට ඇස්තමේන්තු කළ කීර්තිනාමය 900 000 කි.

2021.03.31 දිනට (රු')

ප්‍රාග්ධන ගිණුම්

තාරා	4 000 000
රේඛා	2 000 000

ජංගම ගිණුම්

තාරා	40 000
රේඛා	60 000

අතිරේක තොරතුරු

■ තාරා, රේඛා හා මීරාගේ හවුල් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රාග්ධන ශේෂ මත 10% ක පොලියක් ගැලපිය යුතුය.
■ මීරා යෙදූ ප්‍රාග්ධනය රු. 3 000 000 කි.

13. 2022.03.31 දිනට හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම් ශේෂ වන්නේ,

	තාරා රු.	රේඛා රු.	මීරා රු.
1)	4 200 000	2 100 000	2 700 000
2)	4 000 000	2 200 000	2 800 000
3)	4 100 000	2 000 000	2 900 000
4)	4 200 000	2 000 000	2 800 000
5)	4 000 000	2 300 000	2 700 000

14 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ හවුල්කරුවන්ගේ ලාභ කොටස් පිළිවෙළින්

	තාරා රු.	රේඛා රු.
1)	800 000	400 000
2)	600 000	300 000
3)	400 000	300 000
4)	400 000	200 000
5)	860 000	470 000

15 සංඛගේ ව්‍යාපාරයේ පහත තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

■ 2021.04.01 දිනට තොගයේ පිරිවැය රු. 200 000 ක් වූ අතර, එහි ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය රු. 180 000 ක් විය.
■ වසර තුළ සිදු කළ මුළු ගැනුම් රු. 800 000 ක් වූ අතර, මින් 5% ක් ආපසු යැවීය.
■ 2022.03.31 දිනට තොගයේ පිරිවැය රු. 60 000 ක් වූ අතර, එහි ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය රු. 54 000 ක් විය.
■ විකුණුම් පිරිවැය මත දළ ලාභ අනුපාතය 30% ක් නම්, ව්‍යාපාරයේ මුළු විකුණුම් වනුයේ,

1) රු 880 000
2) රු 1 144 000
3) රු 940 000
4) රු 1 122 000
5) රු 1 257 000

16 2021.04.01 දිනට පැවති සාමාන්‍ය කොටස් ගණන 100 000 ක් වන අතර එක් කොටසක වටිනාකම රු. 20 කි. 2021.10.01 දින කොටස් 20 000 කොටසක් රු. 25 ක් සාමාන්‍ය කොටස් නිකුතුවක් සිදු කර ඇත. 2022.01.01 දිනට පැවති කොටස් 4 කට 1 බැගින් කොටසක් රු. 20 බැගින් රඳවාගත් ඉපයුම් ප්‍රාග්ධනිත කරන ලදී. 2022.03.31 දිනට සාමාන්‍ය කොටස් ගණන හා ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයේ වටිනාකම වන්නේ,

	සාමාන්‍ය කොටස් ගණන	ප්‍රකාශ කළ ප්‍රාග්ධනය රු.
1)	150 000	2 500 000
2)	120 000	2 500 000
3)	150 000	3 000 000
4)	145 000	3 000 000
5)	150 000	3 100 000

පහත තොරතුරු ප්‍රශ්න අංක 17 ට හා 18 ට අදාල වේ.
රෝස් සමාගමේ 2022ග03ග31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පහත තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

	(රු.000)
විකුණුම්	60 000
විකුණුම් පිරිවැය	25 000
මෝටර් රථ විකුණුම් ලාභ	2 000
ලද වට්ටම්	100
පරිපාලන වියදම්	10 000
බෙදාහැරීමේ වියදම්	6 000
ආදායම් බදු	400
ඉඩම් ප්‍රත්‍යාගණන අලාභ	1 600

අතිරේක තොරතුරු,
(i) ඉඩම් වර්ෂය තුළ දෙවනවරට ප්‍රත්‍යාගණනය කළ අතර ප්‍රථම ප්‍රත්‍යාගණනයේ දී රු.2 000 000 ක අතිරික්තයක් වාර්තා කර නිසි පරිදි ගිණුම් තබා ඇත.
(ii) වර්ෂය තුල ගෙවූ රු. 600 000 ක ලාභාංශ පරිපාලන වියදම් තුල දක්වා ඇත.

17 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුළු ආදායම හා මුළු වියදම වන්නේ,

	මුළු ආදායම (රු"000)	මුළු වියදම (රු"000)
1)	63 000	42 400
2)	62 000	42 400
3)	62 100	43 000
4)	62 000	43 000
5)	62 100	42 400

18 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ ලාභය හා වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් වන්නේ,

	2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ ලාභය (රු"000)	2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් :රු.000*
1)	19 700	2 000
2)	19 700	(1 600)
3)	21 300	(1 600)
4)	21 300	2 000
5)	20 900	400

19. ව්‍යාපාරයක් සතු ගොඩනැගිලි පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.
2021.04.01 දිනට ගොඩනැගිලි පිරිවැය හා ක්ෂය වෙන් කිරීමේ ගිණුමේ ශේෂයන් පිළිවෙළින් රු. 1 000 000 හා රු. 250 000 කි. 2022.01.01 දින මෙම ගොඩනැගිලි රු. 800 000 ක අගයකට ප්‍රත්‍යාගණනය කර ඇත. ගොඩනැගිලි සරල මාර්ග ක්‍රමයට වාර්ෂිකව 10% බැගින් ක්ෂය කරයි. මෙම ගොඩනැගිලි ප්‍රත්‍යාගණනයෙන් 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ ඇතිවන ප්‍රතිඵලය වන්නේ

1) රු. 125 000 ක අතිරික්තයකි. 2) රු. 175 000 ක අතිරික්තයකි.
3) රු. 100 000 ක ඌණතාවයකි. 4) රු. 200 000 ක අතිරික්තයකි.
5) රු. 150 000 ක ඌණතාවයකි.

20. සීමිත ආනන්ද පොදු සමාගමේ 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2022.06.19 දින අධ්‍යක්ෂකවරු අනුමත කර, 2022.07.10 දින මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රසිද්ධ කර ඇත. එම කාලය තුල පහත සිදුවීම් සිදු වී ඇත.

A - 2022.03.31 දිනට තිබූ තොගයේ පිරිවැය රු. 800 000 ක් වූ අතර එම තොගය රු. 600 000 2022.04.10 දින විකුණා ඇත.
B - 2022.04.01 දින සිදු කළ ණයට විකුණුමක් නිසා ඇති වූ වෙළඳ ණයගැතියෙකු 2022.05.10 දින බුන්වත් වී ඇත.
C - 2022.03.31 දිනට රු. 100 000 ක ප්‍රතිපාදනයක් කර ඇති නඩුවක් සඳහා 2022.06.01 දින තීන්දුව ලබා දී ඇත. ඒ සඳහා රු. 200 000 ක වන්දි ගෙවීමට සිදු විය.

LKAS 10 (වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම්) ප්‍රමිතියට අනුව ඉහත සිදුවීම් වලින් 2022.03.31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගලපන සිදුවීම/සිදුවීම් වන්නේ,

1) A හා B පමණි. 2) A පමණි.
3) A හා ස පමණි. 4) A හා B පමණි.
5) A , B හා C යන සියල්ලම

21 LKAS 37 (ප්‍රතිපාදන, අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා අසම්භාව්‍ය වත්කම්) ප්‍රමිතියට අනුව පහත කුමන අයිතමය මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ ප්‍රතිපාදන ලෙස හඳුනාගත යුතුද?

A - ක්ෂය වෙන් කිරීම් B - වගකීම් සහතික වෙන් කිරීම්

C - නඩු වන්දි සඳහා වෙන් කිරීම් D - අඩමාණ ණය වෙන් කිරීම්

1) A හා B පමණි. 2) B හා C පමණි.
3) B , C හා D පමණි. 4) A , C හා D පමණි.
5) C පමණි.

22. 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සමාගමක පහත තොතුරු ඔබට සපයා ඇත.

විස්තරය	(රු''000)
වර්ෂයේ ශුද්ධ ලාභය	1 350
වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් බද්ද	400
වර්ෂය තුල ගෙවූ බදු	200
වාර්ෂික ක්ෂයවීම්	300
රථ විකුණුම් ලාභ	150
වර්ෂය තුළ - තොග වැඩිවීම්	60
- ණයගැති අඩුවීම	40
- ණයහිමි වැඩිවීම	50

LKAS 07 (මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශ) ප්‍රමිතියට අනුව 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය වන්නේ,

1) රු. 1 530 000 2) රු. 1 850 000
3) රු. 1 700 000 4) රු. 1 730 000
5) රු. 1 630 000

23. පහත තොරතුරු සමාගමක් 2021.10.01 දින මිලදී ගත් යන්ත්‍රයක් සඳහා අදාල වේ.

විස්තරය	(රු''000)
මිලදී ගැනුම් පිරිවැය	2 400
ගෙන ඒමේ කුලී	600
සවි කිරීමේ වියදම්	100
සුන්බුන් අගය	400

යන්ත්‍රයේ අපේක්ෂිත ඵලදායී ජීව කාලය වසර 9 ක් වන අතර, ආර්ථික ආයු කාලය වසර 10 කි. පිරිවැය මත සරල මාර්ග ක්‍රමයට වාර්ෂිකව ක්ෂය කළ යුතුය. LKAS 16 ට අනුව යන්ත්‍රයේ පිරිවැය හා 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ක්ෂය වීම් වන්නේ,

	යන්ත්‍රයේ පිරිවැය (රු''000)	2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ක්ෂය (රු''000)
1)	3 100	135
2)	3 100	270
3)	500	116
4)	3 100	300
5)	3 100	150

24. සමාගමක ජංගම අනුපාතය සහ ක්ෂණික අනුපාතය පිළිවෙළින් 2 : 1 හා 1.2 : 1 විය. අනෙකුත් සියලු සාධක නොවෙනස්ව පවතින විට භාණ්ඩ ණයට ගැනීම නිසා මෙම අනුපාත දෙක කෙරෙහි සිදුකරන බලපෑම කුමක්ද?

	ජංගම අනුපාත	ක්ෂණික අනුපාතය
1)	වැඩි වේ.	වැඩි වේ.
2)	අඩු වේ.	අඩු වේ.
3)	වැඩි වේ.	අඩු වේ.
4)	අඩු වේ.	වැඩි වේ.
5)	වෙනස් නොවේ.	වෙනස් නොවේ.

25. තොග පාලනයට අදාල ව පහත කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ නිවැරදි වේද?

A - ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණයේ දී මුළු තබා ගැනීමේ පිරිවැය මුළු ලබා ගැනීමේ පිරිවැයට සමාන වේ.

B - එක වරකට ඇණවුම් කරන ඒකක ප්‍රමාණය වැඩි වූ විට මුළු තබා ගැනීමේ පිරිවැය සෘජුවම වැඩි වෙ.

C - ආරක්ෂිත තොගයක් පවත්වා ගන්නේ නම් එය අවම තොග මට්ටම සමාන වේ.

1) A පමණි. 2) B පමණි.
3) A හා C පමණි. 4) B හා C පමණි.
5) A , B හා C යන සියල්ලම

ප්‍රශ්න 26 හා 27 සඳහා පහත සඳහන් තොරතුරු අදාල වේ.

ව්‍යාපාරයක් ඒකක 5 000 ක් නිෂ්පාදනයේ දී, සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය රු. 1 000 000 ක් හා සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය රු. 900 000 ක් දරයි. ඒකකයක වෙනත් සෘජු පිරිවැය රු. 40 ක් වන අතර නිෂ්පාදනය නොවන පොදුකාර්ය පිරිවැය ඒකකයකට රු. 40 කි. ඒකකයක් නිෂ්පාදනයේ දී එක් එක් දෙපා-ර්තමේන්තුව තුළ ගතකළ කාලය හා අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාත මෙසේය.

අංශය	යන්ත්‍ර පැය	ශ්‍රම පැය	අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාතය
එකලස්	7	5	යන්ත්‍ර පැයකට රු. 20
ඉදි කිරීම්	8	6	යන්ත්‍ර පැයකට රු. 15
නිම කිරීම්	5	9	ශ්‍රම පැයකට රු. 10

26. ඒකකයක නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය,

1) රු. 310 2) රු. 350
3) රු. 390 4) රු. 300
5) රු. 26

27. ඒකකයක මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය,

1) රු. 770 2) රු. 540
3) රු. 730 4) රු. 890
5) රු. 810

28. පොදුකාර්ය අන්තර්ග්‍රහණය සඳහා සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය පදනම භාවිත කරන සමාගමක් පහත තොරතුරු ලබා දී ඇත.

	රු.
සෘජු ද්‍රව්‍ය	1 000 000
සෘජු ශ්‍රමය	500 000
කර්මාන්ත ශාලා පොදු කාර්ය	1 000 000
අවසන් තොගයේ පිරිවැය	75 000 (මෙහි රු. 30 000 ක සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය ඇතුළත් වේ.)

පොදුකාර්ය අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාතය හා අවසාන තොගයේ අන්තර්ග්‍රහණය කර ඇති පොදුකාර්ය වටිනාකම කුමක්ද?

	පොදුකාර්ය අන්තර්ග්‍රහන අනුපාතය (%)	අන්තර්ග්‍රහණය කළ පොදුකාර්ය රු.
1)	400	45 000
2)	50	20 000
3)	200	30 000
4)	200	7 500
5)	250	50 000

29 නිෂ්පාදන සමාගමක ආරක්ෂිත ආන්තිකය රු. 600 000 ක් වූ අතර එම ඒකක සංඛ්‍යාවේ දී මුළු විචල්‍ය පිරිවැය රු. 880 000 කි. දායක විකුණුම් අනුපාතය 20% ක් සමාගම සෑම විටම පවත්වා ගන්නේ නම් මුළු ස්ථාවර පිරිවැය වන්නේ,

1) රු. 100 000
2) රු. 180 000
3) රු. 120 000
4) රු. 60 000
5) රු. 80 000

30. ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදන පරිමාව යටතේ නිපදවන ඒකක ප්‍රමාණය වැඩිවන විට, පහත කුමන පිරිවැය අයිතමයක් අඩු වේද?

A. මුළු ස්ථාවර පිරිවැය
B. ඒකක ස්ථාවර පිරිවැය
C. මුළු විචල්‍ය පිරිවැය
D. ඒකක විචල්‍ය පිරිවැය

1) A හා B පමණි.
2) B පමණි.
3) A හා C පමණි.
4) B හා C පමණි.
5) B , C හා D පමණි.

අංක 31 සිට 50 තෙක් ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න

31. පහත දක්වා ඇති ප්‍රකාශ සත්‍ය හෝ අසත්‍ය බව දක්වන්න.

ප්‍රකාශය - සත්‍ය./.අසත්‍ය.

A මූල්‍ය ගිණුම්කරණයේ දී කළමණාකරුවන්ට තීරණ ගැනීමට අවශ්‍ය සියළුම තොරතුරු ලබාදේ. ....

B ද්විත්ව සටහන් න්‍යයේදී සෑම හර සටහනකටම බැර සටහන් යෙදීම කළ යුතුය. ....

C ගිණුම්කරණ සමීකරණය තුල සෑම විටම මුළු වත්කම් වල එකතුවට මුළු වගකීම් හා මුළු හිමිකම් වල එකතුවට සමාන වේ. ....

D හවුල් ව්‍යාපාරයක ශුද්ධ ලාභය විසර්ජනය කිරීමේ දී ලිඛිත ගිවිසුමක් නොමැති නම් ලාභ අලාභ සමානව බෙදා ගැනීම කළ යුතුය ....

32. අමිත් විසින් 2022.04.01 දින රු. 400 000 ක මුදලක් ආයෝජනය කරමින් ආරම්භ කළ ව්‍යාපාරයේ අප්‍රේල් මාසය තුල මුළු වත්කම් රු. 800 000 කින් හා මුළු වගකීම් රු. 200 000 කින් වැඩි වී ඇත. මාසය තුල අයිතිකරු රු. 20 000 ක මුදලක් ගැනිලි කර ඇත.
2022.04.30 දිනට ව්‍යාපාරයේ ශුද්ධ ලාභය හෝ අලාභය වන්නේ රු. ....

33. පහත ගනුදෙනු වලට අදාල ද්විත්ව සටහන් ලියා දක්වන්න.
(1) රු.150 000ක පිරිවැය වූ තොග රුග200 000ක වටිනාකමකට ණයට විකුණුම්.
....
....
....

(2) රු. 100 000ක වෙළඳ ගෙවිය යුතු ශේෂයක් පියවීමට 10% ක වට්ටමකට යටත්ව අයිතිකරු විසින් මුදල් ගෙවා ඇත.
....
....
....
....
....
....

පහත ගනුදෙනු ප්‍රශ්න අංක 34 හා 35 ට අදාල වේ.

සමන්ගේ ව්‍යාපාරයේ සිදු වූ ගනුදෙනු කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.
A රු. 40 000 ක පිරිවැය වූ තොග රුග 35 000 කට ණයට විකුණුම්,
B වාර්ෂික ක්ෂයවීම් රු. 20 000 කි.
C ආරම්භක දිනට උපචිත විදුලි වියදම් රු. 4 000 ක් ගෙවීම,
D රු. 2 000 ක පිරිවැය වූ විකුණුම් මිල රු. 4 000 ක තොගයක් ආපසු එවුම්,

34. ඉහත ගණුදෙනු පොදු ලෙජරයේ පහත ගිණුම් වල දක්වන ආකාරය ✓ ලකුණ යොදා දක්වන්න.

ගණුදෙනුව	වත්කම්	වියදම්	වගකීම්	හිමිකම්	ආදායම්
A	....	....	....	....	....
B	....	....	....	....	....
C	....	....	....	....	....
D	....	....	....	....	....

35. ඉහත ගණුදෙනු වලට අදාල මූලික ලියවිලි හා මූලික සටහන් පොත් වන්නේ

ගණුදෙනුව	මූලාශ්‍ර ලියවිලි	මූලික සටන් පොත
A	....	....
B	....	....
C	....	....
D	....	....

36. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ වලට අදාල ගිණුම්කරණ සංකල්පය ලියා දක්වන්න.

A වෙළඳපල වටිනාකම නොසලකා ගත් මිල මත දේපල පිරියත උපකරණ පවත්වාගෙන යාම.
....

B පිරිවැයට වඩා අඩු වටිනාකමින් යුතු ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයට අවසන් තොගය හඳුනා ගත යුතුය.
....

C භාවිත අයිතිය ඇති වත්කම් සමාගමේ වත්කම් ලෙස හඳුනා ගැනීම.
....

D ඉදිරියට ගෙවූ රක්ෂණය ජංගම වත්කම් ලෙස හඳුනා ගැනීම. ....

පහත තොරතුරු 37 ට හා 38 ට අදාල වේ.
නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයේ 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පහත තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

		රු.
2021.04.01 දිනට	අමුද්‍රව්‍ය තොගය	40 000
	නොනිමි තොගය	10 000
	නිමි තොගය (ඒකක 100)	100 000
අමුද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීම්		440 000
සෘජු ශ්‍රමය		160 000
විදුලි වියදම්		20 000
යන්ත්‍ර පිරිවැය		400 000
වක්‍ර ශ්‍රමය		50 000
2022.03.31 දිනට	අමුද්‍රව්‍ය තොගය	10 000
	නොනිමි තොගය	20 000
	නිමි තොගය	?
	උපචිත විදුලිය	10 00

අතිරේක තොරතුරු
- යන්ත්‍ර වාර්ෂිකව පිරිවැය මත 10% ක්ෂය කළ යුතුය.
- වර්ෂය තුල ඒකක 7300 ක් නිපදවා ඇති අතර නිමි ඒකක 40 ක් හානි වී ඇත.
- වර්ෂය තුල ආරම්භක ඒකක ඇතුලුව ඒකක 7 200 ක් අලෙවි කර ඇත.

37. 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා,
(1) ප්‍රාථමික පිරිවැය රු. ....
(2) නිෂ්පාදන පිරිවැය රු. ....

38. (i) 2022.03.31 දිනට අවසන් නිමි තොගයේ පිරිවැය රු. ....
ii) 2022.03.31 දිනට හානි වූ තොගයේ පිරිවැය රු...

39. 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තු ආදායම් බද්ද රු. 3 000 000 කි. ශේෂ පිරික්සුමෙන් උපුටාගත් තොරතුරු පහත දැක්වේ

	රු.
2021.04.01 දිනට ආදායම් බදු වෙන් කිරීම්	600 000
2020/2021 වර්ෂය සඳහා ගෙවූ ආදායම් බදු	750 000
2021/2022 වර්ෂය සඳහා ගෙවූ ආදායම් බදු	2 200 000

ඒ අනුව,
(i) 2022.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු වියදම
රු...
(ii) 2022.03.31 දිනට ජංගම වගකීම්වල ඇතුලත් ආදායම් බදු වෙන් කිරීම් වටිනාකම,
රු. ....

40. 2016.04.01 දින රු. 1 000 000 මිලදී ගනු ලැබූ රථයක් එදිනට ඵලදායී ජීව කාලය වසර 8 ක් හා සුන්බුන් අගය රු. 200 000 ක් විය. පසුව 2020.04.01 දින කරන ලද සමාලෝචනයක දී වත්කමේ ඵලදායී ජීව කාලය එදින සිට තවත් වසර 4 ක් බව තහවුරු වූ අතර, සුන්බුන් අගය වෙනසක් නොවීය. ඒ අනුව 2022.03.31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ දැක්විය යුතු මෝටර් රථයේ ධාරණ වටිනාකම,
රු. ....

41. පුබුදු PLC හි 2022 මාර්තු 31 න් අවසන් වසර සඳහා පහත ස්කන්ධ වෙනස්වීම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කර ඇත

දිනය	විස්තරය	සාමාන්‍ය කොටස්	ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	පොදු සංචිත	රඳවාගත් ලාභ
2021.04.01	ශේෂය	10 000	1 000	500	4 250
05.10	A	1 000	-	-	-
06.01	B	-	-	1 500	(1 500)
07.08	C	-	600	-	4 200
08.20	D	2 500	-	(2 500)	-

ඉහත ස්කන්ධ වෙනස් වීම් ප්‍රකාශනයෙහි A B C හා D යන ඉංග්‍රීසි අක්ෂර වලින් නිරූපණය වන්නේ
A.. B ....
C.. D ....

42. SLFRS 15 (ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ ගිවිසුම්වලින් අයභාරය) ප්‍රමිතයට අනුව පහත දෑ සඳහන් කරන්න.

(අ) ආයතනයක අයභාරය හඳුනාගත යුතු අවස්ථාව
....
....
....

(අ) ගනුදෙනුවක මිල යන්න නිර්වචනය කරන්න

....

....

....

....

....

43. නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයක පහත තොරතුරු 2022.03.31 දිනට ඔබට සපයා ඇත.

■ ඒකකයක් සෑදීම සඳහා සෘජු ශ්‍රම පැය 2 ක් අවශ්‍ය වන අතර, ශ්‍රම පැයක වටිනාකම රු. 450 කි. කාලපරිච්ඡේදය තුල නිපද වූ ඒකක ගණන 5 000 කි.

■ 2021/2022 වර්ෂයේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය රු. 9 000 000 කි.

■ නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය සෘජු ශ්‍රම පැය පදනම මත අන්තර්ග්‍රහණය කරන ලද අතර ශ්‍රම පැයක අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාතය රු. 200 කි.

ඒකකයක සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය රු. ....

පහත තොරතුරු ප්‍රශ්න අංක 44 හා 45 සඳහා අදාල වේ.

2021.04.01 දින දිගුකාලීන කල්බදු ක්‍රමය යටතේ ගත් යන්ත්‍රයක පහත තොරතුරු ඔබට ලබා දී ඇත.

	(රු''000)
යන්ත්‍රය සඳහා ගෙවූ මූලික තැන්පතුව	4 000
සවි කිරීමේ පිරිවැය	400
අනෙකුත් සෘජු වියදම්	600

ඉදිරි වසර 5 තුල රු. 1 000 000 බැගින් සමාන වාරික වලින් ගෙවීමට එකඟ වී ඇත. ඒ සඳහා පොලී පහත පරිදි වේ

වර්ෂය	පොලිය (රු.'000)
2021/2022	300
2022/2023	250
2023/2024	200
2024/2025	150
2025/2026	100

44. යන්ත්‍රයේ පිරිවැය වනුයේ රු. ....

45. වසර තුළ පළ මු වාරිකය ගෙවා ඇත්නම් 2022.03.31 දිනට,

(අ) ජංගම නොවන කල්බදු වගකීම රු. ....

(ආ) ජංගම කල්බදු වගකීම රු. ....

46. පහත දී ඇති එක් එක් ලියවිලි වලට අදාලව ඒවා පිළියෙළ කරන අංශය හෝ පුද්ගලයා කවුරුන්ද යන්න ලියා දක්වන්න.

(1) ගබඩා අධියාචනා පත්‍රය. ....

(2) ගැනුම් ඉන්වොයිසිය. ....

(3) භාණ්ඩ භාරගැනීමේ පත්‍රය ....

(4) භාණ්ඩ භාරදීමේ තුණ්ඩුව ....

47. සමාගමක 2021/2022 වර්ෂයේ ශුද්ධ ලාභය රු. 1 000 000 කි. ආදායම් බදු වියදම බදු පෙර ලාභයෙන් 20% ක් වන අතර, 2022.03.31 දිනට හා 2021.03.31 දිනට (උපචිත පොලී, මුදල් සහ යෝජිත ලාභාංශ හැර) ජංගම වත්කම් හා ජංගම වගකීම් පහත වේ.

	2022.03.31 දිනට (රු.)	2021.03.31 දිනට (රු.)
ජංගම වත්කම්	600 000	400 000
ජංගම වගකීම්	360 000	140 000
උපචිත ආදායම් බදු	50 000	120 000

2021/2022 වර්ෂයේ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ පැවති මුදල් නොවන අයිතමයන්,

- රථ විකුණුම් ලාභ රු. 100 000
- ක්ෂයවීම් රු. 60 000

LKAS 07 ට අනුව මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාල මුදල් ප්‍රවාහය වනුයේ,

රු. ....

48. පහත ගණුදෙනු නිසා ජංගම අනුපාතයට වන බලපෑම වැඩිවේ ද අඩුවේ ද වෙනස් නොවේ ද යන්න දක්වන්න.

වැඩිවේ, අඩුවේ, වෙනස් නොවේ

A - ලාභයක් සහිතව ණයට විකුණූ භාණ්ඩ ආපසු එවීම. ....

B - ගෙවිය යුතු බිලක් සඳහා මුදල් ගෙවීම. ....

C - 10%ක වට්ටමකට යටත්ව වෙළෙඳ ගෙවිය යුතුදෑ සඳහා මුදල් ගෙවීම..........................

D - 10% ක වට්ටමකට යටත්ව වෙළෙඳ ලැබිය යුතු දෑ වලින් මුදල් ලැබීම. ....

49. පහත තොරතුරු භාවිත කරමින් හිස්තැන් වලට අදාල වටිනාකම ගණනය කරන්න.

සාමාන්‍ය ණයගැතියෝ	2 000 000
ණයගැති පිරිවැටුම් අනුපාතය (වාර)	8
දළ ලාභ අනුපාතය	25 %
පොලී ආවරණ අනුපාතය (වාර)	6
පොලිය	500 000

සියළුම විකුණුම් ණය පදනම මත සිදු කර ඇත.

රු.

A. විකුණුම් ....

B. විකුණුම් පිරිවැය ....

C. දළ ලාභය ....

D. බදුපෙර ශුද්ධ ලාභය ....

50. එක් භාණ්ඩයක් නිපදවනු ලබන ආයතනයක වර්තමාන නිෂ්පාදන හා අලෙවි ඒකක ගණන 3 000 ක් වන අතර එම අවස්ථාවේ දී සමාගම රු. 600 000 ක ලාභයක් උපයයි. සමාගමේ ඒකක ස්ථාවර පිරිවැය හා ඒකක විචල්‍ය පිරිවැය පිළිවෙළ න් රු. 400 ක් හා රු. 300 ක් වේ. එම අවස්ථාවේ දී ව්‍යාපාරයේ සමච්ඡේදන ලක්ෂ්‍යය ඒකක හා ආරක්ෂිත ආන්තිකයේ වටිනාකම සොයන්න.

1) සමච්ඡේදන ලක්ෂය ඒකක ....

2) ආරක්ෂිත ආන්තිකය රු. ....

පිළිතුරු

01. 1)	11. 5)	21. 2)
02. 2)	12. 2)	22. 4)
03. 3)	13. 1)	23. 5)
04. 4)	14. 4)	24. 2)
05. 3)	15. 2)	25. 5)
06. 3)	16. 5)	26. 2)
07. 2)	17. 5)	27. 1)
08. 4)	18. 3)	28. 3)
09. 3)	19. 1)	29. 1)
10. 1)	20. 3)	30. 2)

31. A - අසත්‍ය
B - සත්‍ය
C - සත්‍ය
D - අසත්‍ය

32. රු. 620 000

33. 1) වෙළඳ ලැබිය යුතු පාලන ගිණුම හර 200 000
විකුණුම් ගිණුම බැර 200 000
2) වෙළඳ ණයහිමි පාලන ගිණුම හර 100 000
ලද වට්ටම් ගිණුම බැර 10 000
ප්‍රාග්ධන ගිණුම බැර බැර 90 000

34.

	වත්කම්	වියදම්	වගකීම්	හිමිකම්	ආදායම්
A	✓	✓			✓
B	✓	✓			
C	✓		✓		
D	✓	✓			✓

35.

	මූලාශ්‍ර ලියවිලි	මූලික සටහන් පොත්
A	ඉන්වොයිසිය	විකුණුම් ජනලය
B	ජ්නල් වවුචරය	පොදු ජනලය
C	ගෙවීම් වවුචරය	ගෙවීම් ජනලය
D	බැරපත	ආපසු එවුම් ජනලය

36.
A ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පය
B ආරක්ෂණ සංකල්පය
C යථානුරූපී සංකල්පය
D උපචිත සංකල්පය

37.
1) රු. 630 000
2) රු. 730 000

38. 1) රු. 16 000
    2) රු. 4 000

39. (i) රු. 3 150 000
    (ii) රු. 800 000

40. රු. 400 000

41. A - සාමාන්‍ය කොටස් නිකුතුව / හිමිකම් කොටස් නිකුතුව.
    B - පොදු සංචිතයට මාරු කිරීම්.
    C - මුළු විස්තීරණ ආදායම්.
    D - ප්‍රසාද කොටස් නිකුතුව

42. (i) කාර්ය සාධන බැඳීම තෘප්තිමත් වූ පසු අයභාරය හඳුනාගත යුතුය.
    (ii) පොරොන්දු වූ භාණ්ඩ හෝ සේවා පැවරීම වෙනුවෙන් ගනුදෙනුකරුගෙන් ව්‍යාපාරය ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත ප්‍රතිශ්ටාවෙහි වටිනාකමයි.

43. රු. 500

44. රු. 9 000 000

45. (i) රු. 2 550 000
    (ii) රු. 750 000

46. 1) නිෂ්පාදනාගාරය
    2) සැපයුම්කරු
    3) ගබඩාව / භාණ්ඩ භාරගැනීමේ අංශය
    4) සැපයුම්කරු

47. රු. 910 000

48. A අඩුවේ.
    B වැඩි වේ.
    C වැඩි වේ.
    D අඩු වේ.

49. A රු. 1 600 000
    B රු. 1 200 000
    C රු. 4 000 000
    D රු. 2 500 000

50. 1) ඒකක 2 000
    2) රු. 900 000

එස්.සී.ධනංජය සේනානායක
දෙවන වසර
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය

ප්‍රශ්න පත්‍ර සමාලෝචනය

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය ප්‍රශ්න පත්‍රය
එල්.ඒ.එස්.පෙරේරා
කථිකාචාර්ය
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ආර්ථික විද්‍යාව ප්‍රශ්න පත්‍රය
ගංගා මධුෂානි
කථිකාචාර්ය
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ගිණුම්කරණය ප්‍රශ්න පත්‍රය
ධනුෂ්කා පියනන්ද
කථිකාචාර්ය
මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

Dihan qualified as a **CHARTERED ACCOUNTANT** at just 23 years!

If he can successfully complete the CA Sri Lanka programme in 3 years,

why not you?

This is Dihan's story

"I started my CA journey soon after my advanced level exam, because I wanted a head start in my professional accounting career with the best accounting qualification, which is why I chose CA Sri Lanka. I sat for my first exam in 2016 and was able to complete the entire Executive Level and two subjects in the Business Level within that year.

Then, in early 2017, I gained admission to the university, and the knowledge I gained from pursuing the CA programme at CA Sri Lanka was of immense help in my undergraduate studies. I was proactive in pursuing practical training even before entering the university, which helped me immensely when I was following the Strategic Level of the CA Programme. Thus, I was able to complete both my degree and the CA Sri Lanka professional qualification simultaneously.

Today, I am proud to say that I have successfully completed the CA programme at the age of 23."

CA
THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS OF SRI LANKA

ACCA + BSc (Hons) Degree in Applied Accounting within two and a half years.

Become a globally recognised finance professional with ACCA.

Special offer for A/L students!

Make use of this great opportunity and expand your career mobility. Call **0112424801** / **0773874247** or email **info@lk.accaglobal.com** for more details.

ACCA Sri Lanka, Block A, 18 Floor, 33, Parkland, Park street, Colombo 2.

ACCA Think Ahead

මූල්‍ය විමසුම - සංවිධායක කමිටුව

සංස්කරණය

යොහාන් අවිශ්ක

සෝදුපත් කියවීම

සචින්ත රාජපක්ෂ

ලක්ෂිත ලහිරු

ජේ.ඒ.සී.ගයන්ත්‍රි

සහයක මණ්ඩලය

උත්පල රත්නායක

යශේන් දිල්මිත්

මූල්‍ය අධ්‍යයන අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

https://web.facebook.com/FinanceStudentsAssociation

https://www.youtube.com/c/DepartmentofFinanceUOK

https://www.linkedin.com/Company/FinSK

https://fcms.kln.ac.lk/dep/dfin/